

Muzeul Fil. Muz. Sava
SALA DE LECTURA

flacăra

anul XXXII
40⁽¹⁴⁷⁷⁾
VINEA
7 OCTOMBRIE
1983

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a inaugurat cea de-a IX-a ediție a Tîrgului Internațional București

Pagina 3

CHEMĂM ÎN JUDECATĂ CANCERUL

Cred că a sosit momentul ca dincolo de exigențele fiecăruia, dincolo de șansele fiecăruia, dincolo de descoperirile fiecăruia, o gândire convergentă și pozitivă să adune cu onestitate, obiectivitate și dragoste de oameni toate cele cîte s-au întreprins pînă acum în dramatica și emoționanta bătălie anticancer. Revista „Flacăra”, care de zece ani s-a pus în slujba acestei lupte, consideră că a sosit momentul de mare încercătură morală în care să tragem linia și să adunăm, să lăsăm la o parte orice orgoliu, să vestejăm orice interes personal și să invităm fără nici o prejudecată într-o pagină destinată anume acestei nobile, înfinit de nobile strădării, toate avanposturile acestei bătălii. Oamenii sînt oameni, medicii sînt medici și am impresia că boala contează, din păcate, tocmai pe relativa rică dintre oameni, pe relativa, incompatibila relativitate dintre medic și medic, boala contează tocmai pe vanitățile noastre. Facem un apel călduros, ne inclinăm pînă la pămînt în fața celor pe care îi chemăm la această luptă și apelul nostru înseamnă: să punem cap la cap toate experiențele de pînă acum, să adunăm toate victoriile, să încercăm de o nouă prospețime vechile izbînzi, să unim toate eforturile medicilor recunoscuți, ale medicilor necunoscuți și ale tuturor celor care pot aduce o lumină în acest domeniu pentru a apropia de final și nu de orice final, ci de un final fericit, un război pe care trebuie să-l câștige oamenii: războiul anticancer.

Cred că a lipsit acestei lupte o viziune unificatoare, acea viziune în

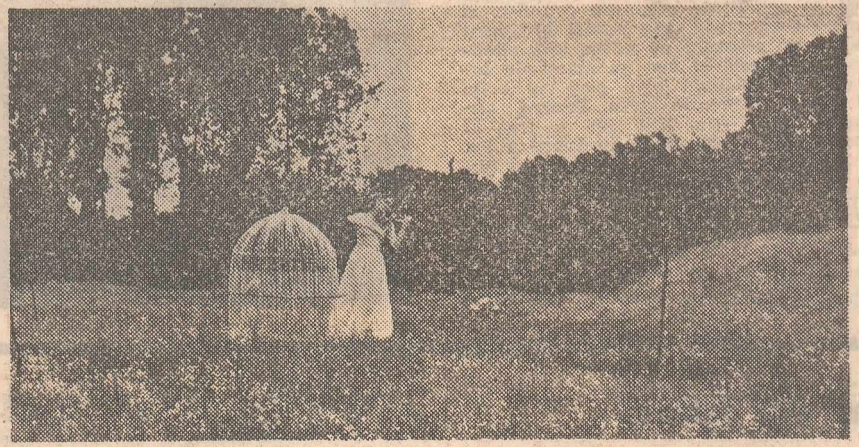
stare să unească experiențe diverse și să le dea energia coerentă a pumnului care izbește, în comparație cu bătăliile orgolios-disparate ale fiecărui deget.

VENIȚI ÎN PAGINA NOASTRĂ DE DOSAR DE LUPTĂ ANTICANCER, VENIȚI ÎN PAGINA NOASTRĂ: „CHEMĂM ÎN JUDECATĂ CANCERUL!”. Prieteni sau inamici de pînă azi, dintr-un motiv sau altul, sinteiți bineveniți și fraterni așteptați în această pagină pe care o inscriem la cel mai înalt punct al aspirăției noastre de oameni: vrem să trăim. Profesori și învățăceli, medici simpli și bolnavi complicați, depuneți mărturia! Rugăm încă de la început pe suferinzi acestei cumplite maladii să ia eforturile revistei noastre drept eforturi publicistice și nu drept fișe de trimitere în spital, noi nu vom încerca să rezolvăm un caz sau altul dintre cele ale cumplitei boli, ci vom face publice rezultatele de pînă acum și numele celor ce au obținut aceste rezultate, precum și piedicile necunoscute, nu pentru a asmuți bolnavii spre cei pe care îi vom semnala. Aici trebuie să ne înțelegem omeneste din primele clipe, pentru că sînt și doctori dispuși să folosească forța nimicitoare a bolnavului incurabil cărui îi dă o speranță sau poate care îl ajută să se amelioreze și apoi pentru a-și forța intrarea în oficializare opresc contactul cu bolnavul, precum și bolnavi care, bineînțeles, că pe bună dreptate, din

(Continuare în pagina 8)

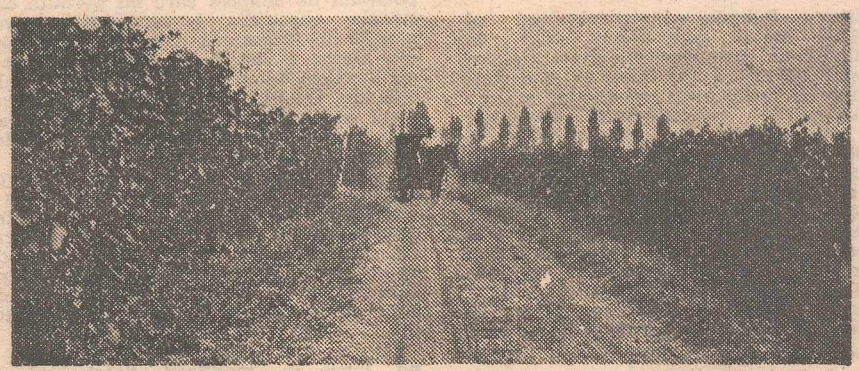
ADRIAN PAUNESCU ■

Conținutul concret, viu și arzător al PĂCII

Fotografie de A. MIHAILOPOL ■

Ora de lacrimi de struguri a toamnei

Fotografie de VICTOR RADULESCU ■

Tribuna democrației

• La Zlatna, la I.C.T.B. și la Danubiana •

De vină este viața

Discursul filozofic asupra ideii depășește cu mult sfera bunelor intenții, iar discursul filozofic asupra dilemei de a avea sau a nu avea idei n-a elucidat toate necunoscutele. Nu despre ideile elaborate și scâparătoare mi-am propus să fac divagații (practic imposibil!). Cu atât mai mult cu cât ele ocupă un loc aparte în ierarhia invențiilor și nu va constitui subiect de studiu. Ca de altfel nici despre inventatori. Am plecat în căutarea unor oameni cu idei, oameni de producție, care în firescul lor creator nu așteaptă gloria olimplană sau inspirația divină. Pe ei practic îi întâlnești în fiecare zi, pot fi colegi cu noi și nu par cu nimic mai altfel decât noi. În aparența lor. Altfel, minat de curiozitate să le afli modul lor de a munci și de a inventa, nu mică este surpriza să-i descoperi că pe niște născocitori de idei cu mult bun simț. O fac nu de dragul invenției sau al ideii în sine. Ei știu prea bine că prin ceea ce născocesc mai rezolvă o problemă practică de producție. Un asemenea om, lipsit de pretențiile unui inovator consacrat, l-am întâlnit la întreprinderea de anvelope „Danubiana”. Se numește Andrei Mureșanu, este maestrul chimist și șef de atelier. Povestea vieții lui coincide cu povestea de început a „Danubianei”. „Ambiția noastră tehnică a fost să dovedim că la negru de fum nu există negru, că nu ne este indiferent cum muncesc oamenii, cum arată locul lor de muncă, mașina pe care lucrează, cum trăiesc ei”. Ambițiile s-au intrupat în fapte. Brevetul de inventator i-a fost „decernat” de producție, căreia și-a dedicat (generoasă ofertă!) o viață de om. În atelierul pe care-l conduce se finalizează producția și se naște produsul finit. O primă etapă a procesului de finalizare este debavurarea anvelopei. Care dă și cea mai mare bătaie de cap, mai ales la mașinile existente. Cum exista tot timpul un real efort fizic (operație executată numai de bărbați) și un real pericol de accidentare, mințile luminate ale maestrului împreună cu ale colegilor lui, Velicu Năstase și Constantin Stănescu, au rezolvat neajunsurile prin conceperea unei mașini de debavurată. Ceea ce-i asigură funcționarea ei fără reproș sunt dispozitivele. Cel de autoîncărcare (preia efortul fizic), cel de frinare electromagnetică și electropneumatică (ce face practic imposibil orice eveniment de muncă), cel de descărcare centrată a anvelopei, pentru a fi preluată aliniată de bandă. Gratie lor, mașina a devenit, în exclusivitate, un loc de muncă pentru femei. Ca de altfel și polizorul electric suspendat și contraechilibrat cu contragreutate. El însuși se constituie într-un complex și funcțional agregat: este pornit sau oprit prin simpla atingere cu mina, este silențios ca o lebădă și are un stand de încărcare a anvelopei prin care se evită pozițiile incomode de lucru. Pentru anvelopele grele, cum sunt cele de tractor, a fost creat un stand de preluare a lor, într-o simplă și ingenioasă idee. Nu lipsesc din gama ideilor practice nici premierele, inedite prin modul lor de concepție: presa hidraulică pentru vulcanizat garnituri și dispozitivul de șlefuit și reconșionat valve. Ambele executate în lipsa unui proiect propriu-zis: prin auto-

proiectare, prin autoexecuție, prin auto-dotare. Situate la o distanță apreciabilă una de alta, nu numai fizic dar și prin profil, întreprinderea de confecții și tricotaje are aceeași notă comună cu „Danubiana” prin oamenii care și aici au idei, foarte multe idei. Provocate de o realitate apropiată și accesibilă și dintr-o necesitate acută de a suplini lipsa mecanizării și automatizării, în ideea folosirii raționale a forței de muncă. Resorțul intim de apariție al ideii devine un firesc obișnuit pentru cei ce-și iscodesc mintea în aflarea unor soluții impuse de situații, ce nu suferă amănare. Ca în cazul confecțiilor de veste. Veți gândi că nimic spectaculos nu poate fi găsit în raționalizarea unor capacități de producție. Dar atunci când există comanda unui partener, faci tot ce tehnice e posibil ca să o realizezi. „Perfecționarea tehnologiilor de confecționare a vestelor pentru bărbați prin reamplasarea unităților de fabricație și introducerea transportului interoperațional” este genericul ideii materializate în faptă. A fost elaborată în numele creșterii productivității muncii în întreprinderile de confecții de inginerii Elena Buzescu și Cornelii Predoiu. Parcursul metodic al ideii s-a finalizat în amplasarea a două linii tehnologice de confecționat veste într-o secție cu un reper distinct — confecții tricote. Hotărârea a fost luată după studiul tuturor posibilităților reale existente și după ce s-a constatat, pe hirtie și la fața locului, că noua amplasare și recuplare a fazelor în operații nu schimbă cu nimic capacitatea fizică a secției 15. Deși desprinse de secția-mamă — confecții produse pentru bărbați — cele două linii de confecționat veste nu au perturbat crearea unui flux tehnologic liniar. Astfel ca distanțele dintre sălile de croit și alimentator să fie minime, iar calitatea produsului să nu fie afectată. O problemă de ergonomie a fost rezolvată prin introducerea transportului interoperațional pe cărucioare. În finalul acestui parcurs al ideilor consemnez câteva idei-bliț, rod al colaborării atelierelor de proiectare tehnologică și mecanizare-automatizare.

Dispozitiv metallic pentru însemnarea pozițiilor tighelilor la produsele matlasate și care poate fi schimbat în funcție de modelul matlasurilor. Avantaje: înlocuiește metoda manuală de însemnare cu creta a matlasurilor și elimină operațiile de ștergere ulterioară a cretei. Autori: Gheorghe Apostol, inginer, și Pavel Stancu, electrician. În studiu este realizarea unui șablon modular care să poată fi adaptat la modele diverse.

Un gen de robot industrial, după o idee de Dan Alexe, inginer. Automat se execută operația de preambalare în pungă de polietilenă și automat produsul este degajat pe un transportor de înmagazinare și stocare. Capacitate de lucru: 4000 de produse în opt ore.

Firescul lucrurilor într-o uriașă casă de modă

Tiparul după care a fost croită întreprinderea de confecții și tricotaje București este caracteristic unei industrii preponderent feminine. Într-un gigant de o asemenea talie, munca și viața celor peste 17000 de oameni, în majoritate femei, îmbracă forme de o specificitate aparte. Și nu pentru că aici s-ar crea o problematică anume, ci mai ales activitatea femeilor determină particularități în procesul muncii. Este puțin probabil să poți uita că ele sunt și mame, că sunt și soții sau că ele sunt totuși și femei. Firesc ar fi ca odată ce trec pragul fabricii să-și lase la poartă și grijile, și supărările. Un firesc, care pare să contrazică toate legile firii, atunci când este vorba de boala unui copil, de lipsa supravegherii lui sau când pur și simplu apar momente de cumpănă în viața unei femei. De aceea, nu-i de mirare că în această uriașă casă de modă, oameni de bună-credință caută să le cunoască problemele și fac tot ce omenește este posibil să le găsească o rezolvare. Cantina, microcantinele amplasate în apropierea secțiilor, creșa pentru cei mici, un sprijin pentru tinerele mame, asistența medicală, toate și multe altele certifică rolul Organizațiilor democrației și unității socialiste în optimizarea și crearea condițiilor de muncă și viață, tot mai bune. Rezultanta acțiunilor întreprinse de membrii acestor organizații se înscrie în conținutul calității vieții și bunăstării fiecăruia. Cum s-ar putea demonstra reușita unor producții, a unor realizări, nu rareori spectaculoase din cariera colectivelor de oameni de la „fecetebe”? Și prin dificultul, persuasivul proces al muncii educative. „Educația, într-un domeniu eminamente feminin, spunea președinta comitetului O.D.U.S. pe întreprindere, tovarășa Niculina Mitulescu, presupune un mod deosebit de abordare. Mă pot considera cu o oarecare experiență de muncă în rândul femeilor, ca să afirm că nu e deloc ușoară educația lor și că ea nu se face oricum. De cele mai multe ori, cazuri de un specific anume se constituie în adevărate lecții educative, evitând în acest fel riscul unor proceduri anoste, năimăni folosite. Să vă dau un exemplu. Dintr-o secție au fost sustrate niște produse. Împreună cu comitetul sindical am hotărât ca judecarea faptului să se desfășoare la locul de muncă, în prezența colegilor. Avem convingerea că prin implicarea directă în dezbaterile unor situații le putem ajuta să discearnă binele de rău, că totodată greșelile altora pot fi de învăț-

tură, scutindu-le de experiențe triste. Și totuși, încă mai avem de învins prejudecăți, încă mai persistă sentimentul de jenă în a pune întrebări, dintr-o teamă, greșit înțeleasă, aceea de a nu fi ridicole. Întîlnirile organizate lunar cu juristi („Să cunoaștem legea”), cu medici („Mama întreabă, medicul răspunde”), cu oameni de artă („Cum să privim o pictură”) sînt motive ca să credem că viața-i frumoasă și trebuie trăită. Dar nu oricum”.

Programul elaborat al unor acțiuni cu vădit caracter educativ își dovedește importanța și eficiența, funcție de cum producția merge sau nu. Renumele de producător al întreprinderii în circuitul mondial comercial este de mult recunoscut. Trei mari continente — Europa, America, Africa — îi sînt parteneri și beneficiari. Și e firesc să fie așa, deoarece exportul reprezintă 95% din producția totală, el fiind realizabil în condițiile în care se respectă termenele de predare și calitatea produselor. Garanțiile vin din partea celor ce dau linia utilului și frumosului în industria confecțiilor și tricotajelor pentru bărbați, femei și copii, vin dintr-o responsabilitate colectivă fără de care munca ar fi de prisos. La rîndul ei, calitatea muncii depinde de calitatea oamenilor. Nu-i mai puțin adevărat că în eleganța și rafinamentul modelelor se circumscriu hărnicia și priceperea mișurilor neobosite. Sînt atîtea femei deosebite, cu rezultate deosebite, încît e greu să abilești un clasament. Asemenea V. Zahan, Olgă Răduț, Mariei Bălăceanu, Mariei Panțeu sau Paraschivei Popescu sînt sute de femei. Deși am fost în mai multe secții am zăbovit mai mult în secția a șasea, specializată (ce să-i faci, această-i situația!) în produse pentru bărbați. Poate m-a reținut omul cu peste 2000 de probleme. De trei decenii, șeful secției, Dumitru Leonte, are problemele secției, problemele oamenilor pe care-i conduce. De aceea, nu i se pare nefiresc procesul de reorganizare al producției după un nou flux tehnologic, ori de cite ori se impune schimbarea modelului. Un proces intrat în firescul lui și condiționat de introducerea unor noi mașini, a unor noi operații. Punerea la dispoziție a acestor utilaje moderne și care înlocuiesc în mare parte operațiile manuale cu cele mecanice presupune și un anumit grad de adaptabilitate și maleabilitate din partea muncitorilor. În acest sens există un sprijin real din partea Organizațiilor Democrației și Unității Socialiste privind calificarea profesională intensivă a femeilor. Preocupări prin care se urmărește un cit mai redus efort fizic, influențînd totodată creșterea și chiar dublarea, pînă-n anul 1985, a unui indicator de bază, productivitatea muncii. Altfel spus, o perspectivă de durată a grijii pentru oarecine din această întreprindere, făuritori de util și frumos.

MARIA BOGDAN ■
Fotografii de VICTOR RADULESCU ■

Doă griji. Prima:

Poluarea

Mircea Roman, inginerul șef al I.M.M.N. Zlatna, este născut chiar în localitatea în care lucrează și tot aici locuiește. De cîțiva ani buni, el este confruntat cu problemele producției și cu nemulțumirile concetățenilor, provocate de poluarea tot mai îngrijorătoare. A văzut cu ochii lui grădinițele oamenilor și pădurile arse de acidul sulfuric, provenit din combinarea bioxidului de sulf cu umiditatea din atmosferă, a văzut, de asemenea, ciorapii femeilor arși de același nefericit acid; știe că există multe intoxicații cu plumb, că sînt afectate căile respiratorii; că oamenii au dureri de cap din pricina gazelor rezultate în urma procesului de producție; și mai știe că din cauza cadmiului osul devine spongios și fragil. Din felul cum relatează, se ghicește un sentiment de culpă.

Evident, Mircea Roman nu este singurul om de la I.M.M.N. Zlatna îngrijorat de ceea ce se întîmplă în orașul său. Conducerea întreprinderii, Ministerul Industriei Chimice au încercat de-a lungul timpului să găsească o soluție pentru a diminua pericolul la care este expus orașul. Vina o poartă întii de toate cei care au amplasat întreprinderea în acest toponim de adăpost care nu permite circulația curenților de aer și dispersarea gazelor în atmosferă. Din 1747 atmosfera din Zlatna e viciată de reziduuri gazoase care conțin bioxid și trioxid de sulf, cadmiu, arsenic, plumb și zinc. Așadar, două secole de poluare. Împreună cu ceilalți factori de conducere, Mircea Roman, în calitate sa de inginer șef, a sondat îndeaproape toate posibilitățile de reducere a poluării, mai ales de cînd s-a dublat producția, adică din 1970. Pentru orice încadrat al I.M.M.N. Zlatna, a lucra aici înseamnă de fapt o dilemă: pe de o parte, efortul de a spori producția, pe care nimeni nu-l pune la îndoială, pe de alta, gîndul că orice creștere a producției înseamnă accentuarea poluării. Cum scopul discuției nu e acela de a ne lansa în meditații hamletiene, îl întreb pe inginerul șef ce-a înțeles concret, împreună cu colectivul de mun-

că. Aflu că în 1974 a fost montată o instalație de captare a gazelor cu ajutorul electrofiltrelor. Că în permanență s-au făcut studii și documentări pentru găsirea unor posibilități de valorificare a bioxidului de sulf și a metalelor prin flotare. Cea mai importantă acțiune a fost construirea unui coș experimental de captare pe dealul din fața întreprinderii, pentru dispersarea gazelor. Întrucît I.M.M.N. Zlatna este amplasată între dealuri, deci în vale, problema cea mai acută era aceea de a dirija la o înălțime mare gazele ieșite de la convertizoare. Coșul experimental n-a fost tocmai eficient, recunoaște lucid Mircea Roman, așa încît adevărata soluție va fi modificarea procesului tehnologic.

Ca să mă dumiresc, interlocutorul îmi arată o mapă doldora de documentație. E vorba de Decretul 257/26 iunie 1983 prin care se aprobă introducerea în planul de investiții a Uzinei noi de cupru și I.M.M.N. Zlatna. Uzina va cuprinde o instalație de producere a cuprului electrolitic, o fabrică de acid sulfuric ce va permite revalorificarea bioxidului de sulf (care, la Baia Mare funcționează de mult), în fine, o uzină de flotare a zgurilor rezultate din procesul tehnologic. Se va construi, în plus, un coș central de

înălțime eficientă la care se vor racorda cele de la vechea întreprindere. Se vor construi noi convertizoare pentru valorificarea cuprului rezidual. Investiția costă mult, dar socotind că anual întreprinderea plătește silviculturii, Direcției apelor și producătorilor agricoli 184000 lei, odată cu noua uzină cheltuielile se vor amortiza și, fapt important, poluarea va fi diminuată considerabil. Proiectul e dirijat de Institutul Central de Chimie, ICECHIM, de Institutul de cercetare, inginerie tehnologică, proiectare și producție pentru metale și industria anorganică și de Consiliul tehnico-științific din întreprindere. Inginerul șef Mircea Roman e încrezător în acest proiect care va începe în toamna aceasta și se va încheia în 1986 și, după părerea sa de specialist, mă asigură că odată ajuns la capăt situația se va schimba mult. E bucuros mai ales la gîndul că locuitorii Zlatnei, adică și el, nu vor mai privi întreprinderea ca pe un monstru care ucide. Documentația s-a încheiat într-un timp record pentru că planul să poată fi pus în aplicare, căci marea dorință a conducătorii e de a scăpa de sentimentul apăsător al vinovăției.

RADU G. ȚEPOSU ■

Comerț, cooperare, dezvoltare

Având la bază inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, Târgul Internațional București (TIB), care se desfășoară sub deviza „Comerț, cooperare, dezvoltare”, s-a consacrat ca unul din târgurile economice cu tradiție. Actuala ediție a Târgului, TIB '83, manifestare economică internațională de înalt prestigiu, constituie o nouă expresie a dorinței țării noastre de pace și înțelegere între popoare, un cadru al dezvoltării schimbului de mărfuri, al cooperării economice și tehnico-științifice internaționale, al unui bogat schimb de experiență între specialiști, în avantajul reciproc al tuturor participanților.

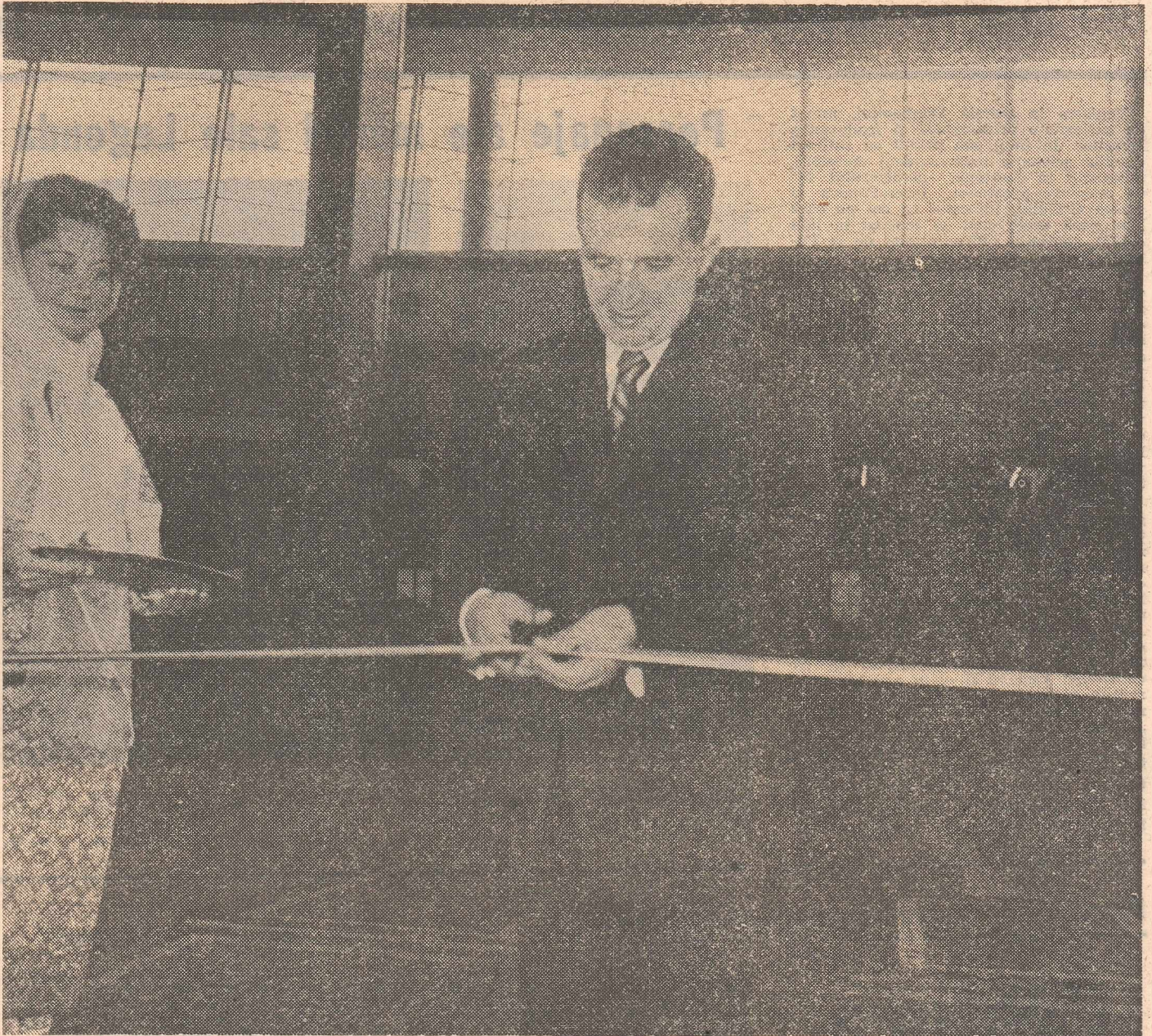
Și în acest an, ca și în celelalte ediții ale Târgului, România are prezența cea mai puternică, în pavilioanele TIB '83 expunând 600 de întreprinderi de comerț exterior, centrale industriale, institute de cercetări și proiectări, alte unități producătoare românești. În cel mai bine reprezentat domeniu, cel al industriei constructoare de mașini, sînt prezentate ultimele produse noi și reproiectate, între care și premiere absolute: sistemul grafic interactiv PIX, linia de finisare pentru cămăși cilindru, mașina de alezat cu suport de înaltă precizie cu ciclu automat, strungul pentru prelucrat burlane de foraj, robotul industrial cu coordonate cilindrice, strungul revolver de mecanică fină, mașina de tricelat rectilinie automată etc. O importantă pondere dețin noutățile și în domeniul chimiei, în care centrale industriale și mai bine de o sută de întreprinderi de profil etaleză, pe o suprafață de peste 2.000 metri pătrați, câteva mii de exponate. Produse noi prezintă, de asemenea, și electronica și electrotehnica românească: mijloace și clemente profesionale ale tehnicii de calcul, mijloace de automatizare, elemente pentru automatizarea proceselor industriale și altele. Sînt expuse și locomotive diesel hidraulice, electrice, automacarale, autostivuitoare, vagoane pentru diverse utilizări, tractoare și mașini agricole de diferite tipodimensiuni.

Renumele pe care Târgul Internațional București l-a dobîndit de-a lungul anilor, interesul pe care această manifestare îl stîrnește în cercurile de afaceri de pretutindeni sînt ilustrate de participarea la actuala ediție a 26 de state cu pavilioane naționale, a numeroase firme prestigioase din 32 de țări de pe toate continentele. Țările care expun sînt: Anglia, Australia, Austria, Bulgaria, Canada, Cehoslovacia, Chile, Cuba, Egipt, Elveția, Filipine, Franța, R.D. Germană, R.F. Germania, Grecia, Iordania, Republica Islamică Iran, Israel, Italia, Iugoslavia, Japonia, Kuweit, Olanda, Pakistan, Panama, Polonia, S.U.A., Turcia, Ungaria, U.R.S.S., Zimbabwe. Participă și la această ediție Organizația pentru Eliberarea Palestinei.

Cu deosebită însuflețire, cu manifestări de dragoste, stimă și deosebită prețuire a fost întâmpinată sosirea, în ceremonia inaugurării Târgului Internațional București ediția 1983, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu. În aplauzele celor prezenți, conducătorul partidului și statului nostru a tăiat panglica inaugurală a Târgului și a vizitat, în continuare, pavilioanele românești, precum și pavilioanele naționale și standurile firmelor din țările participante la TIB '83. Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au fost salutați cu cordialitate, cu deosebită stimă, de șefii misiunilor diplomatice, de directorii pavilioanelor naționale și de reprezentanții firmelor străine expozante, care și-au manifestat satisfacția de a participa la Târgul Internațional de la București și au exprimat bucuria și deplina grațitudine pentru onoarea de a primi vizita președintelui României. În timpul vizitării pavilioanelor străine, au fost subliniate bunele relații statonice între țara noastră și statele reprezentate la TIB, dorința României și a țărilor participante de a-și întări și dezvolta în continuare conlucrarea pe tărîm economic, de a amplifica și diversifica schimburile de mărfuri, de a extinde cooperarea reciproc avantajoasă, în interesul comun, al cauzei progresului, păcii și înțelegerii în lume.

Numeroșii cetățeni ai Capitalei aflați în incinta Complexului expozițional și-au exprimat și cu acest prilej sentimentele de dragoste față de conducătorul partidului și statului, de vie recunoștință pentru activitatea neobosită pe care o desfășoară în vederea asigurării progresului multilateral al patriei, pentru creșterea prestigiului internațional al României socialiste.

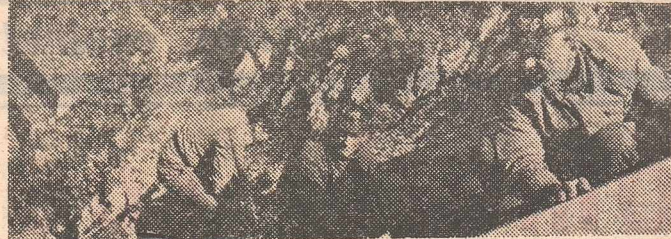
Amplă manifestare economică și comercială, TIB ilustrează și la actuala ediție forța creatoare a oamenilor muncii din toate ramurile economiei naționale, capacitatea industriei românești de a realiza produse de înaltă tehnicitate și performanță, cu un grad superior de competitivitate, posibilitățile în continuă creștere ale României de a participa la diviziunea internațională a muncii, la intensificarea schimburilor și cooperării economice și tehnico-științifice, la consolidarea, și pe această cale, a înțelegerii și păcii pe planeta noastră.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu inaugurează a noua ediție a Târgului Internațional București

În fața standului cu produse ale industriei ușoare

Cuvîntul
de
ordine

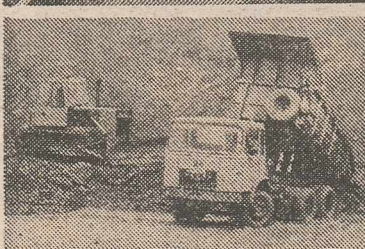
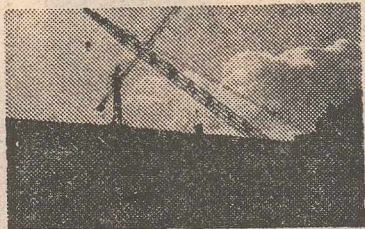
● Nu de nou trebuie să ne temem, ci de stagnarea în gândire ●

Venise la obirșia Dimboviței, minat de curiozitate profesională și frumusețea locurilor. În final, am primit cu sufletul deschis prietenia unor oameni deosebiți, adăpostiți în curățenia caracterului lor de masivele muntoase Iezer-Păpușa și Piatra Craiului, întocmai ca cei pe care i-au găsit acolo când au început în 1974-1975, șantierul hidrocentralei de la Pecineagu.

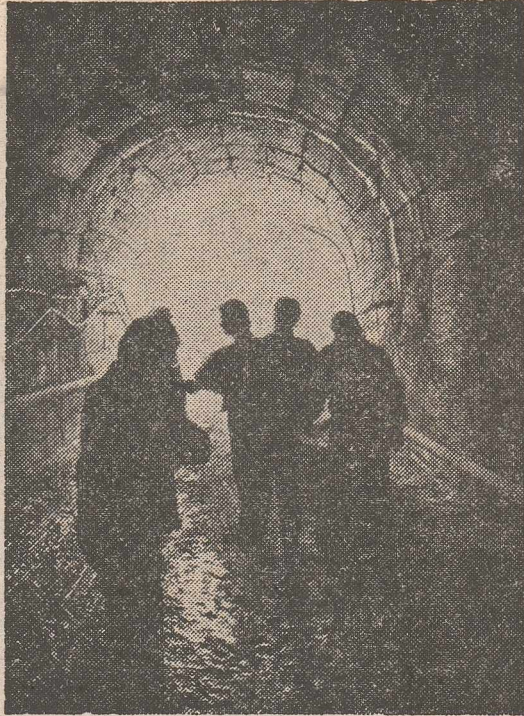
Văzînd șantierele barajelor, m-au impresionat satele și uneori orașele ce erau scoase din temelii lor, spre a fi mutate dincolo de ape. Mă puneam uneori în situația celor ce trebuiau să-și părăsească vetrele. Am înțeles că această jertfă este necesară pentru ca alte vetre să aibă 24 din 24 de ore, lumina electrică atât de dorită. Cu gândul că cineva a gândit mai bine ca ei aceste lucruri, cei din văile ce aveau să devină lacuri se mutau împăcați, luînd și citeva brazde din pământul pe care s-au tocit tălpile strămoșilor.

Fiecare mare baraj a avut și are legende și poveștile sale adevărate. Am ținut să văd cum se adună acestea în inimile oamenilor ce povestesc întâmplările altora, ignorînd că de fapt ei sînt eroii de pe ordinul de zi al măriei sale LEGENDA, cea care ne-a învățat să umplem spiritul cu realitatea poetică. Așa se explică și emoția maestrului Diaconescu Gheorghe, care auzind că poate fi subiectul unui reportaj, se întreba cu gândul, cum va fi el în paginile unei reviste scrise de „poet”, de cei pe care-i citește uneori, criticîndu-i că „prea-ți umbă în suflet!” Și iată că bucuria lăuntrică a șefului de șantier ing. Fianu Antoniu avea un singur destinatar: oamenii cu care lucra, pe care i-ar fi evidențiat în proporție de sută la sută, abia reușind să se oprească la

Personaje ale măriei sale Legenda

cițiva arume. „Hidrocentrala va avea o putere de 64 Mw, două turbine de construcție românească antrenînd generatoarele de 32 Mw. Barajul pe care l-am

construit este din rocamente, acoperit cu o mască de beton. Înălțimea barajului este de 103 m și acumulează 69 milioane m³ de apă. Centrala este într-un

stadiu avansat de montaj, se lucrează intens la galeria de aducțiune (lungimea — 10 km) și în zona centrală la stația de transformare de 110 kV.”

Datele primite aveau lăcuț metalice, îmi punctau precis coordonatele în care se inseria hidrocentrala, ochii priveau întrebători hărțile cu denumiri necunoscute. O desenatoare scrisese crezînd că este vorba de vreun termen tehnic Dra-x'n. Era vorba de fapt de valea și virful Dracșinului, ca și valea Cascue, denumiri coborîte pentru a lăsa loc de legendă pentru vremurile trecute. Oamenii le-au păs rat așa cum erau. În coloniile de la Richita și Clăbucet se vorbea de un eveniment ce urma să vină, ieșirea la pensie a maestrului Barta Ferentz, profesor de nădejde al mai multor generații de constructori. În colonie, care însemnă școala, dispensarul, magazinele, cantina, clubul, și mai ales căminul fiececăruia, bucuria sau neîmplinirea se trăiesc cu aceeași intensitate de toți locuitorii ei.

La despărțire mi-au spus că va porni de acolo din valea Dimboviței, de la Pecineagu, către București și mai departe către lumea întreagă, salutul lor de pace și prietenie, al acestei generații de constructori, care duminică, dacă nu lucrează, se urcă pe virful Păpușa să mai vadă ce se întîmplă la înălțime, și-i salute pe ciobani ca pe ștatornicii lor strămoși veniți către azi, bucurîndu-se împreună de aerul curat al înălțimilor și de faptul că tot ce se vede de acolo este al nostru și va fi întotdeauna, după care vor coborî liniștiți în cuget, la ale lor, cu gândul la ale noastre...

NICOLAE STELEA ■

Proprietar ireversibil: națiunea română

Căldura
mare!

Chivulescu, drojdia, alo! lădițe Bacău, fulger, drojdia, alo!, nu, dragă, drojdia, Titanu, neaparat lădițe, fulger, alo!, da, eu, bine, dragă, bine, în primul rînd drojdia, da, da, rezolvați urgent chestia, Chivulescu, da, da, drojdia, uf, mă doare capul...

Cam atît am reușit să notez din agitațiile convorbiri telefonice ale inginerului Gheorghe Diaconescu, directorul adjunct al Întreprinderii de morărit și panificație București, în timp ce așteptam în biroul său pe cineva care să mă conducă prin secție pentru a-i vedea la lucru pe cei care ne asigură piinea noastră cea de toate zilele.

La fabrica de piine de pe Calea Plevnei, cunoscută indeobște sub denumirea „23 August”, mi-a fost aproape imposibil să stau de vorbă cu muncitorii. Imbrăcați în halate albe, concentrați asupra procesului de producție, aproape tăcuți, în fapt disciplinați pînă la desăvîrșire, acești oameni mi-au dat impresia că nu bagă deloc în seamă ceea ce se petrece în jurul lor. Nu era chiar astfel și de acest lucru mi-am dat seama cînd i-am surprins, de citeva ori, uitîndu-se discret cu coada ochiului la mine. Cei mai mulți mă salutau printr-o abia perceptibilă înclinare a capului, politicoasă și decentă, preocupati în continuare să supravegheze avalanșa de piine purtată de benzile rulante. Simțînd atita liniște în jur, am avut momente în care m-am simțit stingher și inoportun. Poate că așa fi dat bir cu fugiții dacă șeful secției, inginerul Virgil Mirescu, insoțitorul meu, un om de o admirabilă eleganță, nu m-ar fi ținut de vorbă, arătîndu-mi din bob în bob faceerea piinii. Cel mai mult m-a surprins interesul lui pentru reducerea cheltuielilor, în privința căreia, nu de multă vreme, a acționat ingenios: fiececărui cuptor i-a atașat cite o hotă pentru a valorifica eficient căldura, reducînd astfel consumul de combustibil.

Economia aceasta nu e fără noimă. În fabrică se va generaliza, de la începutul lunii octombrie, acordul global, ceea ce va atrage o grijă sporită față de toți parametrii stabiliți recent. Nici la „23 August” noul decret nu e o noutate absolută. Oamenii lucrau de multă vreme în acord global, cu excepția personalului TESA (șeful secției, inginerul tehnolog,

mecanicii). O schimbare există totuși, căci în momentele în care producția era afectată din pricina obiective (defecțiuni, întreruperi de curent etc.), personalul muncitor era absolut de orice vină. De acum încolo, fabrica trebuie considerată ca o casă: important nu e doar așternutul, ci și curtea. Toți încadrații sînt direct răspunzători de ceea ce se întîmplă. „Și măturile vor trebui să fie chivernisite bine, fiindcă, trebuie să știți, la noi se folosesc multe mături”, va preciza mai tîrziu, cu un simpatice umor realist, inginerul Maria Bordei, șefa serviciului producție.

Cadrele de conducere nu se dau în lături să laude fabrica. Mă îndeamnă ca, la plecarea, să iau seama la mulțimea de cumpărători care asaltează zilnic centrul de piine de lingă poartă, aprovizionat de secția lor. Directoarea, inginerul Ana Mirlă, găsește și o comparație grăitoare: „Înainte sărbătorilor e atît de multă lume, încît ai impresia că e miting”. Nu am nici o îndoială, mai ales că în ziua anterioară, hâmesit fiind, eu însumi am cumpărat de aici o apetisantă franzelă. Mai aflu însă că se muncește mult și că în vreme ce alții merg la iarbă verde, oamenii muncii de la „23 August” lucrează în flux continuu, suportînd căldura cuptoarelor.

Din discuții înțeleg că atît conducerea, cît și personalul muncitor privesc noul decret cu luciditate și interes. Fiecare anticipază o retribuție sporită însă nu omite că și responsabilitățile sînt mai mari. Fabrica își furnizează singură materia primă de bază, așa încît surprize de această natură nu sînt. Singura dependență reală e cea referitoare la materiile auxiliare (sare, drojdie, glucoză, zahăr etc.). Prevăzătoare, conducerea și-a asigurat, pentru orice eventualitate, înlocuitorii necesari. Aceștia, sînt informați, au aceeași valoare nutritivă și calorică. În plus, productivitatea muncii crește dar... Cît despre beneficiari, totul e limpede: nimeni nu-și amintește să fi existat rețurii.

Valentina Ciobanu, șefa de formație, îmi spune cu convingere că în urma aplicării noului decret sporul său de acord se va ridica la 15%. Optimismul ei pare convingător („E frunțasă pe fabrică. E ambițioasă, că e moldoveancă. Vorbește așa cu șii!”), adaugă spontan inginerul Maria Bordei). Același lucru îl aflu și de la Aristita Gavrilă, o muncitoare sfioasă cu miinile pline de aluat, și de la Ioana Călin, șefa de formație. Pentru a avea mai mult, trebuie să lucreze mai atent, mai bine, fără nici o concesie.

Cuptoarele dogoresc și degajă o aromă îmbietoare, ca un afrodisiac. Mă uit cu încintare la oamenii și transpir, îi mai admir și transpirația începe să-mi ude timpurile. Piinea se face în căldură mare, cu transpirație: la propriu și la figurat.

RADU G. ȚEPOSU ■

Un om de „milioane”

— Tovarășe Dorin Hanea, ne aflăm la cunoscuta întreprindere sibiană de confecții „Steaua Roșie”. Toată lumea de aici vă cunoaște ca pe un om „de milioane”. De unde și pînă unde aceste vorbe?

— Am auzit că mi se spune așa, mai în glumă, mai în serios.

— Să fim totuși serioși. Cine sînteți dumneavoastră?

— Văd că știți cum mă numesc: Dorin Hanea. Mai mult decît atît, vă pot spune că sînt maistrul serviciului energetic și secretarul de partid al acestuia. Alțceva? Lucrez în fabrica de confecții din '70, iar aceasta, să vă spun sincer, a fost o a-

devărată școală pentru mine. În toată această perioadă am prins cele mai mari lucrări de extindere ale întreprinderii, am putut să învăț și am găsit înțelegere și aplic tot ceea ce mi-a trecut prin cap.

— Și ce v-a trecut prin cap?

— Multe. În primul rînd am înlocuit tot ceea ce am crezut de cuviință. Astfel spus, am dorit ca noul să-și facă loc; să câștige bătălia. Cel mai mult, cam era și de așteptat, m-au preocupat problemele legate de instalații. În primul rînd robinetii. În limbajul nostru, vanele instalațiilor. Apoi, m-am ocupat de problema separatoarelor de picături, a oalelor de condens și a ventilelor rapide de aer. Aici așa face o mică paranteză. Toate aceste elemente, să le spunem așa, sînt întîlnite la mesele noastre de călcat. Altfel spus, mesele noastre de călcat reprezintă un dispozitiv complex, unde pot fi întîlnite tot ceea ce v-am spus. Ei, și de aici au plecat toate aceste idei. Am căutat să le îmbunătățim. În ideea de a reduce la maxim consumul de material, de energie, să le facem cît mai funcționale, să reducem în totalitate importul. De aici a plecat totul. Dar, după ce am pus la punct întreaga această gamă de dispozitive pentru mesele de călcat, le-am introdus, în totalitate, și în instalațiile clădirii. Rezultatele sînt, o spune toată lumea, extraordinare.

— Concret, în ce constă aceste noutăți?

— Să vorbim în primul rînd despre ro-

binetul cu bilă. Toată lumea a văzut și cunoaște vanele care există în diferite hale industriale și chiar în multe dintre locuințele noastre. Cred că mulți și-au pus întrebarea: de ce ele nu se fac mult mai mici și mult mai estetice? Desigur, această întrebare ne-am pus-o și noi. Și s-a plecat la o nouă redimensionare și, spunînd pe nume, la confecționarea altor tipuri de vane. Astfel, ca să dau un exemplu, un robinet de doi țoli ajungea, să spun așa, pînă la două kilograme. Este clar că la dimensiuni mai mari vanele creștea în greutate. Noul nostru robinet, proiectat și confecționat, aici nu depășește 70 grame. Poate nu vă vine să credeți dar așa stau lucrurile. De asemenea, ca să intrăm și în problemele de funcționalitate, noul robinet nu mai are cele două flanșe, rozetele de prindere și cele de manevrare, șuruburi de prindere presetupă și mult discutatele garnituri care se defectează destul de ușor. Noul nostru robinet nu are practic cum să se strice iar funcționalitatea este mult mai bună. Din ce este alcătuit? O bilă de inox, două inele de teflon, un inel de reglare, ax cu presetupă cu inel de etanșare, maneta de comandă și corpul robinetului din oțel exagon filetat la ambele capete. Atita tot. El poate fi folosit la: apă, abur, gaze, aer comprimat. Altfel spus, într-o întregă gamă de instalații. Și cine nu crede acest lucru poate să facă un drum pînă la Sibiu, la noi în fabrică, să vadă cum funcționează cele peste 100 de asemenea vane pe care le-am și introdus unde a fost nevoie.

— Cred că am înțeles despre ce este vorba. Important este să înțelegem și alții care ar trebui să decidă ca acești robinetii, care încă n-au nici un fel de nume sau marcă, să intre în fabricația de serie.

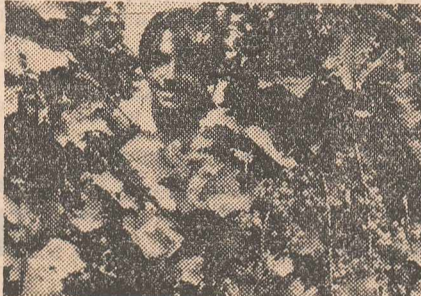
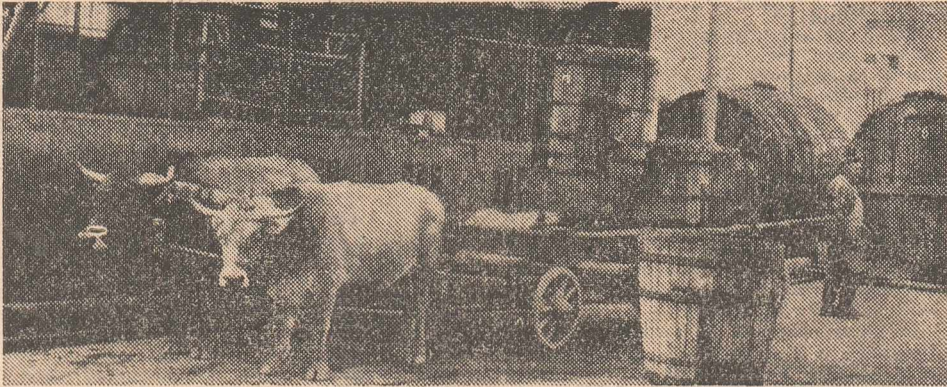
— Eu, noi cei de aici, n-am urmărit, cum se spune, să batem toba. Sîntem prinși cu introducerea altor noutăți și nicidecum cu reclama lor. Dar dacă o să fie nevoie o s-o facem și pe aceasta. Dar să vă spun, în continuare, și despre celelalte dispozitive despre care v-am vorbit. Vechiul robinet de trecere l-am înlocuit cu un ventil rapid de aer care reprezintă tot o premieră. În racordul de furtun am introdus o bilă de închidere acționată de un arc în corpul robinetului. Funcționarea este rapidă. Închiderea și deschiderea sînt perfecte, se elimină timpul morții și nu se poate defecta așa de ușor. În cuvinte puține cam asta se poate spune. Dar, personal îmi place cum s-a soluționat acest nou robinet și cred că pe foarte mulți îl va interesa. Și separatorul de picături cît și oala de condens reprezintă noutăți tehnice. Credem că am găsit soluții mult mai bune decît cele care se fabrică în serie, fapt demonstrat și de practică. Toate dispozitivele, cum v-am mai spus, intră și în alcătuirea mesei noastre de călcat. Desigur, nu poate fi uitat și fierul de călcat. În momentul de față lucrez la un nou tip. Și, atunci să vedeți... Poate într-o lună, poate mai repede, vom semnala încă o premieră de, cum spune lumea de aici, milioane...

SORIN POSTOLACHE ■

Vinul se face totuși din struguri

Martor ocular

● Vin să susțină aceste descoperiri fotografice, banale, dar epocale de la Valea Călugărească și Pietroasele ●

Intr-o bună dimineață s-a pripășit pe un teren viran dintr-un foarte tânăr cartier al Capitalei, la marginea de vest a orașului, o trupă de circari răătăcitori. I-am descoperit cu toțir dimineața, instalată temeinic: o roată mare cu lanțuri, o roată mai mică, cu bărci și călușei — ciudată împreună! —, un șopron — „ZOO-PARC“! — cu animalele obosite parcă de ele inșele, îmbătrânite în captivitate, toate semănând între ele, aduse la același numitor de îndelungată convicțuire în comun, o roată a curajului cu un motociclist tânăr — un copil, d.ă.ă cum am observat cind și-a sfârșit numărul scotindu-și casca de protecție cu gesturile încete și sfioase cu care și-ar fi scos pălăria unui frate mai mare. D.ă.ă amiaza au mai apărut, nu se știe de unde, o vinzătoare bătrână de piepteni și un vinzător de loz în plic.

Spre seară s-au aprins o mulțime de lumini colorate pe roata mare cu lanțuri, pe roata mică, cu bărci și călușei, deasupra șopronului „ZOO-PARC“ de jur-împrejurul roții curajului. O hărmălaie întreagă de lumini colorate. Lumea năvălea din toate părțile, se adunaseră o sumedenie de curioși.

Eră, orice s-ar spune, un spectacol ciudat; ca și cum cineva ar fi deschis pe terenul acela viran o carte imensă.

Marele Kitsch

veche, cu poze stingaci colorate. Copiii mai cu seamă nu credeau, se apropiau cu fețe prelungi, speriați ca de un vis.

Vinzătorul de loz în plic își făcea o reclamă disperată, în versuri șchioape. Băiatul din roata curajului își executa în liniște numărul, fără gânduri; iarmanu-l mai putea prinde din urmă — învirtindu-se în cerc, ajunsese departe. (straniu paradox!).

Bătrina cu piepteni nu vinduse nimic. Și în momentul acela, în seara aceea, s-a oprit pentru două minute curentul electric.

Mă aflam în camera mea, deasupra Marelui Kitsch (toate roțile lui se învîrteau demult în mine cu o viteză amețitoare). Am închis ochii: o clipă (lungă cât o veșnicie) a căzut tăcerea în falduri, ca o cortină peste toți, se auzea numai hizițul egal al motocicletelor băiatului care nu-și terminase numărul.

Luna nu răsărise și numai piepteni colorați, strălucitori ai bătrinei lumin-au drumul spre casă al celor care fugeau în toate direcțiile, ca un șol de vrăbii speriate.

...Cind s-a aprins lumina nu mai rămăsese nimeni. Băiatul a coborît de pe motocicletă, și-a scos casca de protecție, cu gesturile încete și sfioase cu care și-ar fi scos pălăria unui frate mai mare. S-a uitat în toate părțile, căuta oamenii și cind a înțeles că plecaseră a căzut în el însuși, pentru înția oară, foarte adinc în el însuși; s-a privit în tăcerea din el ca într-o oglindă, s-a întors, a încălecat motocicleta, a ieșit cu ea din roata curajului și a dispărut într-un nor de întuneric, pentru totdeauna.

Animalele din „ZOO-PARC“ au crescut nefiresc rupind pereții de pinză ai șopronului ca și cum s-ar fi decis să preia puterea din miinile unui conducător nevăzut.

A mai rămas vinzătorul, uitat de toți, să-și numere — mereu de la capăt — lozurile neciștigătoare.

LELIA MUNTEANU ■

Omul — interioare

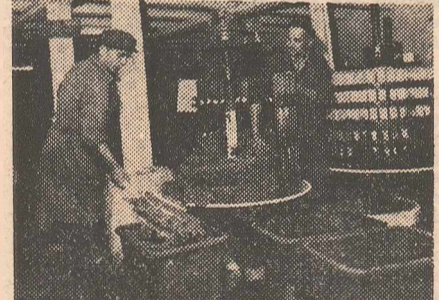
de conștiință

Nea Puiu!

Așa merg lucrurile, conchide în tăcerea care s-a lăsat, nea Puiu Avram, cum îi spun muncitorii de la Popești Leordeni, oriunde apare o idee ca lumea se găsește imediat și cei care s-o minimalizeze, s-o omoare, ce să mai spun, ciștigasem deci 300 000 lei bani gheață din grădina de legume a fabricii (cum am crescut-o și împotriva cițorva nu vă mai spun) aveam banii și urma să-i cheltuim și chiar i-am cheltuit pentru pomul de iarnă, o grămadă de jucării și pantalonași și bluzițe și volănașe și jachetele pe care unii dintre cei însărcinați să le cumpere le contractaseră la solduri și alte mișmașuri de găinari incit al doilea cind am obținut din grădină 600 000 lei am schimbat tactica, revenea cam cite 450 lei de copil, inchipuiți-vă un tată sau o mamă cu patru-cinci copii. Cumpărați, le-am spus, cadouri pentru copiii voștri în valoarea la care aveți dreptul și poțitiți cu ele la fabrică, și cu bonul, ca să le decontăm și copiii să aibă la pomul de iarnă jucăriile de care au nevoie, de mărimea cuvenită și așa mai departe, adică să am, te temi de pușlamale și piedici că altfel n-ajungi să mai realizezi nimic, lărgește cit mai mult limita acțiunii și nu te teme de nimeni; așa cred că a gândit și mai gindește și acum doctorița de la „urgențe“ care m-a cusut, știți cum eram? — nasul, în urma accidentului, imi era undeva pe la ureche, un ochi fusese adus lingă timplă, mă adu-

naseră costiță cu costiță, oscior cu oscior, un monstru nu exprimă nimic din urîtenia exterioară în care era strinsă existența mea, absolut nimic, nu voiam să primesc pe nimeni și dacă vă puteți inchipui, în stare aceea nu-mi doream decit un lucru, să beau un pahar de șampanie cu muncitorii de revelion, asta imi doream; ce urme rămîn vii în conștiința noastră, vă dați seama? Este extraordinar și femeia aceea care ea însăși nu putea să mai aștepte mare lucru de la viață a vrut pesemne să creeze o cantitate de ceva pe care ea nu-l mai are, venea, imi scotea pansamentul, luminițele acelea mici din ochii ei scăpărau și, zicea **Mai încercăm și mai încerca o dată**, a mia oară, a miliardă oară, cum mi se părea atunci, centimetru cu centimetru, mutat și aranjat, de ce oare o făcea, cit realizase și era de ajuns pentru un medic de înaltă clasă, de ce căuta perfecțiunea, de ce nu abandona, eu eram mulțumit cu cit reușise pînă atunci, urmăream eu însumi ca un spectator grandoarea acelei lupte, și cind eram gata să strig în sfârșit, fiind convins că mai mult nu se poate, ea dădea ne-mulțumită din cap **Mai încercăm și mai încerca**, incit uneori imi place să spun că abia acum sint și eu un bărbat frumos, mal frumos ca înainte de accident, și chiar așa am intrat pe poarta fabricii, cu sentimentul acesta și blindat de cirje și sub cirje petale de trandafir, vă rog să rețineți: petale de trandafir, ei cum să nu fi se umple pieptul de lacrimi și să strigi, măi tovarăși, asta e viața mă, să simți solidaritatea oamenilor, să știi că nu ești singur, cineva presărase petale de trandafir pentru mine, pentru cirjele mele, măi, ce oameni! Da, da. Așa merg lucrurile...

NICOLAE CRISTACHE ■

Fotografii de VICTOR RADULESCU ■

Opinia unui alegător

Între grija față de om și grija dintre oameni

Nu discut acum grija față de om — statuată ca unul din argumentele definitorii ale societății socialiste și materializată în atâtea ipostaze fundamentale, începînd de la asigurarea dreptului la muncă și pînă la asigurarea dreptului la școală, la sănătate, la odihnă, la o viață demnă în ultimă instanță — drepturi în care statul socialist este implicat direct. Ceea ce vreau să spun eu aici este că între grija față de om, caracteristică socialismului și grija pe care oamenii au datorită să o aibă unul față de altul, între ei, apar adesea hiatusuri care e bine să ne pună serios pe gânduri. Iată o împrejurare capabilă să mă facă explicit. Un bun prieten om al muncii, cu merite incontestabile și

cu state de serviciu admirabile, se întimplă, din nefericire, ca într-o zi să se îmbolnăvească, să se îmbolnăvească „din senin“, ca să spun așa, și să se îmbolnăvească destul de serios. Omul, cum spuneam, a muncit o viață, a pus suflet, n-a știut ce e odihnă, cu credință și cu pricepere și cu dragoste și-a făcut datoria și după ani, o dată, s-a îmbolnăvit. Societatea, prin instituțiile ei specializate, i-a venit, evident, în întimpinare, grija față de el la nivel instituționalizat s-a manifestat cu promptitudine, vreau să spun că statul socialist a fost, cum era și firesc, alături și aproape de el. Mai puțin fericit au reacționat unii din oamenii de lingă el sau cu care el a lucrat, sefi ai lui mai mult sau mai puțin direcți care, de la „Păi bine, tovarășe, acum s-a găsit el să se îmbolnăvească? Tocmai acum cind ne da nouă apa în gură?“ — pînă la „Ia să vedem noi cum s-a îmbolnăvit el tocmai acum?“ au parcurs numeroase game ale lipsei de solidaritate umană, toate ilustrînd nu numai o joasă condiție umană dar și o îngrijorătoare închinare spre apucăturile vătăfului de moșie ce nu poate să creadă slugii

în nici un fel.

Nu sint, totuși, rare cazurile cind prima reacție a unor tovarăși ai noștri, mai mari sau mai mici șefuleți, prima lor reacție în fața nevoii ome-nești a unui om este întrebarea: „Cum s-a îmbolnăvit tocmai acum?“ Sau „Cum a avut tocmai acum nevoie de ajutor?“ sau „Cum s-a făcut că pînă acum nu s-a văitat niciodată?“, etc., etc., întrebare și întrebări venind să pună sub semnul întrebării drama umană.

Adăugați la acestea și faptul că în unele din asemenea împrejurări buni tovarăși ai noștri se dovedesc apoi atît de prinși cu viața, cu treburile, cu munca, cu producția, cu mai știu eu ce, incit nu mai găsesc timp să se intereseze de cel în nevoie, nu mai găsesc timp pentru o vizită la spital, sau acasă, sau pentru un telefon, sau pentru o întrebare adresată familiei cu vechea formulă românească: „Măi, fraților, ați dat de un necaz, aveți nevoie de ceva, de un ajutor?“

Mai toți sintem ocupați, omul în nevoie nu mai e prezent, și dacă nu mai e prezent, se uită repede, se

pierde din vedere, ca în povestea cu „Ochii care nu se văd se uită“!

La capitolul acesta mie mi se pare că sintem încă deficițari! Le capitolul grija dintre oameni avem încă multe datorii de plătit! Or, mie mi se pare că tocmai socialismul este acela care creează toate condițiile, nu numai materiale, fiindcă le-a și creat, ci și morale pentru ca omul să se afirme în postura lui spirituală cea mai înaltă.

— Domnule, auzi pe cite cineva și ții se stringe inima cind îl auzi, află că Georgescu e bolnav rău, însă prins cum sint cu producția, cu planul, cu... nu mai știu ce mai e cu el... Acest „nu mai știu ce mai e cu el tovarăș al nostru aflat în nevoie“ mi se pare unul din actele de autocondamnare morală cele mai grave. Sigur, cum mai ziceam odată, nu spun eu aici noutăți dar e limpede că dacă nu sint noutăți e și mai trist.

Cum imi spunea cineva: „Dragul meu, am tot ce-mi trebuie ca să mă fac bine, mi s-a dat tot, dacă ai mei ar pune și ei o fărîmă de suflet, m-aș face pe loc sănătos!“

DINU SĂRARU ■

Cu simțul datoriei față de cetățean

La zi și cu gravitatea convenită despre:

Pregătirile de iarnă

● Răspund factorii de decizie, deschis, argumentat, prompt ●

RÎMNICU VILCEA

Un lucru e cert: gospodinele, din Rimnicu Vilcea nu au de ce să se plîngă. Administratorii orașului le pun în aceste zile la dispoziție toate produsele de care au nevoie pentru prepararea rezervelor de hrană ale toamnei, ale iernii și chiar ale primăverii. Piețele gem de ardei, roșii, cartofi, varză, gogonele, vinete, ardei grași, gogoșari, mere, pere, prune, morcovi, pătrunjel, mă rog, tot ce-ți pofteste inima. E o toamnă splendidă la Rimnicu Vilcea. Chiar orașul arată ca niciodată. Cu gust pentru arhitectură și pentru culoare. Piața centrală e îngrijită, hala care este monument arhitectonic de la începutul secolului miroase frumos a cîmp bogat de roade. În hală, cumpărătorul găsește luni 3 octombrie felurite mezeluri, șuncă presată, tacumuri și păsări, carne de oaie, lapte, brînză. Luni nu e cea mai bună zi pentru vizitare, ne spune Partenie Craina, administratorul piețelor, tirgurilor și oboarelor municipiului Vilcea. Nu e zi bună pentru că unele unități au program redus după clocotul zilei de duminică și producătorii sînt la culmea recolta. Cu toate acestea, piața era plină de producători și de vinzători. E adevărat că am văzut și aglomerație la unele tarabe, aglomerație și timp pierdut și nervi dar una peste alta se găseau de toate. Nu ne-am putut abține să nu o întrebăm pe responsabilă unității numărul 4 din piața centrală, de ce acceptă înghesuiala exagerată la una din tarabe unde vinzătoarea nu prididea să servească zecile de cumpărători. Mi-a răspuns că nu are ce face pentru că a doua vinzătoare vinde sucuri iar a treia vinde ardei obișnuiți, struguri și vinete sau invers. Este evident că pentru un timp una din vinzătoare, de pildă aceea care vinde sucuri, putea să ajute la tețheaua unde e aglomerație dar mi s-a răspuns că sînt gesturi separate. Și astfel, la taraba de sucuri era pustiu (lumea trage mai mult la must în aceste zile) iar la gogoșari era „omor”. Nu era singurul loc aglomerat în piață și unele cumpărătoare mi-au spus că nu e singura dată cînd fac coadă la vinete, la roșii, la ardei grași, la cartofi la varză deși toate acestea se găsesc din abundență. Realitatea este că majoritatea lucrătorilor din unitățile pieței centrale, din Rimnicu Vilcea sînt femei, care servesc și în același timp descarcă lazi grele cu marfă și vorbesc frumos clienților dar sînt totuși foarte puține. Și fără să vreau m-am gândit la cele patru taxatoare din cele patru parcuri din preajma pieței care pindesc mașinile cu ora și vind din cînd în cînd cite un bilet de parcare. Ce loc bun ar avea alături de femeile care vind în unitățile I.L.F. în zilele de virf ale campaniei de aprovizionare pentru iarnă.

O vizită la depozitul central din municipiul Rimnicu Vilcea ne familiarizează cu unul dintre cele mai moderne și mai bine gospodărite silozuri pentru fructele și legumele de peste iarnă. E un du-te vino de șantier în plină ferveoră, de autocamioane și containere, de lazi imense cu ceapă, cartofi, mere, pere, ardei, morcovi, roșii etc. Cîteva sute de tone au și fost pregătite pentru hibernare în condiții frigorifice pentru a fi desfăcute pentru populație după întii ianuarie. Gospodarii de la Depozitul central se plîng însă de un singur lucru: marfa le sosește nesortată de pe cîmp, de la ceape-uri, de la iase-uri etc. deși în prețul produsului e inclusă și sortarea. Din acest motiv se pierd ore și uneori zile prețioase pentru că muncitorii depozitului trebuie să facă o treabă care era în sarcina unităților producătoare și se întîmplă ca marfa să întîrzie uneori pe piață și chiar să se deprecieze. În acest sens credem că inspectoratul de stat pentru controlul calității produselor ar trebui să aibă în acest an timp de virf în permanență un delegat la Depozitul central.

L-am întreb pe primul secretar al municipiului Rimnicu Vilcea, pe tovarășul Gheorghe Alboiu, cum se face că la Rimnicu Vilcea aprovizionarea pieței merge atît de bine? Deși nu a fost unul dintre cei mai buni ani pentru agricultură?

— Sîntem zilnic în piață, de la primul secretar al județului pînă la cel mai obișnuit vinzător și lucrător din sectorul aprovizionării. Acționăm imediat ce se ivește un gol pe fluxul aprovizionării. De aceea hala noastră nu a rămas niciodată fără carne iar piața nu a rămas niciodată fără produsele de bază ale alimentației. Dar piețe în adevăratul sens al cuvîntului sînt, de asemenea, cele din cartierele Nord, Ostroveni și cea de pe platforma chimică. De aceea omul nu mai trebuie să vină și să se aglomereze în piața centrală pentru că găsește marfă de cea mai bună calitate în cartierul său. Adevărata piață însă trăiește o viață bogată în jurul orelor șase sau șapte seara cînd les oamenii de la lucru și tarabele sînt pline. Și pentru ca oamenii să se aprovizioneze

mai bine am mărit în ultimii ani suprafețele comerciale, am pornit la o selecție mai riguroasă a chioșcurilor și tonetelor comerțului stradal pentru a le îmbogăți ca sortiment de marfă și a le retușa din punct de vedere estetic.

Starea de veghe neintreruptă pentru buna aprovizionare a populației caracterizează în aceste zile activitatea factorilor responsabili de destinele orașului. Și ceea ce atrage la Rimnicu Vilcea este strada cu expozițiile la vederea de fructe și legume frumoase, îmbietoare, tonice în acest splendid apogeu al toamnei 1983.

ADRIAN DOHOTARU ■

ROȘIORI DE VEDE

La Consiliul popular al orașului pregătirile pentru iarnă sînt o preocupare constantă. Tovarășul vicepreședinte Constantin Georgescu vorbește despre aceste lucruri cu seriozitatea unui gospodar desăvîrsit. În tot ce-mi spune, se simte un fel

meni?“ se întreabă nedumerit cetățeanul Ilie Căramidă.

Tot de la conducerea orașului mai află că s-a făcut tot ce-a fost posibil ca oamenii să-si poată aranja cămările după bunul plac. Sigur, au fost perioade în care a lipsit oțetul, altele în care nu se găsea sare pentru conserve și murături dar lucrurile s-au remediat. În clipa de față, nici o gospodină nu se poate plînge că n-are sare-n bucate. Chiar cele mai mărunte probleme privind aprovizionarea sînt discutate săptămînal în ședințe în care vicepreședintele cu problemele economice convoacă pe reprezentanții C.L.F., Agrocoop, ICRA etc. pentru a rezolva toate cerințele populației.

În piața orașului, în primele ore ale dimineții, e o forfotă normală. Oamenii se uită, aleg, unii cumpără, alții pleacă bosumflați. Unii au sacosele doldora, alții pleacă cu ele goale. Probabil n-au găsit ce le-a trebuit. O întreb pe o cumpărătoare, cu înfățișare de gospodină clasică, dacă a reușit să găsească ce i-a trebuit pentru iarnă. Îmi întoarce spatele, țifnoasă, și-mi răspunde răstit, din mers: „Sîntem aprovizionați, nu vezi, al dracului de aprovizionați”. Florina Gheorghiu e radioasă și mulțumită. În piață se găsesc de toate. A, da, nu află nicăieri foi de dafin. Știți, la murături sînt foarte

toate magazinele sînt închise. Taman în ziua în care ar putea și ei să tirgiască pe îndelete lucruri necesare iernii. Astfel de cumpărături nu se fac în pripă, ci cu chibzuință și răbdare. Nu te poți pregăti pentru iarnă din mers.

La internatul Liceului agro-industrial, administratorul Dumitru Gudilă a început încă din vară aprovizionarea. În depozit are deja 15 tone de cartofi (am uitat să precizez că în oraș cartofii sînt din abundență), 2 tone de fasole, 1,5 tone de ceapă. Condițiile de păstrare sînt ireproșabile. Totuși, parte din ceapă s-a stricat din pricina necunoscută. Mi-au spus și alții c-au pătît același lucru. Chiar unele gospodine a căror griji față de cămara lor nu poate fi pusă la îndoială. Nici internatul n-a reușit să procure morcovi și varză, căci nu se găsesc pe piață. Nici gogonele. Poate acum, în octombrie, încălzirea se face cu combustibil semilichid. Administrația așteaptă deja un vagon de combustibil pentru iarnă. Trebuie să sosească neapărat, căci rezerva pe care o are e cam mică. Dacă trebuie, trebuie.

RADU G. ȚEPOSU ■

TIMIȘOARA

Un I.C.R.A.L. e de obicei o instituție „ursuză”. Nimeni nu prea vine aici de plăcere. Trebuie să fie la mijloc ori vreun necaz cu instalațiile sanitare, ori că-ți plouă în casă, ori ți-a căzut faianța de pe pereți, ori — din cine știe ce motive, care mai vesele (o naștere), care mai triste (o moarte) — nu mai ești în regulă cu plata chiriei, ori poate că faci schimb de locuință și atunci e aproape sigur că între I.C.R.A.L. și ghideu ești tentat să pui un nervos semn de egalitate, care-ți ghilotinează fără milă elanurile.

Evident, e un portret șarjat (din păcate nu chiar fără legătură cu realitatea). De această dată însă, n-am venit aici, la I.C.R.A.L.-Timișoara, în căutarea cetățeanului din fața ghișeului, timorat de un vag sentiment de vinovăție, nici a celui pus pe hartă și convins că relele vin de la susnumita instituție și nici pe urmele vreunei sesizări primite la redacție, ci pentru a adresa tovarășului director Dorin Opescu și inginerului Cornel Sîdea, șeful secției de fond locativ, simpla, firească întrebare căreia i-a venit vremea să fie pusă, chiar și aici: cum vă pregătiți de iarnă?

Pe cei doi i-am găsit în plină ședință de colectiv de conducere și i-am abordat, puțin după terminarea ei, pe fondul evident al unei zile frămîntate, al oboselii inerente acestui început de bilanț (ne aflăm deja în ultimul pătrar al acestui an calendaristic și, în multe privințe, a început numărătoarea inversă). Mai întii, aflăm că, alături de problemele curente ale oricărei instituții de acest fel — administrarea, întreținerea fondului locativ, activitatea de construcții pentru terți beneficiari (montaj, reparații pentru populație și unități socialiste) — I.C.R.A.L.-Timișoara s-a născut „cu un mîdular în plus”: termoficarea. Rețeaua vastă, de 223 km conducte, alimentînd peste 115 000 de apartamente, la care se adaugă cele 110 puncte și centre termice intră în sarcina I.C.R.A.L.-ului de aici, cu toate problemele specifice acestui domeniu aparte, devenind astfel subiect de discuție (și de reportaj) acum, la apropierea sezonului rece. „Am executat în cea mai mare parte verificările la instalațiile de încălzire, ca și remontul (reparațiile capitale) la punctele și centralele termice ale Timișoarei. La acest capitol, așteptăm iarna cu pregătirile ca și încheiate, din punctul nostru de vedere”. Mai există însă și un alt punct de vedere, despre care directorul Dorin Popescu ne-a vorbit cu oarecare îngrijorare: în iarna trecută, în anumite perioade, presiunea gazului metan, în conducta care asigură încălzirea apei menajere, a scăzut foarte mult (0,1 atmosfere, față de 0,4-0,5 cit este minimul necesar), riscînd autostingerea focului. Și atunci, se poate oare vorbi cu temel de pregătirile de iarnă, fără o mai judicioasă dozare a consumului de gaz metan pe traiectul conductei, pînă la Timișoara? — ne întrebăm.

„În confruntarea cu iarna, nodul gordian îl constituie însă problema hidroizolațiilor, ne spune ing. Cornel Sîdea. În mod normal, reparațiile de acest gen ar trebui să apară la un anumit grad de uzură al acoperișurilor și învelitorilor”. Necazul este însă că printr-o slabă calitate a lucrărilor de izolație la acoperișuri — terasă efectuate de Trustul de construcții Timișoara, I.C.R.A.L.-ul a june să repare clădiri încă neieșite din garanție, executînd uneori 2-3 reparații succesive. Rezultatul nu este decît o mare cheltuială, ce depășește uneori chiar costul lucrărilor de construcție și... păstrarea aproape integrală a riscului infiltrațiilor.

TANIA RADU ■

Starea comerțului

Băcănیا

Poate ultima dintre retele vieții moderne se numește aprovizionarea prin contaminare: face el zacuscă, fac și eu zacuscă, faci și tu, facem și noi zacuscă, și așa mai departe într-o inversunare fără frîne, cu ochii închiși, fără a se cunoaște termenul de garanție, condițiile de păstrare, fie că e vorba de zacuscă, chefir, sau mai nou, vin din struguri de masă. Seducția, așa spune, este un reflex, o reacție de apărare în fața felului de a gândi meseria unii gestionari de la Alimentara. Pe Calea Moșilor, de pildă, există vreo trei sau patru magazine Alimentara, spații imense, adevărate coridoare gigant încărcate cu rom, țuică, lichior, rachuri de tot felul în cantități care ar îmbăta pe viață două cartiere, dar nu găsești o sticlă de apă minerală, un pachet de scobitori sau sare vrac, și în general foarte puține din ce-ți trebuie ca să fierbi, să coci, să prăjești. Trebuie să străbați kilometri întregi ca să-ți umpli coșul cu toate cele trebuincioase și ferească sfîntul să uiți de exemplu praful de copt intrucît neștiind unde-l găsești trebuie să refaci tot traseul și cu asta gata, s-au terminat ziua și cheful și buna dispoziție. Aș fi trecut și aceste mici neajunsuri în seama fatalității dacă n-aș fi intrat în magazinul alimentar de pe strada Galați, colț cu Eminescu. Aici am găsit tot ce-am avut nevoie și dorînd să aflu secretul am discutat cu responsabilă Măntescu Nicoleta.

Cum zic atît? — Atît, zice, gîndesc tot timpul, după aceea controlez și apoi cer. Ce cereți? — Tot, zice. Ce suprafață are magazinul? — Cîra 60 metri pătrați. Și aveți și sare, și scobitori, și praful de copt, și apă minerală, și lapte, și ouă, și pui, și brînzetură, și mezeluri într-o asemenea gamă de largă, și complot, chiar aveți complot? — Da, sigur. Și pește, și bere, și grîș, și orez, și semipreparate, și băuturi. Dumneavoastră aveți pile... — Dimpotrivă, răspunde roșindu-se toată, azi am fost amendată și am plîns. Am plîns așa și am mai plîns de necaz, ce-or fi crezut despre mine, că sînt singurică, neajutorată! Sînt curate fetele, după cite văd. — Foarte curate. Știți ce-am găsit aici cînd am venit? Ce? — Nu vă spun. Dacă am rămas este fiindcă am făcut foarte multe în prăvăliora asta. M-am atășat. Cunoașteți clienții? — Aproape pe toți. Chiar și pe cei în tranzit, ca să zic așa. N-am stoc. Știu exact ce este nevoie. Cum faceți? — Așa. Văd... Și pe urmă? — Cer de la depozit. Și pe urmă? — Iar cer. Și pe urmă? — Iar cer... Tot timpul cereți? — Clientul trebuie să știe că dacă azi a găsit la mine apă minerală, de pildă, găsește și mine, și poimîine, și mereu, sau orice alt fel de marfă. Ce am azi, trebuie să am și mîine. Și trebuie să am tot. Chiar dacă nu sînt cine știe ce valori. De ce n-aveți și mărfuri de aprozar? — N-am voie. Dar ați vinde? — Aș dori foarte mult să am de toate. Aș dori ca de la mine clientul să plece cu tot ce are nevoie pentru o masă. Aceasta este băcănیا.

NICOLAE CRISTACHE ■

de îngrijorare. Cea mai acută chestiune o reprezintă încălzirea. Blocurile orașului, atîtea cite sînt, au microcentrale dar asta nu este de ajuns. Combustibilul de tip III, o combinație între păcură și motorină, este insuficient și din această pricină unele construcții au fost aminate ori sistate. La ce bun să oferi omului casă dacă nu-i poți oferi și căldură. O iarnă confortabilă e, întii de toate, una călduroasă. Dacă nu poți sta la gura sobei, adică a caloriferului, ce folos de toată strădania. Insuficiența combustibilului îl frămîntă pe edilii orașului de mai multă vreme. Pentru a leși din impas, s-a găsit și soluția, deocamdată teoretică. Tocmai se proiectează o mare centrală termică pe bază de cărbuni. În 1984 va fi gata, iar locuitorii din Roșiori de Vede vor respira ușurați. Conducerea orașului face un apel călduros către forurile în drept pentru a fi ajutată încă un an cu combustibil lichid, pînă ce soluția locală va prinde viață.

Mult mai lesne le este cetățenilor care se încălzesc cu lemne. Mai degrabă rurală decît urbană, această modalitate e totuși eficientă. Depozitele orașului au avut în permanență lemne și cărbuni, așa încît doritorii s-au putut aproviziona fără restricții. Cetățenii cu care am stat de vorbă confirmă cele aflate și par recunoscători Consiliului popular. „Ar fi totuși o problemă: rumegușul e tare scump, 800 de lei o căruță e cam mult. Eu nu știu, pe căruțașii ăștia nu-i verifică ni-

necesare. Vasile Constantinescu, venit de la Slatina, nu găsește varză și castraveci; Justina Bălășică nu află gogonele și morcovi. N-a pus nimic în borcane pînă acum, fiindcă n-a găsit cînd a căutat. E nemulțumită. Eugenia Mateș imi povestește că rafturile din cămara ei sînt aproape pline cu gogoșari, ardei capia și borcane cu roșii. Luni vrea să pună și niste vinete. În schimb, nu dă nicăieri de usturoi. Despre dulceață și comploturi nu poate fi vorba, căci acestea nu se fac numai din fructe.

Trag linie și socotesc. Revin frecvent cîteva lipsuri. Pînă la această oră pe piață sînt insuficiente cantități de varză, morcovi, gogonele și usturoi. De la administrația pieței mi se confirmă același lucru. Vara a fost secetoasă și acest fapt se simte. Se fac eforturi pentru a compensa și aceste carente, mai ales că zona e recunoscută ca un bazin legumicol de frunte. Din păcate, sînt unele lipsuri și la case mari.

În magazinele de îmbrăcăminte au apărut deja articole pentru iarnă. Mihai Rudeanu e încîntat că i-a cumpărat fetiței niște ghețe foarte dragute. Întîrzie însă lenjeria de corp. Copiii sînt sensibili și au nevoie deja de îmbrăcăminte groasă. Mamele și tații grijiului sînt foarte atenți cu odraslele. În rafturi se pot vedea și cizmulițe, și paltonase. Doar în vitrina de la „Trei iepurași” mai atîrnă, ca o amintire a verii caniculare, niste rochite subțiri, vaporease. Mulți oameni cu care am discutat au o nemulțumire. Duminică,

ELECTRONEGRAFIA

Inteligența
românească
în acțiune

După descoperirea lui Wilhelm Conrad Röntgen, după inventarea microscopului electronic și poate a unor aparate pentru explorări funcționale, electronegrafia reprezintă fără îndoială cea mai fascinantă pagină pe care biofizica o dedică investigației materiei vii. Pentru întâia oară, omul din laborator a putut avea în fața ochilor, prin mijlocirea fotografiei și a monitorului de televiziune, o nouă entitate a organismelor vii, a corpului uman în primul rând, a avut posibilitatea de a cunoaște și supune investigației curente ululor potențial bioenergetic. Au fost anulate astfel, fără drept de replică, nu puține speculații teozofice privind natura imaterială și inefabilă a „sufletului omnesc”, dar în același timp cercetarea a izbutit să aducă explicații strict științifice și în legătură cu ceea ce omul a intuit de veacuri pe cale pur senzorială în cadrul unor practici de magie sau medicină empirică. Fenomenele de electroluminiscență, exterioare sau interioare organismelor vii, pot fi astăzi urmărite cu ușurință, specialiștii demonstrând că ele aduc semne sigure despre buna sau proasta funcționare a organismului cercetat, că deci, pe această cale, o afecțiune poate fi depistată într-o fază timpurie, cu mult înainte ca ea să devină evidentă prin mijloace clinice sau de laborator.

Executarea în microproducție a primelor electronegrafe de concepție românească, anunțată recent în cadrul unei sesiuni de comunicări din domeniul electronicii profesionale, marchează tocmai de aceea un moment memorabil. Iar aceasta cu atât mai mult cu cât specialiștii români au adus o contribuție hotărâtoare în nașterea și dezvoltarea electronegrafiei mondiale, soluțiile și realizările lor fiind cunoscute și recunoscute în cercurile de specialitate din lumea întreagă. Este apoi momentul să amintim, de asemenea, că revista noastră a urmărit nașterea electronegrafiei din primele ei momente, încă din clipa în care ea nu era decât un vis în mintea unui grup de tineri entuziaști, că tocmai de aceea avem astăzi marea bucurie de a vedea și consemna finalizarea unui proiect îndrăzneț la nașterea și dezvoltarea căruia am fost martori încă de acum zece ani.

Primele cercetări au avut loc într-un modest laborator situat pe strada Pop de

Băsești din Capitală. Ulterior, prin grija și sprijinul Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, colectivul constituit și-a continuat investigațiile într-un așezământ specializat, creat în acest scop, care poartă până astăzi denumirea de „Laborator de electrografie și bioinginerie aplicată”. (Pe plan mondial, domeniul este notat prin termenul de **electrografie**. Specialiștii români au creat însă noțiunea de **electronegrafie**, prin care se circumscrie specificitatea cercetărilor autohtone și originalitatea aparatelor construite.)

Cititorii noștri își vor aminti poate suita de fotografii publicate în paginile „Flăcării”, aceste prime măturii în descifrarea nebulosului univers al bioluminiscenței: frunze și animale de laborator înconjurate de aură luminoasă, membre și organe interne ale corpului uman prezentând „fantoma” lor electroluminiscentă. După 1980, cercetările nu s-au mai recomandat un timp prin progrese notabile, pentru ca ulterior, prin eforturile conjugate a mai multor specialiști, electronegrafia să înregistreze o nouă perioadă de înflorire. Spre sfârșitul lunii septembrie 1983, cu ocazia unei sesiuni organizate sub auspiciile Institutului de cercetări științifice și inginerie tehnologică pentru electrotehnica, trei fizicieni de la I.P.A. inginerii Marian Feller, Constantin Ilie și Ioan Aristotel, au anunțat realizarea prin reproiectare a noi cinci aparate de electronegrafie pentru investigarea organismului uman. Din biografia pasionantă a electronegrafului românesc desprindem pentru informarea cititorilor noștri aceste câteva momente:

Primele electronegrafe au fost realizate încă din 1979 cu concursul întreprinderii de utilaje și aparate pentru cercetare din București. Ulterior, realizatorii au primit aprobarea ca, în perioada 1980-1981, acestea să fie trimise spre testare unor spitale și clinici universitare. Investigațiile electronegrafice au cuprins câteva mii de pacienți, concluziile formind obiectul unor referate semnate de mai mulți reprezentanți de frunte ai școlii naționale de medicină; prof. dr. doc. I. Bărzu (Spitalul clinic Dr. Cantacuzino), prof. dr. doc. Silviu Popoviciu, Clinica de neurologie din Tîrgu Mureș, prof. dr. doc. Petre Brânzeu, Clinica de neuro-

psihiatrice din Iași, prof. dr. doc. Roman Vlaicu, Clinica medicală I din Cluj-Napoca, prof. dr. doc. Gh. Băcanu și conf. dr. C. Strejan de la Clinica medicală din Timișoara, dr. Iancu Ștefan, directorul Policlinicii industriale de chimie Iași, dr. Virgiliu Băgu, Spitalul județean Galați, dr. Mircea Traian, directorul Spitalului de neurologie și neuropsihiatrie din Oradea, dr. Cornelia Guja de la Institutul de antropologie din București, precum și de alți medici și cercetători din diferite așezăminte medicale din Capitală și provincie.

Vizând în mod expres rezultatele dobândite prin practică medicală nemijlocită, referatele vin să reconfirme valoarea și importanța electronegrafului, apreciat ca noutate și element de progres tehnic. Se propune omologarea aparatului și generalizarea metodei electronegrafice în unitățile de asistență sanitară. Din imensul volum de observații și concluzii reținem pentru publicare doar un rezumat al rezumatului, deci câteva considerații lapidare în legătură cu eficiența aparatului.

Ca metodă de diagnostic complementar, electronegrafia și-a dovedit oportunitatea în:

Medicina internă: ca metodă de screening rapid și sintetic în orientarea diagnostică pentru afecțiunile abdominale.

Acupunctură: pentru detecția punctelor electrodermice cu consecințe pentru diagnostic și orientare terapeutică în acupunctură.

Neuropsihiatrie: pentru explorări de tip palmar și pentru orientarea diagnostică în diferite afecțiuni: epilepsie, schizofrenie, etilism, nevroze, paralizii și în studiul acestor boli.

Psihologie: pentru studiul manifestărilor bioelectrice corelate unor stări psihice.

Antropologie: în investigații palmare pentru studiul tipologiilor umane de ordin bioelectric.

Dermatologie: pentru caracterizarea bioelectrică de moment și evolutivă a afecțiunilor dermale.

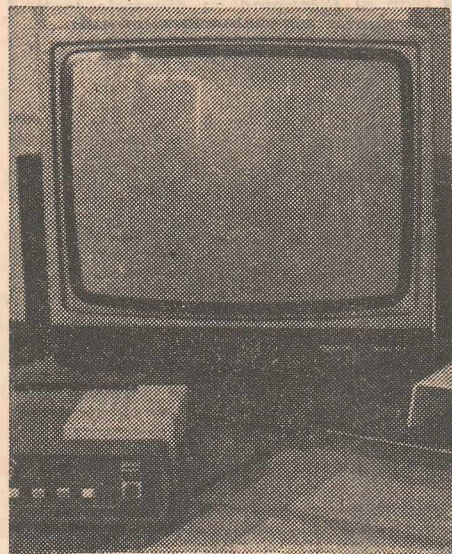
Biologie: în studiul manifestărilor bioelectrice ale organismelor vii.

Testul general a cuprins în studiu următoarele eșantioane de pacienți bolnavi și sănătoși: Spitalul dr. Cantacuzino (100 bolnavi), Institutul de antropologie (7000

bolnavi), Clinica medicală Cluj-Napoca (60 pacienți bolnavi și 11 sănătoși), Clinica neurologică Tîrgu Mureș (90 pacienți bolnavi și 25 sănătoși), Spitalul de psihiatrie Socola (70 pacienți bolnavi și 10 sănătoși), Spitalul clinic de recuperare Iași (300 bolnavi), Clinica I medicală Timișoara (50 pacienți bolnavi și 20 sănătoși), Spitalul județean Galați (80 de bolnavi), Centrul de cercetări și terapie Pell-Amar București (100 bolnavi).

Pe baza acestor date, Academia de științe medicale a dat avizul nr. A-1/1955 pentru metoda de investigare a organismului uman. Ulterior, la intervenție C.N.S.T. și a Ministerului Industriei Chimice, aparatul de electronegrafie a fost preluat pentru reproiectare și execuție, pentru omologare tehnică, testare clinică și executarea seriei zero de către un colectiv al Institutului de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru automatizări. S-a procedat astfel pentru ca noul aparat să corespundă integral normelor C.E.I. 601 din 1977 și Stas 11 224 din 1980 privind electrosecuritatea aparatelor electromedicale utilizate în vecinătatea pacientului. Omologarea aparatului pentru fazele de prototip și punerea la punct a manualului de utilizare medicală va avea loc în perioada octombrie 1983 - iunie 1984. Interesul pentru aparatura românească este deosebit evident și în străinătate. Numeroși oameni de știință de renume mondială și-au exprimat încă de pe acum dorința de a cunoaște electronegraful românesc. Amintim numele academicianului dr. V. N. Romasov (U.R.S.S.), pe cel al profesorului dr. Zdenek Rejda (Republica Socialistă Cehoslovacia) ca și pe cel al profesorului dr. Arnaldo Zanatta de la Institutul de bioenergie și bioterapie din Milano.

Se încheie astfel cu succes o nouă etapă în istoria electronegrafiei românești: după mai bine de 10 ani de cercetări și experimente minuțioase, timp în care specialiștii noștri, aflați în permanentă competiție cu cercetători de renume din străinătate, au demonstrat prin concepte teoretice și soluții de execuție superioarea indiscutabilă a electronegrafiei autohtone.

Depistarea rapidă
și timpurie
a afecțiunilor

La sfârșitul anului 1981 - ca urmare a recomandărilor făcute de către Ministerul Sănătății și Academia de Științe Medicale - primele cinci electronegrafe, realizate în țara noastră, au fost supuse pentru testare în mai multe așezăminte medicale din Capitală și provincie. S-a făcut astfel dovada importanței particulare pe care acest aparat, de concepție autohtonă, o deține în domeniul diagnosticului precoce, în evidențierea unor maladii, greu sau imposibil de depistat în această fază prin obișnuitele mijloace clinice și de laborator. Relevante în acest sens se dovedesc și măturile doctorului Iancu Ștefan, șeful Laboratorului de explorări funcționale din cadrul Policlinicii nr. 2 din Iași:

— Am putut constata cu propriii mei ochi, pe sute de cazuri, importanța capitală a electronegrafiei în cercetarea materiei vii și în primul rând în obținerea de informații despre starea de sănătate sau de boală a organismului uman. Prin această invenție și descoperire, cimpul de investigație se lărgeste considerabil, deoarece pentru întâia oară medicul are posibilitatea de a cunoaște potențialul bioelectric al organismului

uman, deci de a avea o imagine mult mai completă a structurii generale a corpului omnesc. Electronegraful - după cum se știe - permite într-un timp record identificarea meridianelor în dezechilibrul energetic, sau ceea ce înseamnă localizarea rapidă și într-o fază timpurie a afecțiunii existente. Experimentele efectuate m-au condus spre următoarele observații și concluzii:

În investigațiile mele am folosit electronegrafia în varianta cu impuls negativ. Am realizat prin acest procedeu imagini electronegrafice abdominale, palmare sau plantare. În toate cazurile am putut stabili o relație certă între starea morfologică și funcțională a organelor interne și aspectul imaginii electronegrafice. Trebuie să precizez totuși că pentru stabilirea unor relații sistematice, deci pentru precizarea diagnosticului, cercetarea electronegrafică a fost completată prin investigații ample de natură morfologică și funcțională. O altă observație deosebit de importantă mi-a prilejuit-o studierea electronegrafiilor palmare. Pe această cale am obținut observații deosebite în legătură cu modificările circulatorii, ceea ce mi-a permis în cadrul Laboratorului de exploatare funcționale să efectuez cu mai multă precizie diagnosticarea unor cardiopatii.

— Publicul larg vă cunoaște și în calitate de acupunctur. Ce înseamnă un aparat de electronegrafie într-un cabinet de acupunctură?

— Enorm și am să mă explic de îndată. Voi începe prin a arăta că prin mijlocirea electronegrafiei, practica acupuncturii beneficiază de un nou, cu totul nou sistem de depistare, de la caz la caz, a punctelor electrodermice. Astfel, acestea apar în cazul unor electronegrame abdominale ca niște zone de impresionare circulară, cu diametru diferit, centrate de un punct clar de mici dimensiuni. Aceste puncte, cînd apar, coincid cel mai adesea cu punctele de acupunctură clasice. Pot să afirm, de asemenea, bazîndu-mă pe o practică îndelungată în acest domeniu, că aceste însemne ale electronegramei corespund de regulă unui proces patologic ce determină scăderea rezistenței electrice a punctelor cu care se află în corelație. Cu alte cuvinte, aceste puncte electrodermale fac parte din categoria punctelor de acupunctură de tip metamaric, care, pe lângă indicațiile orientative de diagnostic, pot fi folosite împreună cu alte puncte în formele de tratament

prin acupunctură. Toate acestea ne îndreptătesc să apreciem electronegrafia ca o nouă metodă în culegerea de date despre starea de sănătate sau de boală a organismului și, deopotrivă, ca un procedeu în folosul practicii medicale. Dar obiectivarea acupuncturii reprezintă doar un prim exemplu ce demonstrează importanța electronegrafiei în potențarea tratamentelor medicale.

Aceste observații și realizări au constituit obiectul unei comunicări prezentate la Simpozionul de acupunctură de la Techiș. Un articol pe aceeași temă a fost publicat mai apoi în revista „Flăcără” din 19 noiembrie 1982, el fiind, sub raport juridic, prima atestare a descoperirilor noastre prioritare. Acest lucru mi-a permis ca, ulterior, să trimit comunicarea și unor intruniri de specialitate, desfășurate anul acesta la Biarritz și Sofia.

Ultima oră în știință

Vă prezentăm câteva din cele mai noi aparate medicale de concepție și construcție autohtonă, anunțate recent la un simpozion de comunicări din domeniul electronicii profesionale:

Prin aparatele de electrochirurgie se pot executa tăieturi cu oprirea simultană a hemoragiei. Ele se folosesc deopotrivă pentru coagulări, cauterizări, suduri de vase etc. ELBIS-1 este primul aparat autohton de acest gen, un instrument de mare putere și complexitate destinat unor operații dificile prin care se acționează în special asupra organelor puternic vascularizate. Este dotat cu circa 20 de tipuri de accesorii sterilizabile sau dezinfectabile. Aparatul a fost realizat de un colectiv alcătuit din ing. A. Balint, ing. V. Marinca, ing. V. Marta, ing. T. Seimeanu, ing. N. Lörincz, tehn. I. Oancea.

Inginerii Marian Feller (IPA București) și Alexandru Timošenco (ICSITE) sint autorii unor echipamente electromedicale de analiză automată a semnalelor biologice și

de prelucrare a lor în timp real. Analizatorul poate prelucra, între altele, semnalele datorate manifestărilor bioelectrice aparținînd structurii investigate și puse în evidență prin electrocardiogramă, pe cele ale biopotențialelor legate de apariția, propagarea și retragerea undei în miocard, precum și biopotențiale care evidențiază activitatea creierului.

Inginerul H. Lariu și fizicianul R. Buldus, amîndoi de la ICSITE Cluj-Napoca, sint autorii unui aparat de concepție proprie care detectează pulsul fătului începînd cu săptămîna a zecea. Principiul de funcționare a aparatului se bazează pe efectul Doppler ce are loc la reflexia undelor ultrasonore pe suprafața cordului fetal aflat în activitate. Aparatul este astfel conceput încît oferă medicului posibilitatea ascultării pulsului fetal în difuzorul încorporat în aparat. Se pot efectua de asemenea înregistrări pe hirtie sau bandă magnetică. Traductorul care echipează aparatul este tot de concepție proprie, construit cu ceramici piezoelectrice produse în țară.

LIVIU TIMBUS ■

**Inteligența
românească
în acțiune**

Bătălia pentru nou

● O ipoteză îndrăzneță: apa poate realiza structuri necunoscute în interiorul celulelor vii ●

Universului i-au trebuit miliarde de ani pentru a crea ființa din neființă, dar nesăbuitei îl este destul o clipă — numai o clipă — pentru a distruge fructul suprem al conlucrării forțelor cosmice — **viața!** Nesăbuitea și lăși-tatea nu au nici curaj și nici rațiune — ele nu știu și nu pot ști că fiecare ființă și cu atât mai mult omul, este o densificare, o nucă superbă și minusculă în care infinitatea se regăsește mereu cu satisfacție și bucurie.

În numele acestui sens, adinc și cutremurător, pe care înțelepciunea umană l-a desprins din sacul de legi după care se nasc și mor lumile, min-tea omului caută — de la o vreme cu o înverșunare fără precedent — să spargă barierele limitatoare ale vieții, să extindă stăpînirea și durata existenței sale, ca individ și, implicit, ca specie, dincolo de granițele moștenite din partea universului. Desigur, astăzi știm că lungimea maximă a firului de pe mosorul vieții noastre este înscrisă în zestrea noastră genetică. Se naște însă o întrebare: prin ce mijloace fizico-chimice și biologice acționează codul genetic asupra fenomenelor vitale din organismul nostru? Sau, mai simplu: cum se preface o comandă informațională — nepalpabilă — într-un sfîșit palpabil și definitiv? Aceste ultime întrebări am putea să-i găsim răspuns — un răspuns posibil, firește nu și absolut — căutînd tocmai acolo unde oamenii — cei mai mulți dintre ei — consideră că nu mai e nimic ascuns, nimic nedescoperit.

Se împlinește un an — ciudat, un an întreg! — de cînd revista Flacăra publica al doilea articol intitulat „**Apă nu e numai apă**”. De atunci multe s-au confirmat dintre cele afirmate în materialul respectiv, nu numai de

către noi, ci și de către alte laboratoare și chiar de industrie. O problemă fundamentală continuă însă să ne ardă creierii: **în ce mod și cu ce structură participă apa la nașterea, desfășurarea și prăbușirea fenomenului viață?** Reproducem o definiție a apei, pe care o învață astăzi studenții

vieții este structurată complex, are forme spiralate — pe stînga sau pe dreapta, după cum este alcalin-stimulatoare sau acid-inhibitoare în sinteza elementelor vieții (aminoacizii, proteinele, acizii nucleici etc.).

Ipoteza de lucru pe care o facem pornește de la următoarea con-

apoi continuă spre maturizare cu un ușor exces al apei acide (frîna trebuie să fie mai puternică acum), iar după maturitate apa structurată acid crește treptat, depășind tot mai mult apa alcalină (cea de care depinde reînnoirea celulelor) pînă cînd, de la un prag încoace, la bătrînețe, orice înmulțire sau înnoire celulară se blochează, iar viața se sufocă. Comanda acestor mecanisme, la care participă nenumărați complecși biochimici și factori fizico-biologici, este dată de codul genetic, iar atingerea limitei maxime a pragului natural-genetic (probabil, pentru etapa actuală în jur de 150—180 ani) depinde atât de raționalitatea vieții predecesorilor noștri cît și de echilibrul cu care ne ducem existența fiecare dintre noi.

Desigur, am putea merge mai departe cu această ipoteză. Burăoară, dacă din motive determinate, în ori-care din momentele vieții noastre, apa alcalină începe să devieze spre acidă (slăbește frîna), în organism încep să se instaleze procese de proliferare celulară nestăvilită, care, oprite altele, pot conduce și la boala canceroa-să. Și invers, în cazul în care excesul de apă acidă apare în truul unui copil, se pot instala fenomene de îmbă-trînire timpurie, astfel încît la 12—14 ani un asemenea copil devine, efectiv, un bătrîn de 80—90 ani.

Cele de mai sus nu au altă pretenție decît să stimuleze gîndirea confrăților noștri de căutări și de a deschide un drum posibil spre fascinantele taine ale vieții, în care noi și universul întreg ne regăsim cu imensă satisfacție și bucurie.

ION MĂNZATU ■

Dincolo de aparențe

De-ale apei

medicinisti din București, la disciplina Biochimie: „**Apă este mediul în care se desfășoară toate procesele biologice; este un lichid cu proprietăți unice, ale cărui însușiri particulare determină natura lumii vii**”. Splendidă definiție, dar am dorit să găsim, în același manual, ca și în multe altele similare, un răspuns concret, nu numai filozofic, la întrebarea noastră. Din păcate nu l-am putut desprinde și, de fapt, nici nu puteam s-o facem, intrucît, cu excepția frumoasei teorii a acad. E. Măcevschi, nici o știință contemporană nu a abordat cu o îndrăzneală suficientă ideea potrivit căreia apa poate realiza structuri în interiorul celulelor vii — și chiar în afara lor! — structuri mult diferite de cele cunoscute de chimia și fizica clasică.

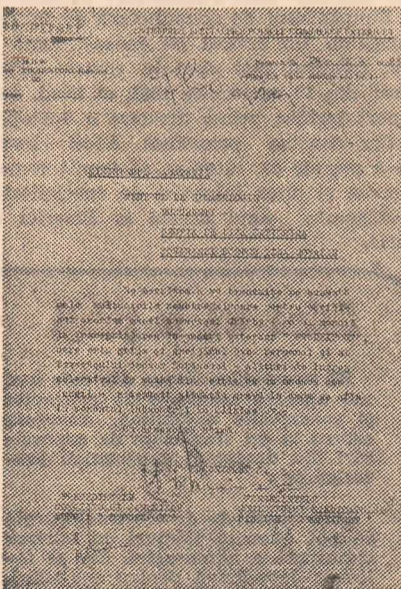
Noi avem astăzi — exact, noi românii! — dovezi absolute că apa care participă la împlinirea mecanismelor

cluzle demonstrată în laborator: structurarea apei care participă la viața celulelor din organismul viu este rezultatul unor procese sinergice, adică conlucrătoare, se poate modela și reproduce în laborator. Și noi am reprodus-o! De aici decurge, în mod firesc, următoarea **ipoteză de lucru**, în trei părți: a) în perioada dezvoltării fătului, în sacul vitelin, apa structurată alcalin este în mare exces față de apa structurată acid, intrucît e nevoie ca înmulțirea celulelor să se realizeze cu o viteză uriașă (frîna, reprezentată de apa acidă, trebuie să fie foarte slabă); b) expulzarea fătului în lumea inconjurătoare, act pe care-l numim naștere, se produce numai în momentul în care cele două forme de apă (alcalină și acidă) ajung să fie în cantități egale în organismul copilului; c) viața noului născut pleacă, deci, de la punctul în care cele două forme de apă sint egale ca volume,

Doctor chimist Tina Covaliu, șefa colectivului de Liză cationică din cadrul Centrului de hematologie, a revenit, nu demult, din Italia. La invitația reputatului profesor Mario Casaccia, șeful Catedrei de chirurgie de urgență de la Universitatea din Genova („Știu că ați prezentat Covalitinul la San Francisco și că el s-a bucurat de un mare succes. În Italia, la Genova, am văzut mulți pacienți vindecați cu produsul dv.”). Tina Covaliu a susținut un ciclu de cursuri despre Covalitin, destinat specialiștilor în urologie, completînd totodată documentația necesară omologării produsului în Italia. În acest scop s-a deplasat la Roma, unde a colaborat, sub egida Universității „Cattolica”, cu profesorul Mario Mori, coordonatorul studiilor clinice (din Italia) privitoare la Covalitin. A fost, nu-i greu de imagi-nat, o gălătorie științifică fructuoasă, contribuînd, pe un plan mai larg, la creșterea prestigiului școlii noastre de medicină și, mai concret, la pătrunderea unui medicament original românesc, de-acum omologat în U.R.S.S. și foarte aproape de acest stadiu în Spania, Ungaria, Bulgaria, Finlanda și, desigur, Italia.

La întoarcere însă, Tina Covaliu a avut mai multe surprize neplăcute. Astfel a aflat, cu stupeoare, că printr-o decizie a Direcției sanitare a municipiului (nr. 1270/23 iulie) cele 80 de paturi puse, în localul Spitalului P.T.T., la dispoziția secției de Liză cationică au fost reduse la 50, restul de 30 fiind dirijate către secțiile de boli interne și, respectiv, cardiologie ale unității gazdă?! Lucrurile nu s-au oprit, din păcate, aici. Nevoită să se restrîngă, din motive (veți vedea imediat) nu tocmai clare, Liză cationică a fost silită să desființeze sala de mese și sala de curs (unde s-au desfășurat pînă acum 4 simpozioane internaționale cu tema Covalitin pentru specialiști din U.R.S.S., Italia și Ungaria), înghesuînd personalul (3 medici, 5 asistente, 5 infirmiere etc.) într-o singură încăpere ce are, totodată, și rol de cabină de tratament?! Să fim bine înțeleși: poate exista necesitatea restructurării spațiilor și paturilor unui spital, nu noi (și nici măcar Tina Covaliu) sîntem în măsură să judecăm oportunitatea unui astfel de act. Dar se impune întrebarea, la care avem drept, dacă operația respectivă a fi-

Succesele și necazurile descoperitoarei Covalitinului

Încă o scrisoare de mulțumire trimisă, recent, pe adresa secției de Liză cationică, încă un bolnav scos din suferință.

nut cont, la Spitalul P.T.T., de nevoile reale ale unității. Răspunsul e, din cele ce-am constatat, negativ, în sensul în care situația se prezenta, la 21 și 23 septembrie, astfel: cardiologie: 60 de paturi din care 32 ocupate, boli interne: 140, 124; liză cationică: 50, 50 și, în plus, multe programări amînate; respectiv, 50, 25; 140, 90; 50, 46, cu observația că secția de Covalitin s-a văzut obligată, din cauza condițiilor precare (fișierul, de pildă, conținînd documentația secretă, continuă să blocheze culoarele și sala de așteptare?!), să renunțe la primirea pacienților străini. În paranteză fie spus, aici au

fost tratați, în ultimii ani, 883 de bolnavi din afara României, sumele plătite de ei, în valută, depășind 3 milioane de lei. În același interval, s-a produs și vîndut Covalitin, pe piața internă, de peste 25 de milioane. A-dăugînd că secția și-a îndeplinit, an de an planul valutar, avem o imagine grăitoare a eficienței ei economice.

Problema se mai pune și altfel. Liză cationică funcționa, cu organizarea de 80 de paturi, în virtutea unei Convenții încheiate între Centrul de hematologie și Spitalul P.T.T., act în-tărit (prin adresa 1616/C1 din 1 februarie 1982) prin semnătura profesorului doctor docent Eugen Proca, ministrul sănătății. Convenția e valabilă pe timp de 3 ani. Or, procedînd așa, adică luînd secția 30 de paturi (cam 40 la sută din total), Direcția sanitară a municipiului a încălcat un document oficial, în vigoare, ea neavînd mandat de a anula o dispoziție emisă de un for superior!? Cu alte cuvinte, intervenția ei este ilegală și, totuși, a fost imediat pusă în aplicare, creînd Lizel cationice mari prejudicii. De pildă, simpozionul dedicat Covalitinului, programat cit de curînd în Finlanda, la Helsinki, cum va fi pregătit?! Ca să nu mai spunem că, în actualele condiții, însăși activitatea de cercetare (Tina Covaliu deține 5 brevete de invenție: îi aparține, între altele, cea dintîi rășină farmaceutică) se descoperă stînjinită, întîmpinînd tot felul de obstacole.

Nu-i pentru prima oară, se știe, cînd scriem despre Tina Covaliu și despre activitatea colectivului pe care îl conduce. Am mai relatat, și cu alte prilejuri, despre dificultățile așezate, din rea voință sau ignoranță, în calea unei cercetări de elită, de vîrf, unanim apreciată peste hotare și, din păcate, iratată la noi cu superioritate și indiferență. A o tot șicana pe Tina Covaliu, asta merită reținut, nu înseamnă altceva, veți fi de aceeași părere cu noi, decît a pune bețe în roate și, implicit, a întîrzia o cercetare românească originală și de mare valoare. Așa stînd lucrurile, invităm Ministerul Sănătății să intervină energic și să ia măsurile ce se impun, socotînd că a fost încălcat, pe ce bază?! un act întocmit chiar de el. Colectivul Tinei Covahu nu cere privilegii, ci respectarea drepturilor ce i se cuvin. E prea mult?

VIDIU IOANIȚOIA ■

1250 de întrebări

O foarte utilă lucrare pentru cadrele din industria alimentară a publicat recent economist-doctor Constantin Pătrașcu: **Teste pentru verificarea cunoștințelor în tehnologia laptelui** (Editura Tehnică). Volumul conține o suită de întrebări-test care se referă la problemele teoretice și practice de amănunt cu care se confruntă producția de preparate lactate. Cele 1250 de întrebări vizează amănunte din evoluția chimismului de preparare a produselor lactate, începînd cu laptele crud și terminînd cu diversele sortimente de preparate lactate. Cele 1250 de întrebări vizează amănunte din evoluția chimismului de preparare a produselor lactate, începînd cu laptele crud și terminînd cu diversele sortimente de preparate lactate. Alături riguros, cu o tinută științifică ireproșabilă, volumul lui Constantin Pătrașcu, rod al unei îndelungate și pasionate cercetări, reprezintă o excelentă inițiativă în direcția perfecționării personalului direct productiv. Asemenea apariții editoriale trebuie salutate ca exemple de urmat și în alte ramuri industriale, ele conducînd nemijlocit atît la sporirea calității produselor, cît și la creșterea productivității muncii. (C. T.)

Chemăm în judecată cancerul

(Urmare din pagina 1)

punctul dinșilor de vedere, nu vîd decît propria problemă. Noi vrem să unim eforturile și să găsim rezultatul care să conducă la o mare descoperire a gîndirii omenești: victoria asupra cancerului. **SCRIEȚI-NE, MARTURISIȚI-NE, VENIȚI ÎN PAGINA NOASTRĂ CĂ LA O GAZDĂ BUNĂ CARE VĂ AȘTEAPTĂ CU TOATĂ NAIVITATEA ȘI CU TOATĂ EXPERIENȚA, VENIȚI ȘI ÎNSCRIEȚI-VĂ CU CÎT PUTEȚI LA ACEASTĂ BĂTĂLIE CARE NU POATE FI CISTIGATĂ DECIT PRIN EFORTUL NOSTRU.** Folosînd mintea luminată a specialiștilor, instituțiile de profil, precum și ajutorul Academiei de Științe Medicale și al Ministerului Sănătății, dar considerînd că fiecare om poate sprijini în măsura în care s-a preocupat de această bătălie anticancer, vă chemăm pe cel mai nobil front: **frontul vieții.**

„Ardealul, Ardealul, Ardealul ne cheamă”

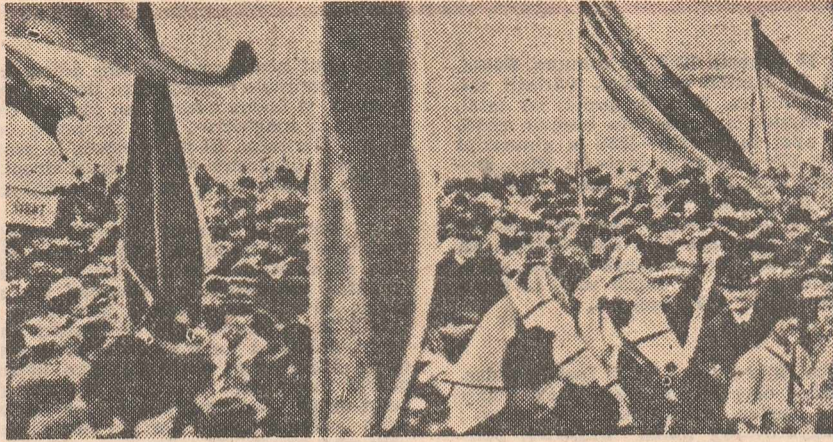
„E scris pe tricolor unire”

• „Sîntem un singur trup tot acest neam” (Nicolae Iorga) •

„Pe culmea cea mai naltă a munților Carpați se întinde o țară mindră și binecuvîntată între toate țările semănate de Domnul pre pămînt. Ea seamănă a fi un mărgeț și întins palat, capodoperă de arhitectură, unde sînt adunate și așezate cu măiestrie toate frumusețile naturale, ce împodobesc celelalte ținuturi ale Europei, pe care ea cu plăcere ni le aduce aminte. [...] Ori încotro te-î uita, vezi culori felurite ca un întins curcubeu și tabloul cel mai incântător farmecă vederea: stînci prăpăstioase, munți uriași, ale căror virfuri mîngie norii, păduri întunecoase, lunci inverzite, livezi mirositoare, văi răcoroase, gîrle a căror limpede apă curge printre cimpurile înflorite, piramide repezi, care mugind groaznic se prăvălesc în caracte printr-acele amenințătoare stînci de piatră, care plac vederii și o spăimîntează totdeodată [...]. Astfel este țara Ardealului”. Așa o vedea Nicolae Bălcescu. Așa au văzut-o și alții, ca pe o puternică și întinsă cetate naturală, cu porți întărite de natură, „lesne de apărut, foarte anevoie de copleșit”. Din platoul Transilvaniei pornesc comunicații naturale spre vest, prin valea Mureșului și cursul inferior al Tisei, spre sud, pe Olt și defileele ce descind în Cîmpia română, spre est, prin drumurile care traversează munții pe văile paralele la Nord la Sud tîind solul accidentat al Moldovei. Pămîntul românesc seamănă cu o cetate avînd podișul Ardealului ca bastion fortificat și punct central. Nu mai incapa îndoiială că neamul românesc s-ar fi adunat ca stat în evul mediu timpuriu în jurul acestui podiș dacă ar fi existat o conjunctură favorabilă; mai cu seamă dacă maghiarii n-ar fi fost oprîți în expansiunea lor spre Occident și nu s-ar fi întors spre Răsărit. Așa a și rămas pînă la 1541 cînd cade sub suzeranitatea turcească, și mai apoi, după 1699, cînd intră sub stăpînire austriacă. Poporul român s-a constituit în state deosebite la intrarea lui în evul mediu: Transilvania, Valahia, Moldova, Dobrogea. Dar între ele a fost o neînțelegere legătură, o similitudine de dezvoltare și de destin. O unitate creată de natură, pe care evoluția economică și culturală a respectat-o de-a lungul secolelor. Și aceasta din vremea Daciei. Produsele munților Transilvaniei s-au schimbat necontenit cu acelea ale cîmpiei dunărene și a văilor ce o străbat; negustorii greci și romani în Dacia și invers, negustorii transilvăneni spre porturile dunărene și Marea Neagră în evul mediu și invers. Prosperitatea comerțului transilvănean s-a datorat schimbului cu Principatele dunărene. Încercarea turcilor, de după compromisul austro-ungar din 1667, de a deturna comerțul Transilvaniei spre Budapesta și Fiume și a intrerupe legăturile sale tradiționale a dus la adevărate războaie vamale și a fost sortită eșecului.

Pentru românii Ardealului este, poate mai mult decît oricare provincie românească, „sensul originalității lor, „cuibul nostru etnic și centrul de iradiere, de roire istorică”; locul de unde au pornit „descălăcărilor” spre Principate; a fost baza principală a economiei noastre orășenești, izvor de renaștere culturală, de energie revoluționară națională. „Taina păstrării noastre ca neam, deosebit de toate neamurile răsăritului prin limbă și obiceiuri, nu e minune decît dacă ne îndepărtăm gîndul de la puterea de viață ce o ascund munții umbrîtului Ardeal” — scria C. Sp. Hasnaș în 1914. Transilvania subliniază cu neostîită putere ideea autohtoniei românești. Românii au fost totdeauna conștienți că sînt oamenii colțului acestuia de lume, au fost totdeauna conștienți de originea lor comună și de existența lor de popor aparte față de alte popoare. Muntenii, moldovenii, transilvănenii, bănățenii... tot una s-au simțit. Cu aceeași limbă și-au vorbit, aceleiași credințe i s-au închinat și la fel și-au dăinuit obiceiurile și datinile, fie că erau dincoace, fie că erau dincolo de Carpați. „În conștiința obștească a românismului, dincolo de frontierele vremelnice, ca un reflex al instinctului popular și ca o rezultantă a evoluției de veacuri, se instăpînesc în toate inimile lozina Unirii” — spunea marcel bard al Ardealului, Octavian Goga. Cu o freneză nestăvilită se rostogolea pretutindeni valul biruitor, noi nu eram decît martorii unui proces istoric, îndeplinind porunca fatală a vremurilor”. Aceasta și de o parte, și de alta a Carpaților. „Societatea întreagă din România veche, lăsînd la o parte raționalismul politicii curente și calculele diplomaților, apucase pe acest făgaș, de unde nu mai era întoarcere. În toate domeniile vieții publice, în școală, în armată, în saloane, ca și în cătune, în mii de glasuri și în diverse forme vorbea singele românesc, rostindu-și sentința lui inapelabilă, prînsă atît de sugestiv de gralul înflorit al lui Delavrancea: **Sîntem una, un singur trup revărsat de amîndouă părțile munților, Carpații ne sînt șira spinării.**

Cu deosebire ajunse gravă asupra românilor transilvăneni în urma dualismului austro-ungar din 1867, cînd Transilvania e alipită Ungariei și încadrată în ceea ce unguirul numesu atunci statul lor milenar. Politica de maghiarizare ia un curs periculos și provoacă reacții care devin din ce în ce mai energice, mai organizate și mai

ide amploare. În 1883 România se alăturase Triplei Alianțe printr-un tratat secret cu Austro-Ungaria la care au aderat Germania și mai apoi Italia. Alăturarea fusese pregătită de regele Carol I și de primul ministru Ion C. Brătianu, îndeosebi prin Petre P. Carp, ministrul României la Viena în acel moment. Ea era pe deplin justificată atunci pentru a scoate țara din izolarea diplomatică aproape totală în care ajunsesse România după Conferința de la Londra din martie 1883 în problema Dunării și, în general, după Congresul de la Berlin din 1878. Tripla Alianță părea singurul grup de puteri pe care guvernul de la București se putea rezuma. Evident că asupra românilor din teritoriile aflate sub dominație străină se opunea ab inițiu la o alianță cu asupritorii lor, dar înainte de a întări elementul românesc subjugat, trebuia salvată existența României neatrînată, căci numai în jurul ei și prin ea se putea realiza, cînd împrejurările ar fi îngăduit, unirea tuturor de același neam. De mai multe ori înnoit, ultima oară în 1913, Tratatul se depreciașe continuu. „Nu știu dacă avem ori nu un tratat de alianță cu Austria, îi spunea Take Ionescu omului politic britanic Donald Mackenzie Wallace încă la 1894, dar dacă ar exista un asemenea tratat, gîndesc ca și d-ta: nimeni pe lume nu l-ar putea pune în execuție”. Iar lui R. Poincaré, președintele Franței, același Take Ionescu îi declara la 9 septembrie 1913 că „dacă războiul va izbucni — și eu sper că omenirea va fi cruțată de o asemenea năpastă — n-ați găsi armata română în tabăra dușmanilor d-voastră [...] De aceasta sînt absolut sigur. Și de n-aș ști că, întocmai ca și mine, credeți în pace și faceți totul pentru a o păstra, v-aș spune că evenimentele îmi vor da dreptate”. Ceea ce erodase mereu această alianță era chestiunea românilor transilvăneni. Ottokar Czernin, ambasadorul Austro-Ungariei la București, recunoștea că ea stătea „ca o stîncă uriașă între Viena și București”. Căci după 1883 asupra fraților de peste Carpați nu

numai că nu încetase, dar sporise pînă într-atît încît de foarte multe ori de Austro-Ungaria și România se putea vorbi mai curînd ca de două state vrăjmașe decît aliate. Politica brutală de deznaționalizare pusese în aceste relații multă dezlănțuire pasională, cu greu stăpînită. Căci dacă statul român nu putea decît să se gîndească la acea Dacie politică, realizarea ei fiind în funcție de împrejurări general europene, el nu putea pe de altă parte să se dezintereseze de soarta românilor de dincolo. În 1883 Ion Brătianu reușise să îndepărteze o clauză propusă de Kolnoky, care figura în tratatul cu Serbia, privind interdicția (așa-zis recl-proc) de a tolera pe teritoriul vreunei dîntre semnatari a oricărei agitații îndreptate împotriva celuilalt. Era o formă deghizată de a pune capăt legăturilor foarte strînse dintre românii din Transilvania cu cei din Regat. Bucureștii își rezerva astfel o libertate de acțiune de care va ști să se folosească. Lupta românilor transilvăneni pentru drepturi politice, economice, pentru apărarea limbii, a școlilor, dezvoltarea culturală în genere, a fost susținută necontenit de statul românilor liberi. „Avem noi românii din România dunăreană cel mai mare interes ca frații noștri de peste Carpați să trăiască și să înflorească pentru că din viața lor se întărește însăși a noastră viață; pentru că înflorirea lor umple de mireme grădina înregulul neam — scria A. D. Xenopol în septembrie 1911. „Noi ținem ca să rămînă români și pentru a-și apăra firea și limba lor le trimitem de peste munți toată înimirea ce ne stă în putere”. Și, fi-rește, A. D. Xenopol nu înțelegea de ce ceea ce era așa de prețios pentru unguri ar fi fost fără valoare pentru români”.

Ion Dacul în revista socialistă „Dacia viitoare” din 16 februarie 1883: „vom spune dar verde și lămurit cugetarea noastră: **voim Dacia, așa cum ea fu, fiindcă istoria și dreptul, tradițiunea și plebiscitul, trecutul și prezentul ne dau dreptul de a aspira la o Dacie română;** acest pămînt udat cu singele și sudoarea stră-

bunilor noștri, înmulțit cu țărina lor de douăzeci de ori seculară e al nostru. Voim dar ceea ce este al românului, lui să-i aparțină, ca înjusta, neomenoasă și nedemna de secolul în care trăim de dominațiune a unei națiuni asupra alteia să înceteze, ca românii să fie toți liberi și să formeze un stat, iar nu să geamă sub niște dominațiuni străine și vitrege”.

N. Filipescu la 15/29 martie 1915: „Ce este Regatul român fără Ardeal? O absurditate geografică. O fișie de pămînt întortocheată și frîntă în semicerc. Arătați această figură schiloadă unui copil de șapte ani și întrebați-l ce lipsește României? El, cu mina lui agiamie, va trage linia ce împlinește cercul”. Și mai departe: „La granițele actuale (granițele vechiului regat — n.n.) sîntem o țară fără viitor. Spre a împlini aici rolul european ne trebuie bastionul ce domina această pozițiune. De aceea, către cetatea naturală a Ardealului, către Acropola românismului. Aici e centrul, aici e inima românismului. Aici, într-un palat fermecat, zidit ca în povești, în vreuna din peșterile Carpaților, s-a adăpostit conștiința de neam. Din acești munți țîșnesc izvoarele rîurilor noastre ce cară, spre sesul dunărean, în undele lor, suspinurile fraților. De aici, Sînceai și Petru Maior...” Și termină cu acel cuvînt magic, îndelung repetat de-a lungul celor doi ani de neutralitate: „Ardealul! Ardealul!”

Nicolae Iorga în 1915: „Sîntem un singur trup tot acest neam... Granite, da; peste carnea noastră, apăsînd-o fără a o tăia, dar granițe în sufletele noastre, niciodată”. El compară neamul cu un pom în mijlocul livezii omenirii, ale cărui ramuri și rădăcini se întind și la vecin. Seva acestui pom e trecutul neamului. Dar din roadele lui se înfruptau și alții, și trebuia să vină vremea cînd gardul să se mute și dreptul asupra roadelor să revină poporului român.

Remarcabil definea semnificația Ardealului Nicolae Titulescu în 1915: „România nu poate fi întreagă fără Ardeal; România nu poate fi mare fără jertfă! Ardealul e leagănul care i-a ocrotit copilăria, e școala care i-a făurit neamul, e farmecul care i-a susținut viața. Ardealul e scînteia care aprinde energia, e mutilarea care strigă răzbunare, e fătărnicia care cheamă pedeapsa, e sugrumarea care cere libertatea! Ardealul e românismul în restrîns, e întărirea care depărtază vrăjmașul, e viața care cheamă viață! Ne trebuie Ardealul! Nu putem trăi fără el! Vom ști să-l luăm și mai ales să-l merițăm! Pentru Ardeal nu-i viață care să nu se stingă cu plăcere; pentru Ardeal nu-i sfortoare care să nu se ofere de la sine; pentru Ardeal totul se schimbă, totul se înfrumusețează, pînă și moartea se schimbă: încetează de a fi hidoasă, devine atrăgătoare!”

Socialistul M. Gh. Bujor scria în 1916: „Patriile sînt cadre naturale și istorice de dezvoltare a popoarelor. În aceste cadre s-a întemeiat pentru fiecare națiune o existență proprie, cu tradițiile ei, cu viața ei sufletească, cu idealurile ei, cu civilizația ei, element prețios și indispensabil în concertul civilizației generale”.

„De la dascălul de sat cu harta Daciei traiane, cu numărătoarea țărilor române stăpînite de alții, pînă la omul politic, toți — chiar în ziua în care iscăleau un tratat care ne leagă cu Austria (e vorba de aderarea la Tripla Alianță în 1883) — în sufletul lor sta scris cu litere de foc «Ardealul și unitatea națională». Toți gîndeau că situația nu era decît un provizorat, că va dura cît vor dura împrejurările europene ce împiedicau unirea neamului”. Așa declara Take Ionescu în marelui său discurs „Instinctul național”, rostit în parlamentul României în 1915.

Pentru ardeleanul Onisifor Ghibu, Ardealul era „pămîntul făgăduinței: Pe plaiurile tale s-a zămislit neamul nostru; din cuprinsul tău au pornit descălăcătorii de țară, din școlile tale au plecat redemptorii țării neamului nostru întreg! Sinul tău ascunde nu numai rămășițele martirilor Horea și Iancu, ci și pe ale celui mai viteaz domn român, ucis mișelește de unguri la Turda. Atîtea locuri din cuprinsul tău ne sînt sfînte sufletului nostru: Făgăraș, Șelimbăr, Blaj, Alba Iulia, Mirăslău, Ciceu, Cetatea de Baltă și atîtea altele, pe unde ne-am dus Crucea, ca pe Calvar, și pe unde ne-am plîmbat vitejia mîndră strămoșească”.

Trecînd Carpații în august 1916 dorbanțul român avea cu sine toată dorința unirii pe care de veacuri neamul nostru o purta în suflet. După cum același mistuitor sentiment îl avea voluntarul care trecea munții în sens invers pentru a se alătura fraților lui cu o clipă mai devreme.

Octavian Goga povestește că a văzut un tinăr sublocotenent adus de pe front. Era împușcat în piept și intrase în delir. S-a trezit o clipă din delirul lui și l-a recunoscut. Și-a încolăcit atunci brațele după gîtul lui murmurînd în frigurile morții cuvîntul: „Alba Iulia”. „Nu fusese niciodată în Ardeal, dar murcea pe buze cu parola istoriei noastre de veacuri”.

Cărți românești în Biblioteca Păcii

Soluții pașnice

Într-o epocă în care lumea este confruntată cu numeroase și grave probleme litigioase nu poate scăpa atenției contribuția pe care știința dreptului și relațiilor internaționale este chemată să o aducă la soluționarea pe cale pașnică a oricăror conflicte și diferende dintre state. În acest context se înscrie volumul colectiv „Mecanisme de reglementare pașnică a diferendelor dintre state” apărut în Editura Politică și avînd drept coordonator pe profesorul Mirocea Malița, diplomat și cercetător al relațiilor internaționale, ambasadorul României la Washington. Lucrarea este compusă din unsprezece capitole precedate de un cuvîntător cuprînzător general de materie. Autorii lucrării, în ordinea indicată de volum sînt: Ion Anghel, Alexandru Bolidineanu, Ionel Cloșcă, Ion Diaconu, Mirocea Malița, Dorin Rusu și Ioan Voicu. Redactor al volumului este Petre Bărbulescu.

Prin cuprinsul ei (342 p.), lucrarea întrunește calitățile unei aprofundate monografii consacrate problematicii atît de actuale a căilor și mijloacelor practice de rezolvare exclusiv pașnică a diferendelor dintre state. Capitolele monografiei tratează: reglementarea pașnică a diferendelor dintre state pe coordonatele istoriei; negocierile diplomatice: bunele oficii; medierea; ancheta internațională; concilierea internațională; arbitrajul internațional; jurisdicția internațională; reglementarea pașnică prin intermediul Organizației Națiunilor Unite; reglementarea pașnică a diferendelor internaționale în cadrul organizațiilor sau pe baza acordurilor internaționale; România și reglementarea pașnică a diferendelor dintre state.

Bogatul conținut de idei al cărții, aria investigațiilor întreprinse, dezvoltările

profunde pe care autorii le consacră instrumentarului mijloacelor pașnice de apărare a oricăruia litigiu dintre state, documentarea impresionantă merită întreaga atenție a criticii de specialitate, din domeniul dreptului internațional public. În aceste rînduri ne limităm doar la semnificativa originalității metodologice a monografiei care pornește de la practică spre teorie, de la spețe reale, omologate de istoria diplomatică, izbutînd să schițeze direcții și căi de îmbunătățire a modalităților de rezolvare pașnică a diferendelor. Întreaga cercetare este o pledoarie argumentată științific pentru intensificarea eforturilor colective ale tuturor statelor în vederea codificării și dezvoltării progresive a principiului reglementării pașnice a diferendelor, în deplină consonanță cu postulatale majore ale excluderii forței și amenințării cu forța din comportamentul membrilor comunității internaționale. Aceste eforturi numără România printre cele mai active țări care militează cu toată fermitatea pentru înlocuirea dreptului forței cu forța de neclintit a dreptului.

Apărută într-o perioadă în care Organizația Națiunilor Unite — cel mai important for politic-diplomatic al lumii contemporane — examinează, la propunerea României, punctul de incontestabilă actualitate al reglementării pașnice a diferendelor, monografia pe care o semnă în paginile revistei noastre este un exemplu elocvent de imbinare fertilă a abordării teoretice cu cerințele practice, pe o platformă de autentic umanism, dovedit patetic de acțiunea neobosită a României pusă statornic în slujba marilor idealuri de pace și înțelegere ale întregii omeniri.

CONSTANTIN BOTORAN
ION BULEI
ION CALAFETEANU

DAN SILVESTRU

„E scris
pe tricolor
unire“

Simion Bărnuțiu

● „Am luptat ca români pentru pământul și numele nostru“ ●

Simion Bărnuțiu s-a născut la 21 iulie (2 august) 1808 în comuna Bocea, din comitatul Crasnei, care-și avea capitala la Șimleu Silvaniei. Părinții săi, Ana și Ion Bărnuțiu, erau oameni modeste, mama sa, fiică de preot, iar tatăl, țăran și cantor la biserică. Avea opt copii. Simion, se pare, era hărăzit cărții. În 1817 își face studiile primare la Șimleu, apoi între 1820-1825 la gimnaziul piaristilor din Carei, în fine, între 1825-1830, filosofia și teologia la Blaj. Devine profesor la Blaj de filosofie, pe care, din 1839, o predă în limba română. În 1845 este destituit din învățământ, fiind prins cu pregătirea rev. 1848. În 2(14) mai 1848 ține memorabilul discurs de la Blaj, o adevărată „Cartă a libertății naționale și sociale“. Este nevoit să fugă din fața autorităților. În 1849 e la Viena. În 1854 e la Pavia în Italia. În 1854 se refugiază la Iași, unde timp de zece ani va preda filosofia și dreptul. În 1864, la 16(28) mai, în drum spre Bocea natală, încetează din viață. Destinul lui abia începea.

Revolta pământului său

„Am îndurat mări frate / cite s-au văzut și cite nu s-au văzut, / Așa cum știm noi țărănește, tăcut.“

(I. V. Spiridon)

În acel an 1817 Simion Bărnuțiu a trecut peste dealurile Bocei și luind pieptis Măgura a coborât apoi, zdruncinat sufletește, în Șimleu. A fugit din sat, în hotărâre, de frica celor ce s-au năpustit asupra a lor săi, cerându-le bir și birsag mare, s-a hotărât să ducă în lume cele văzute de el. Căci a văzut cum au venit felegiile legiuitorilor în Bocea. Avea nouă ani. Maică-sa purta poale mari. L-a ascuns sub poale. A auzit totul. A auzit cum felegiile aceia le spunea boceșnilor săi: „Românii nu-s slobozi cu trupul. Ei sint iobagi la domni. Au de dat stăpînului o clăie de griu și una de ovăs, și o zi de coasă și alta de secere, un caș la Simpetru, doi „potori“ sau „potronici“ de Paști, afară de plata pentru anumite slujbe“. Un iobag a îndrăznit să spună că e destul munca lor la moșie, necum să mai dea și din puținul ce-l au acasă. A fost tăvălit la pământ. În acest moment, Bărnuțiu a ieșit de sub poalele maică-si și a rupt-o la fugă, lăsându-i pe toți în drum. Cine să se ia după un copil? Dar copilul avea să ducă cu el în lume revolta pământului său. Acest moment din viața lui Bărnuțiu îl știe de părinții săi și-l spune și azi Aurel Nădăsanu, din Bocea, cantor în sat.

La o anumită vreme pământul vorbește. Mai bine zis, mocnește revoltat. Adică nu mai rodește. Nu mai îngăduie spicelor să se înalțe. I se usuie tullei în țarină. Parcă și norii de ploaie îl ocolesc și țarina arde cu o furie surdă. Așa spuneau boceșni de lingă Zalău și de lingă Șimleu, prin 1817. Se iscase atunci și o ciumă, care luase atîtea vieți omenești. Toate erau un semn. Erau un semn că vremurile trec spre schimbare. La școala din Șimleu, Bărnuțiu a înfruntat cerbicia unui profesor, care, pe motiv că e copil de „valah“, s-a îndoit că ar putea învăța la fel de bine ca cei din urbe. Dar mindria țărănească a lui Bărnuțiu nu poate fi îndoită oricum. El i-a spus dascălului său că iobagi din Bocea au alita minte cit toți învățații din jur, de vreme ce fac numai din mîntea lor cele mai minunate lucruri din lemn, pe care vin și le duc străinii, minunându-se de ele. Într-o altă discuție, prin 1824, cînd era elev la piaristii din Carei, Bărnuțiu entuziasmat de idelle filosofice cuprinse în cărțile sale, se hotărî să spună mai marilor săi că în Bocea lui a auzit vorbindu-se despre cele scrise în carte. A fost de-ajuns de-atunci să fie desconsiderat și arătat cu degetul, ca unul care coboară înțelepciunea cărții în lumea cea de rînd, a norodului. După o vreme, Bărnuțiu n-a mai stat la Carei în internat, găsindu-și gazdă la o bătrînă ce sta lingă depozitul de lemne al gării, de unde-i aducea și ei lemne de foc. Toate aceste întîmplări se vor sădi adînc în ființa „invățăcelului“ Bărnuțiu, care nu le va uita, strecurîndu-le rostul și în scrierile sale. După anul 1825 era în Blaj, unde urmează studiile de filosofie și teologie, devenind profesor, alături de un Timotei Cipariu, G. Barițiu și alții.

Revolta pământului său, însă, îl duce spre casă. Era prin 1831. Dieta Ungariei, conform articolului XXI, începe propaganda pentru anexarea părților Ardealului. Și scrie G. Bogdan-Duică, cel mai autorizat biograf al lui Bărnuțiu: „Dintre părțile de anexat, Crasna, patria locală a lui Bărnuțiu, oprise pe deputatul său de a vorbi în dieta Ardealului“. Răscolitoarele nedreptăți începeau. Bărnuțiu trebuia să fie acolo, în toila frămîntărilor. Și a fost! La dieta din anul 1835-1836, el asistă ca secretar al episcopului său, în locul lui Isidor Albini, care fusese vicar la Șimleu. Dieta îl obliga pe români să învețe doar limba maghiară. Să lucreze duminica. Apoi să fie impusă anexarea unor Comitate din Ungaria, cu toată administrația lor. Pînă în aprilie 1839-1840 revoltele cuprinseseră întreg ținutul Ardealului. Dar mai ales sufletul lui Bărnuțiu, care va fi urmărit toate paragrafele țesute cu firul subțire al ipocriziei și al neîndurătoarei puteri. Cui era să spună amarul din el? Episcopului căruia

fi servea ca secretar? Ar fi fost în zadar. Nu numea oare alt sălăjean, Alex. Papiu Ilarian, curtea episcopului Leményi: Kicsmagyarország (Mica Ungarie), pentru că era un aderent al unei asemenea politici discriminatorii? Nu vedea el, episcopul, în baronul Wessellényi, de la Jibou, cu mare putere în dieță, un dezrobitor? Da! Într-adevăr. Acest baron, (deși la origini nu era maghiar, Hasdeu scrie undeva de Wessellényi), precogniza dezrobirea iobagilor. Dar trebuia văzut cum o dorea? striga Bărnuțiu. El vroia dezrobirea iobagilor cu prețul maghiarizării întregului Ardeal. Nesăbuinta nu-și avea margini. Și revolta lui Bărnuțiu creștea cit tot pământul pe care se aflau și sufereau frații lui, cei iobagiți ca-n Biblie, în propriul lor pământ, cei mulți și neștiuți, iobagi care țineau pe brațele și pe umerii lor întreaga lume a Ardealului.

Chemarea din urmă la Blaj

„Murim mai bine-n luptă cu gloria străbună“

(A. Mureșanu)

Se iscase norii de furtună. Și chiar dacă furtuna nu se dezlanțuie, Bărnuțiu știa de la ai săi, de acasă, că norii de deasupra pământului sint ca o ploaie binefăcătoare. Dar anii aceia, 1840-1842 au fost anii ce pregăteau furtuna. La începutul aceluia an 1842, dieta elaborează un nou proiect de lege care impune ca în timp de zece ani, pînă în 1852, limba maghiară să devină unica limbă care să fie folosită peste tot, în administrație, în școli, în biserici. Într-un articol al său: **O tocmeală de rușine și o lege nedreaptă**, Bărnuțiu înfierează nelegiuita lege, și cu gîndul cel mai deschis către lume, el spune că: „mîntea cea sănătoasă și istoria arată că dacă și-au croit limba oarecare popor trebuie lăsat ca să păsească în cultură pe calea pe care și-a făcut-o“. Protestul de la Blaj a pornit. Și Bărnuțiu

va fi avut acolo cuvîntul său adînc, trecut în cuvintele: „fiestecare pe a sa cale firească, și facem aceasta nu din ură contra limbii maghiare“. Nici nu putea veni cu ură Bărnuțiu. El nu crescuse la școala urii, ci a dragostei de adevăr și dreptate pentru fiecare nație și apoi pentru fiecare om.

Lui Bărnuțiu i s-au alăturat mințile înaintate ale vremii, de naționalități diferite, germani și maghiari. Știind că majoritatea populației Transilvaniei era română, că satele românești acopereau această Transilvanie din începuturi străvechi, știind că toate numirile și locurile, de la Mureș spre Crișuri și mai departe poartă însemnele originare ale graiului celui dintîi, gînditorul sas Ștefan Ludwig Roth aduce aminte celor din jur. El scrie: „Nu văd nevoia de a impune o limbă oficială a țării. Căci noi avem deja o limbă a țării. Nu este nici limba germană, nici cea maghiară, ci este limba română. Oricît ne-am suci și ne-am învîrti noi, națiunile reprezentate în dietă, nu putem schimba nimic. Asta este realitatea“. Dar cum să înțeleagă trufia nobililor pu-făiți în drepturi astfel de realități? Ei au ajustat realitatea după fațetele lor sadice, de îngropare a tot ce e viu, grai, dătină, moravuri, tradiție. Și în primul rînd cele românești, apoi ale celorlalți, care urmau să fie, încet-încet, maghiarizati cu numele, cu limba, cu portul, așa cum s-a întîmplat cu secuii, cu svabii etc.

Atunci, în atare condiții, s-a ridicat glasul de tunet al lui Bărnuțiu, făcînd chemarea din urmă, la Blaj, chemarea trecută în preamăritul imn-rugăciune al românilor: **Deșteaptă-te române**, care spunea: „Acum ori niciodată, croiește-ți altă soartă“. Pe Cimpia Libertății de la Blaj, în fața a 40 000 de oameni, a vorbit, în 1848, tribunul Simion Bărnuțiu, electrizînd multimile, ca la un semn de veac. Discursul său, se spune, a fost scris într-o noapte, dar în el trăiesc toate durerile neamului și aspirațiile lui, pe care le cunoștea, încă de atunci, copil, în Bocea natală, cînd iobagi erau tăvăliți la pământ de trufia străinilor. Discursul-program al lui Bărnuțiu chema la o reînvieră a neamului, spunînd cuvinte pe care nu le mai auzise pământul românesc pînă atunci: „...vă strigă din mormint strămoșii voștri: Fiilor, și noi am fost, nu odată în împrejurări grele, cum sinteți voi astăzi, și noi am fost impresurați de dușmani în pământul nostru, cum sinteți voi astăzi și adesea am suferit rele mai mari decît voi... dar am luptat ca români pentru pământul și numele nostru, ca să vi-l lăsăm vouă dimpreună cu limba noastră cea dulce ca cerul, sub care s-a născut... Vedeți cum ne-am luptat noi pentru limbă și romanitatea noastră: luptați și le apărați ca lumina ochilor voștri“. Ce? și cum? se poate spune mai adînc și mai mult? Adunarea de la Blaj a cerut autonomia națiunii române, proporționalitate în dietă, dreptul limbii române, desfiin-

țarea iobăgici, libertatea comerțului, înființarea de școli românești. Iar lumina mergătoare a tuturor acestor cerințe care aveau să prefacă viața românilor ardeleni a fost profesorul în țara lui, Simion Bărnuțiu. El a văzut profetic. A văzut departe. Și-a rostit pentru toate veacurile înainte: „Tineți cu poporul ca să nu rătați“. Și verbul lui Bărnuțiu a acoperit astfel timpul cel mai trecător.

Ne-a rămas

„Doctrina Bărnuțiu“

„Ești mică Bocea, dar la tine Români vin să ți se-nchine.“

Din tot destinul nebănuit al unui destin, ca acela al lui Simion Bărnuțiu ne-a rămas, invingătoare, „Doctrina Bărnuțiu“. Cel care o poate înțelege, o va reciti mereu, și mereu va simți nevoia s-o citească.

Doctrina Bărnuțiu recuprinde toate oprelițele și înaintările spre noi înșine, venind cu principiile de viață autohtone, așa cum au descins ele, originar, din comunitatea de viață a celor mulți. Prin această doctrină s-a spus că „libertatea fără naționalitate nu se poate înțelege la nici un popor de pe pământ“. Adevărul acesta a rămas tot atît de actual și al vremurilor noastre. Bărnuțiu a crescut cu acest adevăr, poate cea mai de preț moștenire a vieții și a luptei sale. Din acest punct de vedere, Bărnuțiu este tot atît de înaintemergător și doctrinar ca Nicolae Bălcescu, deși exegezele au acordat, mai generoase și mai stăruitor, mult mai mult celui din urmă. Viziunea românească și europeană a lui Bărnuțiu, privind drepturile la autodeterminare a națiunilor, îl situează pe acesta printre cei mai de seamă gînditori ai veacului său. S-au făcut comparații în acest sens, de către filosoful D. D. Roșca, de Petre Pandrea, Alex. Marcu și alții, dar exegeza de a-dincime în această problemă întirzie încă. Ca și Bălcescu, în momentul cel mare al revoluției de la 1848, Bărnuțiu invocă veacurile trecutului drept mărturie a dăinuirii limbii române pe care, scrie el, națiunea: „cu bună dreptate înainte cu vremea mie șapte sute de ani și de atunci pînă astăzi o ține, o apără și o cultivează cu multă sudoare și osteneală“. Cînd vor fi despuiate lucrările sale aflate în manuscris la Academia Română, dar mai ales cînd vor fi (odată) publicate într-o ediție, atunci va fi și mai bine recunoscut gîndul vizionar al lui Bărnuțiu.

Doctrina Bărnuțiu s-a instituit și ca o normă de viață, dominată și supravegheată de un profund umanism. După revoluția de la 1848 a trebuit să rătăcească dintr-o țară în alta, apoi să fie un exilat în propria lui țară, prinș la Rîmnici Vilcea și arestat în două rînduri de oficialitățile țariste, apoi de cele turcești. Este închis, apoi, scăpînd de toate detențiunile pleacă, ca pe vremuri Horea, la Viena, cerînd încă o dată înțelegere pentru ai săi. Dar, deși bolnav, este supravegheat de poliție și nevoit să părăsească Viena. Se îndreaptă spre Italia. Ajunge la Pavia, unde are puteri să-și susțină doctoratul, ținînd la idea luptei, cum rezultă din corespondența sa. Se întoarce în țară, dar nu în Ardealul său, unde era considerat de oficialii primejdios, ci la Iași, predînd filosofia și dreptul, bucurîndu-se de înțelegerea lui Alex. Ioan Cuza. Era profesorul cultivat, ce trăia în dragostea de țară. Mărturiile vremii ne soun de omul ale lui Bărnuțiu, dormite să încurajeze pe cei din jur, dîndu-le studenților credința într-un ideal, dar și ajutoare materiale. Trecea ca o umbră prin țîrgul „dulce al Iesilor“. Simțea că-l cheamă destinul acasă, așa cum simțeau bătrînii lui țărani cînd se apropie ceasul din urmă. Atunci, același domn bun, Alex. Ioan Cuza i-a pus la îndemînă o trăsură, și împreună cu nepotul său, avocatul dr. Ioan Maniu, s-a îndreptat spre Bocea — Sălajului. Vroia să respire lingă dealurile pe care le-a călcat și peste care cu aproape jumătate de veac în urmă fugise la Șimleu. Dar n-a fost să fie. Lingă Hida, la Izvorul Almasului, acolo unde se bătuse cîndva voievodul Gelu cu dușmanii năvălitori, nepotul s-a dus să-i aducă de la izvor un pahar cu apă. Cînd s-a întors, Bărnuțiu trecuse în cealaltă lume. Funeraliile de la Bocea au fost doliul Ardealului întreg ce-și reprimă pe cel dus, dar nedespărțit nici în moarte de ai săi. Peste ani, „Fiii Selagiului“ i-au ridicat un monument la Bocea. De atunci, vine mereu și mereu vine aici popor, ca să-l asculte „nelinștea“ lui, cită vreme românii vor dori libertatea și frățietatea, așa cum le-a spus „Doctrina Bărnuțiu“. Să deschidăm paginile vii ale acestei doctrine, ca să-l liniștim liniștea lui Bărnuțiu.

Școala Ardeleană

Mai înainte de-a fi Corifei și de-a fi Magi cu ochi aprinși de Steaună, sunt niște dascăli rușiți ca vai de ei, pătrunși de zloată, înghețați de neaună.

Li-s tălpile stîlcite de-opincile tiptil lăstate-n pod, scoțtoase, derizorii. să nu se-neece Viena de ris într-un cadrul cum a pățit vîzînd pe ale Horii.

Duc după ei o bură grea de ploaie, un frig îi inconjoară mereu ca o osîndă, Dulama le duhnește umilitor a oaie și degetele pale a ceară picurîndă.

Cînd scriu un șir pe-o carte o grea povară duo precum o brazdă trasă prin pâlămizi și scai, de parcă-o vacă slabă se opîntește-n jug ca să preschimbe coasta pietroasă

Nici neamul lor nu știe din care sate vin, dar lor acele sate li-s marile obsesii cu oamenii ce-acolo sunt roși de boli

ca merele de vierme și coasele de gresii.

Berbecii au albeață și seacă armăsarii, cit napi-s coropișnițele-n vie, Ca opăriți se decojesc stejarii sub nori de sulf și ploaie cu leșie.

Pe culmile pe unde bătea talanga stîinii cite un crae de munte ca din senin se surpă.

Din spini un vînt mai zmulge și amintirea linii.

De-atita foame lupii au năpirlit și turbă.

Și ca o tulburată și spumegîndă apă se-acumulează toate și urlă și presează în dascălii aceștia ca-n singura supapă fără de care sar și explodează.

Ce pot și ei să facă? În para luminării ca-ntr-o prelungă frunză și galbenă

de salce priveșc; cînd iață zidul masiv al inserării sub slaba pîlpire cutremurat se sparge

și sar izvoare limpezi din insorite țancuri, arome tari de munte pe bucieme coboară, potcoave scînteiază, cai albi se rup din ștreanguri, în strale albe mușții cimpia o-mpresoară,

pătrund în Blaj și-l scutură de praf și așipite uliți și palide scripture. În fortul Albei Iulii statura celui Brav își fulgeră în soare temuta lui secure.

O roată e întoarsă și dată îndărăt și de sub ea se-adună os cu os — de umilinte, ură, trădări, ca de omăt își liberează Horea cojoc-ntors pe dos.

Asemenea și țara-nviind își întregeste răpîte, despicate și zmulse mădulare și se înalță-ntreagă-n splendoarea ei de zestre cu Rodne și cu șesuri, cu Dunăre și Mare.

Iar dascălii, sub aștrii perpetui și rotonzi veghind seninătatea pe mări și pe pământ, își simt făptura slabă cum li se face bronz și spiritul se varsă în Cuvînt.

Triumful Tricolorului

Istoria noastră,
viața noastră

Nicolae Titulescu și Transilvania

Printre glasurile care se ridicau pentru Unire un loc tot mai prestigios își asigură Nicolae Titulescu, reputat jurist, profesor de drept civil la Facultatea de drept a Universității din București, prestigios parlamentar și om politic, remarcabil orator. El a înțeles pe deplin imperatiile politico-naționale, patriotice, economice și sociale ale Unirii cu Patria Mamă a tuturor teritoriilor locuite de români, a Transilvaniei căreia i-a dedicat cuvinte înflăcărâte de o înaltă ținută patriotică. „Ardealul nu e numai inima României politice — susținea Nicolae Titulescu —, priviți harta: Ardealul e inima României geografice!

Din culmile lui, izvorăsc apele care au scaldat românismul în istorie: La miazănoapte Someșul, la apus, Mureșul, la miazăzi, Olul! De-a lungul Carpaților, România de azi se întinde ca o simplă zonă militară a unei fortărețe naturale încăpută în miin străine!

Aceasta era imaginea politico-geografică și istorică asupra Ardealului, aceasta era concepția lui Nicolae Titulescu asupra necesității realizării unirii Transilvaniei cu Patria Mamă pentru a pune pe totdeauna România „în posesia deplină a drepturilor sale naturale”, așa cum a vădit-o Nicolae Bălcescu, Al. Papiu Ilarian și alții alți patrioți luminați.

În cuvântarea rostită la marea adunare populară de la Floiești din vara anului 1915, Nicolae Titulescu cu viziunea sa profetică susținea: „Nu se poate ca ceea ce a conceput mintea românească, ca ceea ce a simțit inima românească, să nu poată înlăptui energia românească”.

Eforturile energice ale întregii națiuni române s-au materializat în Actul de la 1 Decembrie 1918, peste numai patru ani de la data când au fost rostite aceste judecăți de valoare. 1 Decembrie 1918 este momentul catalizator final care a pus în mișcare forța, energia maselor, puterea lor de gândire și acțiune, corelată cu alegerea momentului potrivit determinat de lamentabila prăbușire a Imperiului austro-ungar.

Ieșirea României din starea de neutralitate, intrarea în război, la 15/28 august 1916, succesele și apoi retragerea în Moldova, refacerea armatei și marile bătălii din vara anului 1917 de la Mărășești, Mărășești și Otuz, găsc pe Nicolae Titulescu îndeplinind funcția de ministru de finanțe

în guvernul de unitate națională Ionel I. C. Brătianu-Take Ionescu.

După încheierea „păcii” de la București din 7 mai 1918, dictată — după aprecierea cunoscutului om politic francez, Louis Loucheur, — de Germania, poporului român în mod „crud și arogant”, un numeros grup de oameni politici români în frunte cu Take Ionescu, Nicolae Titulescu, profesorul Simion Măndrescu ș.a., au plecat la Paris pentru a susține pe lângă guvernele prietene și aliate cauza României.

Prin conferințe, interviuri, articole publicate în presă, îndeosebi în ziarul „La Roumanie” prin contacte cu personalitățile de vază ale vremii ca: Aristide Briand, René Viviani, Stephan Pichon, Alexandre Millerand, Lloyd George, Winston Churchill, lordul Balfour, Bonar Law, lordul Curzon, Nicolae Titulescu a militat cu competență și pasiune împotriva planurilor imperialiste germane de dezmembrare a țării și pentru realizarea dezideratului de veacuri al poporului român: Unitatea națională.

În urma unei intense activități politice, la 6 septembrie 1918, la sediul coloniei române din Paris de pe Champs-Élysées nr. 114, a avut loc Adunarea Generală care a ales Consiliul Național Român format din proeminente personalități politice, printre care și Nicolae Titulescu. Acest organism avea sarcina de „a apăra pe lângă guvernele țărilor aliate și în fața opiniei publice mondiale interesele românești”.

La mai puțin de o lună, la 3 octombrie 1918, a fost constituit „Consiliul Național al Unității Românilor”, organism mai larg și mai reprezentativ al cărui președinte a fost ales Take Ionescu, fost vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, iar ca vicepreședinti Vasile Lucaclu, fost deputat în parlamentul de la Budapesta, și poetul Octavian Goga, membrii în Consiliul Național Român din Transilvania, dr. Constantin Angelescu, fost ministru, Ion Th. Florescu, fost vicepreședinte al Camerei Deputaților. Dintre membrii Consiliului făceau parte, de asemenea, reputate personalități ale vieții politice, științifice și culturale românești printre care: Nicolae Titulescu, fost ministru, dr. Ion Cantacuzino, dr. Toma Ionescu, fost senator, actorul Constantin Mille, fost deputat, Paul Brătianu, fost

vicepreședinte al Camerei și Senatului, C. Basarab-Brâncoveanu, fost deputat, G. G. Mironescu, fost senator, diplomatul Constantin Diamandy, inginerul Traian Vuia ș.a.

Consiliul Național pentru Unitatea Românilor, a fost recunoscut de puterile aliate și a acționat în străinătate pentru apărarea și promovarea cauzei și intereselor românești, pentru a demonstra în fața oficialităților și a opiniei publice mondiale legitimitatea năzuințelor poporului român: desăvârșirea Unității sale Naționale.

În urma unei intense activități politice și propagandistice desfășurate de membrii Consiliului printre care Nicolae Titulescu ocupa un loc de frunte, guvernele aliate au recunoscut această emanație a voinței românilor.

La 12 octombrie 1918, S. Pichon, ministru afacerilor externe al Franței, recunoștea în Consiliul Național pentru Unitatea Românilor pe „interpretul cel mai autorizat” al aspirațiilor românești care se va bucura de „concursul întreg al Franței”.

Guvernul britanic prin lordul Balfour, ministru de externe, exprima la 11 noiembrie 1918, președintele Consiliului „extrema plăcere” de a conlucra cu acesta „pentru triumful final al aspirațiilor juste ale poporului român”.

Reprezentantul Italiei, Sonnino, la 22 noiembrie 1918 a declarat că „guvernul italian e fericit să recunoască Consiliul Național al Unității Românilor și să albe raporturi cu el pentru revendicarea Unirii cu Patria Mamă a conaționaliilor suși stăpînirii străine”.

Lupta românilor pentru unitate a avut un puternic ecou în Statele Unite ale Americii. Secretarul Departamentului de Stat, Lansing, a declarat că „guvernul Statelor Unite nu e indiferent față de aspirațiile poporului român atât în exterior, cât și în limitele regatului”, subliniind că la momentul oportun „să exercite influența sa pentru ca justele revendicări politice și teritoriale ale poporului român să fie obținute”.

Oficialitățile politice și opinia publică din Occident au fost puternic sensibilizate de activitatea Consiliului Național pentru Unitatea Românilor și cancelariile puterilor aliate și asociate au devenit tot mai receptive la dezideratele românești.

În urma unei remaneri guvernamentale generalul Alexandru Averescu este numit în martie 1920 președinte al Consiliului de Miniștri, avind ca ministru de externe pe Take Ionescu.

Numit la 20 aprilie 1920 ca prim delegat al României la Conferința de Pace de la Paris, Nicolae Titulescu face primii pași pe arena diplomației europene, de care-și lega numele prestigioasă sa personalitate, apărind cu strălucire și inegalabil talent interesele poporului român în fața areopagului păcii. La Paris, Nicolae Titulescu a apărut Marea Unire, realizată la 1 Decembrie 1918, a apărut revenirea Transilvaniei la Patria Mamă. Clauzele politice, militare, economice, teritoriale, cu privire la minorități etc. ale tratatului de pace au format obiectul unor aprofundate studii din partea delegației române, a lui Nicolae Titulescu, care s-au materializat în susținerea cu competență și în triumful punctului de vedere al României.

Această activitate laborioasă a fost înununată de succes prin semnarea de către Nicolae Titulescu și dr. Ion Cantacuzino a Tratatului de Pace de la Trianon, cu Ungaria care a consacrat din punct de vedere politic și juridic pe plan internațional, recunoașterea unirii Transilvaniei cu România, împlinirea aspirațiilor de veacuri ale poporului român spre desăvârșirea unității sale naționale.

Tratatul de la Trianon a consfințit pe plan internațional procesul desăvârșirii unității naționale a poporului român realizat prin lupta maselor din toate provinciile românești la 1 Decembrie 1918. Astfel, desăvârșirea procesului unității naționale s-a efectuat printr-un act politic și juridic intern care a exprimat voința și năzuințele de veacuri ale întregului popor român de pe ambele versanți ai Carpaților, și pînă la Dunăre și Mare, de a trăi liber, într-o țară liberă, în hotarele străvechilor Daci. Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și toată Moldova la care au luat parte reprezentanții lor îndreptățiți în ziua de 18 noiembrie (1 decembrie) 1918 la Alba Iulia a decretat unirea tuturor românilor și a tuturor teritoriilor locuite de dinșii cu România.

Dr. ION GRECESCU ■

Tulburătoarea mărturie a unuia dintre participanții la Marea Unire:

„Un vis pentru care luptaseră și se jertfiseră moșii și strămoșii noștri”

Scritorul Ionel Pop s-a născut la 24 noiembrie 1889, în Gherla, unde tatăl său era profesor la Academia teologică. Școala primară o face la Năsăud și Șimleu Silvaniei, liceul la Năsăud și Blaj. Studii universitare la Budapesta, Berlin și München. Își obține doctoratul în drept la Budapesta. Timp de 40 de ani a profesat avocatura la Blaj, Cluj-Napoca, Sibiu și București. În 1943, a fost avocatul apărător al unor membri ai Partidului Comunist Român, în procesul de la Sibiu. A fost secretar al Marii Adunări Naționale de Unire din Alba Iulia, 1 decembrie 1918, apoi secretar al Adunărilor Naționale Alba Iulia și Sibiu. De mai multe ori a fost ales deputat în parlamentul din București. În 1944—1945 a fost comisar guvernamental pentru Ardealul eliberat. Din 1955, de la întemeiere, pînă la încetarea activității, a fost membru în Comitetul Național pentru repatriere. În 1933 a întemeiat la Cluj-Napoca și a condus pînă în ianuarie 1948 revista *Carpații*, vinătoare, pescuit, chinologie. Parte din opera sa, aplicată cu precizie asupra naturii, a animalelor mai ales, a fost tradusă în limbile rusă, germană, franceză.

— Așadar, stimate Ionel Pop, în 1918 aveai 28 de ani și erai implicat în evenimentul crucial al românilor de pretutindeni: unirea Transilvaniei cu România, act istoric ce avea să definească unitatea deplină și crearea Statului Național Unitar Român. În ce calitate ai participat la Unire și care erau îndatoririle dv. în această calitate?

— Calitatea mea cea mai mare era cea de român ardelean, căruia i s-a oferit fericirea de a trăi un vis pentru care luptaseră și se jertfiseră moșii și strămoșii noștri. În plus, mi s-a făcut și marea cinste de a fi ales în Consiliul Național Român din Blaj, apoi să fiu delegat și membru al Marii Adunări Naționale din Alba Iulia de la 1 decembrie 1918, care a votat Unirea. Am fost ales chiar în biroul acestei Adunări ca unul dintre secretarii ei. Pe urmă am fost ales și secretar al Marelui Sfat Național, care și-a ținut ședințele la Alba Iulia și la Sibiu. M-ați întrebat de însărcinări: ca toți ceilalți am pus și eu mina acolo unde era nevoie, acolo unde eram de folos, fără a mai întreba de însemnătatea lucrului.

Vor fi fost sute și mii de asemenea însărcinări. În cele citeva luni, viața noastră, a celor din Transilvania, a fost cu totul stăpînită de revoluția națională premergătoare, apoi de apoteoza înlăptuirii Unirii.

— Constat cu plăcere că numiți preluatul acestui mare eveniment: „revoluție națională premergătoare”. E vorba chiar de o revoluție? Dacă e așa, cînd a început revoluția națională a românilor ardeleni, premergătoare actului Unirii din decembrie 1918?

— În piepturile oamenilor revolta mocnea de veacuri împotriva asupritorilor, a politicii inrobitoare a monarhiei habsburgice, a Austro-Ungariei. Încă de mai înainte au apărut unele fenomene revoluționare: dezertări de pe fronturile primului război mondial, unde românii din Transilvania fuseseră împinși cu sila, mișcări politice ilegale, o atmosferă generală de nervozitate, greve. Socotesc început al acestei revoluții premergătoare ziua de 18 octombrie 1918, cînd deputatul Alexandru Vaida, din însărcinarea Partidului Național Român, a citit Declarația acestui partid, prin care națiunea română din Transilvania arăta lumii întregi că nu mai recunoaște autoritatea guvernului ungar și a parlamentului unguresc și își va hotărî singură soarta, independenta, alături de patria mamă.

— Au fost și alte momente în care românii și-au manifestat în mod organizat și planar dorința de unire?

— La 31 octombrie 1918 a luat ființă, cu sediul la Arad, Consiliul Național Român, front central alcătuit din reprezentanți ai Partidului Național Român și ai Partidului Social Democrat Român. Consiliul Național Român s-a declarat „singurul și supremul for politic al românilor din Transilvania și Ungaria”. Și își asuma jurisdicția politică, administrativă și militară asupra județelor: Timiș, Caraș-Severin, Arad, Bihor, Sătmăre, Maramureș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dăbica, Cluj, Sălaj, Mureș-Turda, Turda-Arieș, Alba, Timna Mare, Tirnava Mică, Hunedoara, Sibiu, Făgăraș, Brașov, Trei-scaune, Odorhei, Ciuc, precum și asupra părților românești din județele Bichiș, Cenad și Ugocea. După înființarea la Arad a Consiliu-

lui Național Central Român, organizarea s-a întins asupra întregii Transilvanii, înființându-se Consilii Naționale locale, în comune și județe. La Blaj a luat ființă, la 4 noiembrie, Consiliul Național Român din Blaj, iar la 11 noiembrie acesta s-a întregit, devenind Consiliul Național Român al județului Alba, avind ca președinte pe dr. Vasile Suciu, viitorul Mitropolit al Blajului. Păcat că în vîltoarea evenimentelor revoluționare, prea puține fapte și întâmplări au fost consemnate în scris, iar dintre acestea destul de puține s-au păstrat.

— Dv. ce însărcinări exprese ați avut la Blaj?

— În noiembrie 1918, eram avocat, aveam, cum singur mi-ați spus, 28 de ani, eram membru în Consiliul Național de acolo și am primit, printre alte însărcinări, și pe aceea de a merge la Aiud și de a impune administrației austro-ungare de acolo, în numele Consiliului Național Român, ca în 24 de ore să fie evacuați toți jandarmii de pe teritoriul județului. O trasură a Mitropoliei m-a dus la Aiud. La cererea mea, s-a strîns în sala mare de ședințe conducerea județului, în frunte cu baronul Banffy, toți exponenții ai unei stăpîniri teroriste, șovine, care prigonise fără milă populația românească din Transilvania, mai ales în timpul războiului care se termina. Eram împreună cu dr. Dănilă Sabo, care abia se întorsese din război și se afla încă în uniformă. Observasem însă că dr. Dănilă smulsesese pajura împărătească de la chipiu și își pusese în loc tricolorul românesc. Încrunțat, păstrîndu-și morgia de stăpîn al județului, baronul Banffy ne-a întrebare ce dorim? Am început să-i transmit ordinul Consiliului Național Român, dar în limba română, nu în limba pe care eram obligați s-o vorbim pînă atunci. Baronul m-a întrerupt îndată: nu cunoaștem limba aceasta, mi-a replicat; vorbiți în limba statului, maghiara! Noi nu recunoaștem altă limbă oficială în Ardeal decît limba română, i-am replicat la rîndul meu tot în românește. Iar dacă domniile voastre nu înțeleg, noi ne-am terminat misiunea, ne retragem, rămînd în sarcina dv. toate consecințele! Văzîndu-ne neînduplecați au început să șușotească între ei, apoi ne-au ascultat pretențiile. Au sărit ca arși: Asta nu se poate! a strigat baronul.

Ba se poate, domnule baron! am răspuns și eu pe un ton destul de ferm; și o veți face întocmai. Altfel, gărzile naționale române vor dezarma jandarmeria dv. cu forța. Dar asta e revoluție! sări din scaun baronul. Nu-l putem spune altfel, domnule baron, i-am răspuns. După acest schimb de cuvinte, coborînd de pe calul orgoliului lor obișnuit, s-au retras să se sfătuiască. S-au întors după jumătate de oră și baronul, cu glas șoptit de data aceasta, ne-a anunțat capitularea. Jandarmii din județ au predat armele gărzilor românești și au plecat, strecurîndu-se spre imperiul lor sfărîmat mai mult noaptea, ca niște ciini băuți.

— Ce a însemnat momentul acela de victorie, ce semnificație a avut el pentru tinărul de atunci?

— Sint sigur (acum) că atunci nu vorbeam eu, ci vorbea conștiința unui neam care era adunată și moștenită și în mine. Ideea unirii cu țara ni se transmitea, fără să devin patetic, odată cu actul născerii cred. Oricine în locul meu ar fi procedat la fel, pentru că atunci trăiam un moment de emulație națională, renășterea marea națiune unită, renășteau virtuțile neamului nostru și marea, covîșitoarea majoritate a cetățenilor României de atunci acționau ca cetățeni model. Da, românul a fost atunci, ca de neamurate ori în istoria zbuciumată a neamului său, model de cetățean. Pajurele nedreptului imperiu cădeau, notarii din comune și sate, aceste tentacule ale stăpînirii împilatoare, fugeau, stăpînii de sus, „solgabraele”, se ascundeau în birlogul cancelariilor, amintindu-și încă o dată de Horea și de Iancu.

— Cum au decurs evenimentele în continuare?

— La Blaj, sigur și sub înriurirea tradiției politice, culturale, începînd chiar din ziua de 5 noiembrie 1918 a fost organizat la sediul Consiliului un birou, unde făceam de gardă, doi cite doi, atît ziua cît și noaptea, în tură de cite opt ore. Însemnam în trei „protocoale” toate evenimentele, faptele care se produceau și, în bună parte, și urmările. Așa au putut fi consemnate, în puține cuvinte, mii de întâmplări, momente din frămîntările revoluționare din toamna și iarna anului 1918.

— Ce s-a făcut cu aceste însemnări?

— Cele trei „protocoale” de la Blaj, împreună cu o serie de documente ale Consiliului Național, au fost păstrate, sint la Filiala Cluj-Napoca a Academiei Republicii Socialiste România. Iar Viorica Lascu și Marcel Stirban, doi oameni de știință clujeni, au făcut un lucru de mare însemnătate pentru istoria românească: au publicat la Editura Dacia din Cluj-Napoca, în două volume, acele protocoale și alte documente ale Unirii.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

(va urma)

● Aurel Curticăpean din București, str. Topolovăț 6, și parchează mașina pe locul plătit de un alt abonat. La rugămintele acestuia de a-i elibera locul i-a răspuns „ar fi bine să duceți acasă și s-o acoperiți cu prelată”. Gramatica e la fel de complicată ca și volanul iar buna vecinătate e mai prețioasă decât obraznicia. Poate că se găsește cineva care să aibă un balcon liber și să-l ofere maestrului Curticăpean! ● În centrul municipiului Craiova s-a deschis de curând o unitate de desfacere a impletiturilor din răchită. Bine că s-a găsit cineva care să aibă o idee așteptată de atita timp ● La centrul sanitar antiepidemic al municipiului București se află o sticlă de un litru cu un cap de mort imprimat la vedere. În sticlă a fost imbuetată bere. Bine că n-a fost invers ● La I.M.M.N. Baia Mare au fost sărbătorii cei cu 30 de ani vechime în aceeași unitate metalurgică. ● Nicolae Chereșe Gheorghe Păscuțiu, Ioan Gorga, Aurel Petrovan, Dumitru Trufan și Sucez Francisc Iosif au cte 3 decenii de viață lângă metalul fierbinte ● Liceele din București organizează în fiecare zi, de la orele 11, ore de dirigenție în grădina Lido din centrul Capitalei. Consiliile profesionale se organizează joia ● I.M.P.P.F. Tirgu Mureș răspunde: „Referitor la sesizările dumneavoastră cu privire la staniolul provenit din capacul de laurt și la bucata de surub, găsite în acea piine produsă de Fabrica de piine, vă comunicăm că nu s-a putut identifica, proba adusă neavind ștanță, echipa la care s-a produs piine cu staniol”. Evident, piinea nu era învelită în staniol. Și nici nu era în surub, ci invers! ● Vasile Capră din Rădăuți este bun pentru incredibil dar adevărat. A sărit de la etajul IV al unui bloc. N-a rămas în aer și la aterizare n-a pățit nimic. Să vedem ce se va întâmpla când copiii cartierului vor striga bis ● În județul Harghita, în primele 9 luni ale acestui an, sint peste 6300 de donatori care au dat semenilor lor 1600 de litri de singe ● Continuă istoria comică și tristă a injectorului de la Avicola Titu găsit la I.P.C.M. București și imputat lui Pavel Ghiban din București. Centrala Avicola din București îi comunică lui P. Ghiban că dacă a găsit injectorul să anunțe miliția. În schimb nimeni nu se interesează al cui este utilajul care de 5—6 ani își așteaptă stăpînul. Poate în deceniul următor ● La întreprinderea de reparații Brăila se recondiționează 204 repere față de 17 cîte se recondiționau în anul 1977 ● Ansamblul artistic Doina Bistriței al C.F.S. Săvinești a obținut Colierul de argint, trofeu al Festivalului internațional de folclor de la Dijon — Franța. La fiecare ediție a acestei manifestări ansamblurile românești iau partea leului ● Lista șoferilor amatori care își folosesc autoturismele proprietate personală la transportul marilor bișnitari ai Capitalei: Dumitru Păunel (Bul. Ion Sulea 32) cu autoturismul 1-B-13145, Corneliu Iancu (str. Vedeia 5) cu autoturismul 6-B-6390, Gheorghe Mazilu (str. Alecu Constantinescu nr. 6) cu 7-B-9443, Gabriel Avramescu (Str. Ștefan Militaru nr. 99) cu 8-B-4006, Decebal Bujlov (str. Luțerului nr. 2) cu 8-B-4685, Marin Traian (str. Neamțului 17) cu 19-B-4274. În numărul viitor continuăm lista șoferilor iadului și-a afacerilor din preajma hotelurilor Parc și Turist ● În comuna Livezile, județul Bacău există un atelier de Rame-geamuri și oglinzi. „Deschis joi între orele 16—17”. Ce se face omul dacă geamul i se sparge vineri între 10—11? ● Într-o parte a comunei Tismana (Gorj) se construiește o hidrocentrală. La concurență cu energeticienii, în cealaltă parte a comunei, tărani, ridică o moară de apă. ● Știați că la Roma, decorate cu frișcă și bine înșirocate se vind prăjiturile Miron Costin? Noi propunem ca măcar la Ploiești să se vindă atunci și-o bere I.L. Caragiale. ● În ziua de 1 octombrie a.c., fără să anunțe, cei de la întreprinderea de gaze au întrerupt livrarea către locuitorii din zona străzii Ștefan Furtună din București. Preț de 10 ore oamenii s-au certat cu niște instalatori care săpau un canal. Cele mai revoltate au fost însă familiile care la redeschiderea gazului în loc să se bucare erau la un pas de a le mulțumi instalatorilor cu o mică explozie. ● Student-service din Pitești, o unitate de reparații auto, a pus în vânzare un economizor de mers la relanti pentru autoturismele Dacia 1300. Această instalație contribuie la realizarea unei economii de carburanți mai ales la mersul în oraș. Primul care și-a montat instalația a fost rectorul institutului de învățămînt superior, dr. ing. Victor Rădulescu. ● La Roman există strada Bogdan Dragoș. Ce oraș se oferă să dea unei străzi denumirea de Ștefan Tepeș? ● Mariana Ieremia din Brăila a fost singura candidată din întreaga istorie a institutului bucureștean care s-a prezentat la examenul de admitere la secția actorie cu o sarcină în luna a opta. În ciuda protestelor comisiei ea a reușit cu brio. Fiul nu a fost admis. ● O știre de la un cititor anonim: „În orașul nostru s-a organizat o întrecere de orientare turistică la care au participat 300 de tineri. La sfîrșitul întrecerii, concurenții, în marea lor majoritate, au fost găsiți”. ● La discoteca Paradis din Jupiter patru clienți s-au încăierat fără nici o milă. Cel mai prost a ieșit barmanul

unității care, încercînd să-i despartă, a încasat și el cîteva. Cînd au sosit oamenii de ordine barmanul a fost arestat. ● În perioada 15—30 septembrie 25000 studenți din toată țara și-au desfășurat cursurile în amfiteatrele recolte. De la 1 la 15 octombrie alți 30000 de studenți vor participa la campania de toamnă. Județele Constanța, Timiș, Giurgiu și Călărași vor avea cel mai mare număr de studenți pe metru pătrat de cîmp. ● Petru Firisceac, muncitor la Combinatul de prelucrare a lemnului din Sighetu Marmăției a încercat să treacă un dulap peste gardul întreprinderii. N-a reușit, așa că recordul rămîne tot cel stabilit de cei care au reușit să treacă niște scaune. ● În Craiova a fost atacat ansamblul de locuințe Piața Revoluției. Se va înțelege turnarea fundației. ● Celebrul cor academic al Institutului politehnic din Szczecin a concertat în comuna Valea Chioarului din Maramureș. ● La Oradea laptele nu era STAS (deși vacile dădeau lapte, nu apă) pentru că șoferii de la I.T.S.A.I.A. Oradea îl lungeau pe drum. La un kilometru puneau un litru de apă. Și vneau de departe. Culmea că și așa lungii din lapte tot ieșea unt. Pînă la urmă a ieșit și din șoferi. ● I.M.U.A. București pregătește pentru export strungul Carusel greu cu un diametru al platanului de 5 metri. Vă dați seama cum se face învîrtirea? ● Organizația Mondială a Sănătății după îndelungi cercetări a ajuns la concluzia că laptele de mamă este de neînlocuit. Slavă domnului! ● Locuitorii satului Bolbocești, județul Gorj caută sticle de lampă. Becurile nu le folosesc la nimic pentru că I.R.E. Tg. Cărbunestii are în localitate un transformator care, în loc să

în acea zonă îi anunță pe tehnicienii centralei și pe funcționarii oficiului poștal că dacă nu le repară în curînd cabinele telefonice vor fi folosite la creșterea iepurilor de poștă. ● O muncitoare de la întreprinderea de utilaj petrolier din Tirgoviște a fost internată de urgență în spital cu diagnosticul anemie severă. 20 de colegi s-au prezentat și-au donat singe pentru colega lor Steliana Stănescu. ● În Craiova înregistrarea unei casete costă 185 lei la bazar, 145 lei la „Turist” și 140 lei la cooperativa Doljeana. Măcar „M-a făcut mama oltean”, se imprimă pe gratis? ● Salvamontistii din Petroșani (Dumitru Birlida, Alexandru Dobai și Pavel Kavaks) ajutați de cîțiva turiști au stins un incendiu izbucnit în pădurile de pe Munții Parîngului. N-au ars decît 2 hectare, deși la miez de noapte focul se putea întinde pe zece și sute de hectare. N-a înghețat nimeni. ● La cofetăria Ambasador din centrul Bucureștilor lucrează două vânzătoare care fumează pitite după țighe și, dacă le zîmbești, îți vind ce au sub țighea. ● În comuna Dragalina există o fanfară fărănească. 10 la sută din membrii fanfarei o formează familia Șoptică (tatăl împreună cu cei 4 copii). ● În vitrina magazinului Auto-moto din Șoseaua Ștefan cel Mare scrie: „Comercializarea autoturismului Olcit se face prin I.C.E. Comturist și I.D.M.S. București cu înscriere prin obținere cumpărătorilor luați în evidență pentru autoturismul Dacia cu depunerea banilor la C.E.C. anterior datei de 31.03.1980”. Partea franceză nu are nici o contribuție la redactarea textului. ● Cine are pe acasă roboții sau cine vrea să-și facă e anunțat că între 4

reți și planșee de beton. Cum încă nimeni nu cumpără așa ceva s-a descoperit că paguba era fictivă. Dar inginerii tot au transpirat. ● Administratorul blocului din str. Izvorul Rece nr. 7 București a delapidat banii administrației și-a fost arestat. Toate bune, dar pînă la recuperarea pagubei locatarii nu mai au apă rece și apă caldă din luna mai. Cară cu găleata dar plătesc întreținerea. Ce-ar fi să facă puțină curățenie și la I.C.R.A.L. și să-și plătească și mătura. ● Județul Ialomița va da pînă la sfîrșitul anului un plus de 50 000-60 000 hectolitri de lapte. Asa da! ● La Pizzeria din Cotroceni barmanul nu-ți vinde pepsi decît dacă vrei să cumperi și whisky. Mai bine ar condiționa cu gogonele. ● Nicolae Rădulescu, str. Barajul Dunării 3, București a ieșit din Spitalul clinic de urgență în ziua de 26 septembrie a.c. În aceeași zi i-a furat mașina lui ta-su și-a dispărut. ● Cineva, ca să-și șicaneze un vecin l-a pîrit la toată lumea că are o vioară Stradivarius, deși omul n-avea nici cîmpoi. Atita clientelă s-a năpustit pe el că de cum îi bătea cineva la ușa striga cît îl țineau puterile, cărați-vă că n-am nici un Stradivarius. Culmea, colegul de breasla Călin Ninica de la Gazeta Gorjului l-a primit în redacție pe Ionel Dodoaică din comuna Mușetești care-chiar avea în miini o vioară Stradivarius. După apariția știrii în amintita gazetă să vedeți ce-o păți fericitul posesor. ● Ioan Bogdan din București a reclamat că soția lui a fugit de acasă cu un autoturism în compania unei persoane necunoscute. I-a urmărit dar în apropiere de Predeal mașina concubinului l-a tamponat și-a dispărut. El a luat numele unor martori, și-a recuperat și soția dar aceasta i-a furat notițele iar el a uitat numele acestora. ● Pe drumul de la Livezi, Mihăileni, județul Harghita se află mai multe movile cu piatră aduse din 1982. Culmea e că movilele se înmulțesc ca și grămile. ● Basculanta C.F.R. cu nr. 35 B 6086 a fost lăsată de șoferul ei, Tudor Gheorghe, în Piața Unirii și a fost găsită pe Calea Plevnei unde a descoperit-o Tudor Gheorghe, dar nu șoferul, ci locotenentul. Probabil va fi și ceva muzică. ● În comuna Chitila borcanele și sticlele pot fi recuperate numai de la gunoi deoarece organizatorii comerțului nu s-au gândit să deschidă un centru de achiziționare și-n această zonă. Poate calchă vreunul prin cioburi și-i vine ideea. ● Anca Virlan, manechin la Tricodava, cîștigătoare a concursului Muncă, tinerețe și frumusețe din sectorul 6 al capitalei a cîștigat și faza pe municipiu și cea pe țară a aceluiași concurs. De la faza pe sector pînă la cea pe țară a devenit mult mai frumoasă. ● La mustrăria deschisă pe Platoul Obor o nouă inovație a I.A.P.L.-ului Bistrița din sectorul 2: duminiță 2 octombrie se găseau de toate, și zdrobotor de struguri și storcător, chiar și struguri. Există chiar și must nobil. Și cu toate acestea se vindea must imbuetat. ● Cristina Ciorgovean cu familia a plecat cu tractorul de la Stîncel la Blaj ca să participe la o nunță. Mireasa a mers în remorcă. ● Ion Lihoacă din Crasna și Ion și Petre Ciocan din Novaci Gorj au făcut o cercetare științifică: au păscut cele 300 de oi prin cartofii Stațiunii de cercetare și producție a cartofului. Verdictul specialiștilor: cartofi de oaie. ● Confecția din Botoșani se află la mare cinste. Pînă la sfîrșitul anului sute de oameni vor fi îmbrăcați suplimentar cu produsele lucrătorilor. Pe bani, bineînțeles. ● Trei camioane și mai multe tractoare din Chirnoveni (Constanța) au plecat de pe cîmp direct la meciul cu cei de la Negru Vodă. Federația Română de Fotbal a decis că vacile cooperatizei, prin infometare, au pierdut meciul cu 3—0. ● D-ale nevestelor și de-ale celor de la brigada furturi auto-moto: Dănilă Dumitru, str. Constantin Brâncoveanu nr. 130, a reclamat dispariția autoturismului Dacia 1300 cu nr. 19 B 7132. Autoturismul l-a dispărut odată cu nevasta. ● În județul Hunedoara s-a încheiat recoltatul cartofului. ● A dispărut motocicletul pentru invalizi cu nr. de înmatriculare 47 B 2025. Autovehiculul aparținea unei femei infirme. Cinismul trebuie pedepsit.

TOT FELUL

transforme curentul, îl oprește să ajungă la corpurile de iluminat. ● Tărani din comuna Atid (județul Harghita) au predat 100000 de ouă la fondul de stat. Aceeași localitate mai are și 5 cămine culturale și 2,8 kilometri de trotuare. ● Biblioteca județeană Oradea și-a deschis o secție de muzică și artă. Biblioteca va organiza audii, nu concerte. ● Liftul de la Blocul A6 din Cartierul 1 Mai din Craiova nu oprește la etajul III pentru că-i lipsește o broască. Din aceeași motive nu oprește nici la celelalte, deși funcționează. În alte blocuri ale cartierului lifturile merg cu diferite șmecherii improvizate. De unde se înțelege că cine nu-i șmecher, nu merge cu liftul. ● Tonel Damian din București, str. Cosmonauților 32, mai bea cîte o bere și cînd se întoarce acasă încurcă apartamentele. De ciudă că nu-l nimereste pe al său dă în ușile celelalte și se supără că nu e primit. Colocatarii reclamă! ● Rătărie: pe pîrîul Gerai cooperatorii din Izlaz (Teleorman) au amenajat un eleșteu pe care cresc 3600 de rațe. După atîtea glume cu rața, iată că se găsesc și oameni care s-o ia în serios. La Izlaz, banii înoată la suprafață. ● În județul Iași o măsură ingenioasă: abonamentele la presă se pot reînnoi și pe cîmp. Factorii poștali se deplasează la fața locului. ● În noua stațiune balneoclimaterică Oena Șugag (Maramureș) se tratează cu succes afecțiunile sistemului nervos periferic. ● Gh. Cirlome și Alexandru Achim, măcelari la subunitatea Roșiori de Vede s-au dus cu căruța la o întreprindere să-și facă rost de niște butoaie. Nu șiau că dau de paznic. Acesta i-a somat și pentru că n-au stat a tras un foc de avertisment. Enervați, măcelarii l-au dezarmat. ● În comuna Galda de Jos (Alba) a început construcția unei brutării. ● Puteți suna pînă la primăvară la telefoanele 23 88 90 și 41 15 00 la care se primesc comenzi pentru butelii în sectorul 5 al capitalei. Ori e ocupat, ori nu răspunde. Comanda nu se poate face personal, ci numai telefonic. ● A început numărătoria inversă pentru pornirea turbinei de 330 MW a centralei de sînturi bituminoase din Munții Aninei. ● În Alba Iulia pe strada George Coșbuc se găsește o remorcă abandonată. Cine n-are morcovi ia remorca de pe strada George Coșbuc din Alba Iulia și o duce la Cimbrud și-o încarcă, plătește și pleacă. ● La Școala generală nr. 87 din București copiii din clasa întâi sint împărțiți în 14 clase. Învățătorii nu-i lasă în pauză decît cinci minute de teamă să nu se amestece și să nu se piardă. ● La S.U.T.T.C.M. Iași în premieră pe țară budozerele și excavatoarele nu mai merg cu motorină și ulei, ci cu curent electric. Autorul ideii — inginerul Gh. Gavrilăscu. ● Nicolae Dancea, șoseaua Olteniței, 71 bl. 10, a primit de la telefoane un aviz de plată cu suma de 3 451,50 lei. Omul și-a plătit cei 50 de lei cît a valorat abonamentul și funcționarii au fost mulțumiți. ● În localitățile urbane ale județului Argeș există 192,8 km rețele de termoficare. Locatarii vor constata la iarnă dacă măsurătoarea a fost exactă. ● Mariana Scupră, elevă a Liceului industrial București, are o lotcă de aur cîștigată la Brăila la festivalul Lotca de aur. Dacă nu era festival, ce-ar fi făcut cu o asemenea barcă? ● Pe strada 13 Septembrie din București chiar în fața poștei din apropierea Muzeului Militar Central există 8 cabine telefonice. Cei care locuiesc

și 6 noiembrie la I.P. București va avea loc un seminar de Robotică. ● Nicolae Constantin din Năsăud a plecat cu o autobasculantă de mare tonaj să cumpere ceapă. Cum o fi stat la rînd? ● La primăria municipiului Craiova a fost oficiată cea de-a 1500 căsătorie din acest an! ● Copiii din satele Bogdana, Crețești și Voinești (jud. Vaslui) au participat la o acțiune intitulată „Din farmacia naturii”. Din farmacia naturii au cules fructe de pădure. ● Pentru promovarea într-un post de telefonistă la I.F.E.T. Tg. Jiu a avut loc un concurs la care s-au dat 7 subiecte din geografie, matematică și telefonie. La întrebarea „Care sint orașele din județele Mehedinți, Hunedoara și Gorj”, una din cele două concurente, cîștigătoare, a primit răspunsurile de la comisia de examinatori. ● Citim în „Scinteia tineretului” de simbătă 1 octombrie „magazinele comănei au desfășurat mărșuri în valoare de 60 milioane yuani iar anul acesta depunerile la C.E.C. au atins suma de 30 milioane yuani”. Autorul articolului, E. Marinache, reeditează celebra glumă cu C.F.R.-ul englez. ● Într-un magazin din centrul orașului Buziaș nu se vind ciorapi din bumbac pentru dame deșind în schimbul unui număr de ouă. De ce? Așa a dat ordin șeful! Și ce faceți cu ele? Le ținem o lună de zile pînă se stringe o ladă și le trimitem la Timișoara. S-ar putea ca pe rechea de ciorapi să țină pînă ies puii. ● Șoseaua Ștefan cel Mare a fost reparată și arăta ca o bijuterie. Cînd a fost gata au și apărut cei de la gaze și electricitate și s-au apucat de spart. ● Nu se găsesc piese de schimb pentru autoturismul Dacia 1100. O fi ea veche dar în loc de morală au început să lipească unele repere pentru Dacia 1300. Redacția noastră nu recondiționează decît răbdarea. Deși autoturismele nu funcționează cu oțet, el e o problemă și pentru gospodine. De cîntat cei care-l stochează! ● Simion Leonte din București, str. Plut, Petre Ionescu, 6, revizor tehnic la Filatura Română de Bumbac, a furat carburatorul de pe mașina cîntărețului Luigi Ionescu. Cum de n-o fi încercat să i-l ia de la „macarale”. ● Moara lui Ciolofan din Brădiceni, comuna Peștișani, județul Gorj, veche de peste 150 de ani e acum a C.A.P.-ului Bistrița și arată ca a nimănu. Funcționează cu apa care-i intră prin acoperiș. ● În Viața studențească din 28 septembrie Gheorghe Filimon, autorul romanului Coiful de hirtie e considerat un „tînăr prozator”. Precizăm că Gheorghe Filimon are 58 de ani și în curînd va fi și precoce. ● Pe strada Casanova din București se află abandonată autobasculanta cu nr. 35 B 353. Instituția proprietară e rugată să și-o ia sau măcar să-l închidă ușile. ● Danubiana, întreprindere cu prestigiu, e anunțată că o parte din producție îi merge la magazine și alta în porumbiștile din apropiere. ● Petre Cantar din Siliștea Nouă de Teleorman a scos 10 cauciucuri din porumb și le-a încărcat într-un taxi. Șoferul de taxi n-a fost surdo-mut. ● C.F.I. din Slobozia i-a scos pe cîțiva ingineri constructori cu o pagubă de un milion și ceva de lei și a trecut la imputarea banilor. De ce? Pentru că la Grupul de șantiere Slobozia lipseau pe-

Rubrică realizată de
CORNEL NISTORESCU

În acest număr ilustrație din pictura lui ION MUSCLEANU. Reproduceri de VICTOR RADULESCU.

Ne mor părinți de cancer și ne mor
Copii și frați, și cunoscuți și rude,
Nimic n-amină oră morții lor,
Urechea cerului nu-i mai aude

Petroșani, 16 septembrie. Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar își continuă turneul. Aproape zece mii de spectatori sînt în tribunele stadionului Jiul la noua întâlnire cu poezia și muzica tînă. La un moment dat, între alte sute de bilete, conducătorul cenaclului, poetul Adrian Păunescu, primește o scrisoare. O citește cu ochii înlăcrimați, vizibil mișcat. Apoi, învingîndu-și emoția, recită „Manifest pentru sănătatea pămîntului”. Poezia are un caracter anti-războinic accentuat, militînd pentru o mai utilă folosire a fondurilor destinate înarmării pe plan mondial, uriașe fonduri care ar putea aduce mai multă sănătate pe pămînt în locul „morții duse la perfecțiune”. Cancerul, „boala bolilor fără scăpare”, cum spune poetul, seceră în fiecare an milioane de suflete pe această planetă. Avertisment și rugă („Am merita și noi să mai trăim, / Dați banii noștri pentru sănătate, / Că astăzi am ajuns să ne mindrim / Cu boala noastră, prima între toate”), poemul lui Adrian Păunescu merge, ca de fiecare dată, direct la inimă, ridicîndu-se ca un manifest, ca un imn dedicat sănătății.

Aplauzele au conținut greu și ele răsună și acum, în conștiința noastră, cînd scriem aceste rânduri. N-am făcut, aici la „Flacăra”, niciodată gazetărie de dragul gazetăriei, stilul revistei și al omului care o conduce ne-a impus o cu totul altă orientare, o orientare directă spre problemele omului. Cînd am scris despre un doctor sau despre altul ne-am gândit întotdeauna la ce poate face el pentru sănătatea oamenilor, deloc la rangul ori diploma pe care o posedă. Este și motivul, am mai spus-o, pentru care ne-am „bătut” atît pentru Iulică Voinea, pe care rezultatele, munca efectivă, îl recomandau înainte de toate. Voinea, însă, o știm prea bine, n-a fost iubit de la început de somități medicale, care n-au văzut în medicul veterinar din Arad decît un impostor ce dorește să le fure celebritatea și siguranța zilei de mîine. Poezia anti-războinică a lui Adrian Păunescu pune degetul și pe această rană: „De ce nu puneți banii la un loc, / Pentru aflarea leacurilor bune? / Ca nu un ne-nsemnat ciștiș / Al vreunui doctor să ne enerveze, / Ci banii dați pe moarte și pe frig, / Să pună omenirea-n paranteze.”

Fără îndoială că un caz ca al lui Iulică Voinea nu-i decît unul între altele altele, chiar dacă el poate deveni simbolic. Deloc întîmplător, scrisoarea adresată lui Adrian Păunescu în seara zilei de 16 septembrie, la Petroșani, a avut drept miez tot un tratament al medicului arădean, despre ale cărui reușite am relatat adeseori în aceste coloane. Dar iată scrisoarea cu pricina.

Mă numesc Lăpuște Maria, locuiesc în comuna Branistea, județul Bistrița-Năsăud și sînt studentă la Institutul de mine din Petroșani, secția seral, muncind în același timp la I.U.M. Petroșani. Mama mea, Lăpuște Irina, în vîrstă de 49 de ani, a fost internată în februarie 1980 la Spitalul oncologic Cluj-Napoca, unde i s-a stabilit diagnosticul: neoplasm mamar, cu specificarea că este prea firziu pentru orice intervenție chirurgicală. Înainte de stabilirea diagnosticului am primit această problemă cu multă ușurință. Imediat după aceea a început să se strecoare în suflutele noastre îndoiala, frica și abia atunci, în acele clipe, ne-am dat seama cît de indispensabilă ne era această ființă cu care eram atît de obișnuite încît o consideram ca aparținînd însăși vieții noastre. Au armat zile de singurătate pentru mine și sora mea, acum în vîrstă de 11 ani. După un timp au externat-o și s-a întors între noi, dar nu mai era aceeași. Slăbise, devenise nervoasă și acuza în continuare dureri. A fost din nou internată, în același an, și anul următor încă de două ori. Domnea în familia noastră o atmosferă de încordare și îngrijorare continuă. În acest timp citisem în revista al cărei redactor șef sîntei despre tratamentul doctorului Iulică Voinea. Ne-am hotărît să încercăm. N-aveam nimic de pierdut, în schimb cîștigasem o speranță. Acum avem mai multe, pentru că încă după prima doză, obținută în septembrie 1982, mama mea a devenit din nou cea pe care o știam. O regăsisem din nou așa cum era de cînd o știam. Veselă, plină de tandrețe, recuperînd astfel kilogramele pierdute. Dar acum s-a terminat și ultima doză, iar mama mea are nevoie în continuare de medicament, așa cum noi avem nevoie de ea. Mă adresez dumneavoastră, care ne puteți sprijini în obținerea medicamentului. Avem nevoie de mama noastră și este dorința cea mai arzătoare, un vis pe care-l simțim în fiecare clipă și care, știm bine, este singura și ultima șansă de supraviețuire a mamei mele. Trebuie să reușim. În numele tuturor copiilor care sînt în această situație, rog pe toți cei care pot, să facă ceva pentru a ne reda din nou mama. Cu mulțumiri, Mariana.

De unde am plecat

Acum mai bine de un an și patru luni („Flacăra” nr. 20, 21 mai 1982), revista noastră a publicat articolul „Cît adevăr este în ce spune Iulică Voinea?”. Cu această ocazie cititorii luau cunoștință de preocupările legate de tratamentul bolii neoplazice ale medicului veterinar din Arad, susținute de mărturiile a patru dintre foștii săi pacienți (Constantin Dumitrașcu, Kavaș Matilda, Gheorghe Tătar și Lucaci Ioan, toți arădeni), tratați după metoda originală a lui Iulică Voinea. Era însă abia primul pas al unei lupte ce se anunța îndelungată. Ceva mai tîrziu („Flacăra” nr. 22, nr. 24, nr. 32 și nr. 34 pe 1982), sub titlul „Ce e nou cu Iulică Voinea”, reveneam cu noi amănunte, privind în special modul în care autoritățile medicale luaseră contact cu amintă metoda de tratament. Lui Iulică Voinea i s-a cerut să depună un memoriu adresat apoi Academiei de Științe Medicale, căreia îi revenea dreptul de a se pronunța în privința utilității efective a unui experiment eu respectiva metodă de tratament. După circa două luni de la depunerea memoriului cerut, A.S.M.-ul, sub prestigioasă semnătură a prof. dr. Constantin Arseni, președintele Academiei, elibera un răspuns, din care cităm: „Academia de Științe Medicale consideră că avizarea oportunității de experimentare clinică a metodei propuse de tovarășul dr. Voinea Iulică depinde de analiza prealabilă a substanțelor folosite ca agenți terapeutici, sub aspectul toxicității și eficacității lor la animale de experiență, folosindu-se în același timp și datele disponibile în informația științifică internațională...” Mai se susținea în nota respectivă că O.S.I.M.-ul desemnase drept titular al brevetului de invenție Institutul de cercetări chimico-farmaceutice. De la I.C.C.F., care în fapt nici nu avea habar de așa ceva, am ajuns, prin

investigații proprii, la Ministerul Industriei Chimice și, în cele din urmă, la Centrala industriei medicamentelor, cosmetice, coloranți și lacuri — al cărei director, tovarășa Elena Dumitrescu, promitea un sprijin concret și eficient al problemei. Spre finalul anului („Flacăra” nr. 36, 10 IX 1982), în articolul „Oricînd și oricui — o șansă de viață”, după ce luasem legătura cu Institutul Oncologic București și cu Institutul pentru Controlul de Stat al Medicamentului și Cercetări Farmaceutice, redacția ținea să facă unele precizări. Cităm din articolul amintit: „...Un medicament are legile lui stricte, iar unul anticanceros nu se poate sustrage în nici un caz protocolului obișnuit. Pînă atunci,

Cetatea

Supun atenției

„...De aici, însă, lucrurile încep să se încurce. Ca și în celelalte cazuri, de pînă acum, solicit stare de urgență în cercetarea rezultatelor „tratamentului Iulică Voinea”. Și iată de ce: în tratamentul legal s-au nu, al dr. Iulică Voinea, se află numeroși oameni, pe care spitalele îi trimiseseră acasă, dată fiind absența oricărei șanse de însănătoșire. Acești oameni sau rudele lor mi-au scris. Ei pretind că, pe propria lor răspundere, să fie tratați de dr. Iulică Voinea, despre care afirmă că i-a ajutat efectiv. Nu pot să dau soluții. Nu e căderea mea. Supun atenției situația dr. Iulică Voinea. Nu cu indignare, nu cu revoltă, ci cu dorința elementară de a ajuta, pe nenorociții loviți de cancer. Și scriu cu urgență. Oamenii au nevoie de soluții (...).”

Nici o prejudecată nu-i bună, niciăeri. Cu atît mai păgubitoare e prejudecata care aduce mai repede moartea.

În numele pătimitorilor căroră, prin aminarea și interzicerea dr. Iulică Voinea, li se ia și ultima șansă, scriu aceste cuvinte: oameni care aveți în mințile voastre oameni, nu batjocoriți viața lor, cîtă mai e.

Poate că dr. Iulică Voinea nu știe să vorbească, să explice, să peroreze, să-și apere cauza. Dar el nu e avocat. El nu e nici măcar medic de oameni. El e, după cum susțin cei pe care i-a tratat cu succes, un om care a descoperit o cale. Cît de reală se poate vedea, cu condiția să i se dea atenția cuvenită. Să se verifice riguros și grabnic soluția anticancer a dr. Iulică Voinea.”

ADRIAN PĂUNESCU

(Fragment din articolul apărut în ziarul „România liberă”, la 3 septembrie 1982).

pînă ce rezultatele cercetării vor fi clare, rămîne calea tratării după metodele clasice, unele dintre ele avînd în momentul de față rezultate încurajatoare. Nu ne îndoim că marea majoritate a medicilor oncologi vor primi și ei cu satisfacție orice mod de completare a metodelor terapeutice cunoscute, între care, eventual, și preparatul lui Iulică Voinea. Pînă atunci, însă, mai multă răbdare...”

Este ceea ce ni se cerea și ceea ce ceaream, la rîndul nostru, nu numai cititorilor interesați de evoluția „cazului Voinea”, ci chiar și bolnavilor incurabili, care ne asaltau, atît pe noi, cît și pe medicul arădean, făcînd presiuni pentru a li se permite noul tratament anticanceros. Ne-am impus deci o pauză, lăsînd ca specialiștii să-și facă datoria în liniște și fără intervenții din afară. Totuși, la sfîrșitul anului, în Almanahul „Flacăra”, a apărut grupajul „Bătălia anticancer — între rigoarea planificată a laboratorului supersofisticat și clipa inspirată a cercetătorului solitar”. Aici consemnam debu-

din
nou
despre
cazurile

Dosar Flacăra
Pledoarie
pentru o șansă
a sănătății

tu experimentului privind „Cercetarea preclinică a produselor anticanceroase — I. Voinea” (contract nr. 5092, semnat între C.I.M.C.C.L., respectiv Laboratorul de electrografie și bioinginerie aplicată, ca beneficiar, și Institutul oncologic, ca executant al lucrării). Peste 900 de șoareci și șobolani au format corpul animalelor de experiență, valoarea lucrării ridicîndu-se la 120 000 de lei. Se formaseră șase echipe de cercetători, în frunte cu dr. Ion Popp, șeful laboratorului de biologie și imunologie a cancerului din I.O.B., și dr. Rodica Dumitrescu, coordonatoare a lucrării.

Ascultînd apelul acelor oameni în suferință

Nu facem nici un secret din faptul că, alături de investigațiile efectuate în preajma factorilor medicali de decizie, privind mersul să-i zicem „oficial” al experimentărilor metodei de tratament a lui Iulică Voinea, am revenit în câteva rînduri publicînd o serie de cazuri socotite drept „vindecate”, mărturii care, după părerea noastră, puteau vorbi aproape în egală măsură despre eficacitatea noului preparat. Avem în arhiva noastră citeva sute de scrisori de acest fel, dintre care am publicat citeva (cele scrise de Marian Teodor din Oradea, Gălcă Gheorghe din Galați, Serb Gheorghe din Sibiu, Knejevici Milan din Reșița, Ghiță Anica, Teodor Velcescu și Sofia Teodorov din București, Nedelea Alexandra și Iosif Achim din Timiș, Muscalu Dumitru din Urziceni, Lucia Bogatu din Arad, Dobra Mitrița din Galați), ca și, mai pe larg, cazul intitulat „Apelul unui om în suferință” („Flacăra” nr. 24, 17 VI 1983), al lui Alexandru Teodorescu din Brașov, cu care am făcut un interviu. Cazuri existau încă o multime, devenea evident pentru toată lumea, credeam noi, că „Sînt oameni care trăiesc datorită lui Iulică Voinea!” („Flacăra” nr. 12, 25 III 1983), dar lucrul acesta, se pare, n-a fost așa de evident pentru autoritățile medicale (deși, susținem în continuare, mărturiile amintite nu pot fi în nici un fel suspectate). Acesta este motivul, o repetăm, deși am spus-o în dese rînduri, pentru care l-am susținut atîta vreme pe Iulică Voinea, cerînd obiectivitate și consecvență din partea tuturor factorilor implicați, argumente pe care le-am dorit atribuite și „campaniei” noastre.

Așadar, consemnînd chiar la începutul anului („Flacăra” nr. 5, 4 II 1983) eșecul experimentului pe animale mici, efectuat în laboratorul I.O.B., notam totodată și opinia tovarășei ing. Elena Dumitrescu, director al C.I.M.C.C.L. (titularul de brevet), care susținea la data respectivă că: „...Rezultatele, pînă acum cel puțin, nu sînt încurajatoare. Dar nu abandonăm ideea. Chiar astăzi am făcut o scrisoare de revenire către profesorul Trestioreanu, la Institutul oncologic, prin care ne angajăm să finanțăm o nouă cercetare, un experiment de această dată pe animale mai mari, probabil pe cîini...”

În felul acesta, mai cu una, mai cu alta, s-a scurs mai bine de un an de zile...

Unde am ajuns

Încercăm deci să reluăm firul de unde l-am lăsat acum citeva luni. A continuat, într-adevăr experimentul Voinea? „Ing. Elena Dumitrescu: „Nu, n-a continuat. Nu ne lasă I.C.S.M.C.F.-ul (Institutul pentru controlul de stat al medicamentului și cercetări farmaceutice — n.n.). Da, am citit despre mărturiile publicate de dumneavoastră în revistă, cele ale oamenilor socotiți ca „vindecați”. După părerea mea este vorba doar de păreri subiective!” Dr. ing. Traian Ștefănescu, șeful laboratorului LEBA (al Centralei medicamentelor): „Despre Voinea? Ce să se audă, nimic! Se pare că Ministerul Sănătății nu agreează lucrarea. În ceea ce ne privește, noi am trimis documentația la Comisia medicamentului, dar n-am mai primit nici un răspuns. Alțeva, nu știu ce să vă mai spun”. Prof. dr. Corneliu Baloescu, director al I.C.S.M.C.F.: „Nici vorbă, nu dăm noi avizul pentru experimentare. Pentru asta există o comisie specială, de avizare a produselor anticanceroase, în cadrul A.S.M.-ului. Pînă acum, cum știți, s-au făcut unele verificări, cele de toxicitate cronică, în institutul nostru și cele

Nu am avut însă posibilitatea de a afla conținutul hotărîrii mai sus-numitei comisii. Nu este vorba doar de o simplă curiozitate din partea noastră, ci despre nevoia de a cunoaște și a-i informa corect pe cititorii noștri. În ceea ce ne privește, noi mai putem aștepta, așa cum am așteptat mai bine de 1 an și 4 luni — dar există și o multime de oameni cărora și o zi de așteptare le pare insuportabilă. Este vorba desigur despre oamenii bolnavi, de incurabili cărora nici un doctor din lume nu le mai poate alina suferința, ca să nu mai vorbim de tratarea bolii.

și necazurile doctorului Iulică Voinea din Arad

pe tumori artificiale, la Institutul oncologic, urmînd ca Academia de Științe Medicale să ia o poziție. Acolo trebuie să vă interesați! În general însă, recunosc, avem o hibă: nu sîntem suficient de categorici și suficient de prompti. De aceea durează atîta. Recunosc că au existat și unele voci care au susținut că n-are rost să mai facem experimentul. Eu însă am fost de părere că trebuie să ne apucăm; după aceea vom putea spune: cel puțin am verificat și nu merge!”

O discuție necesară

„...Un medic arădean, Iulică Voinea, care a vindecat sau ameliorat suferințele multor oameni și a cărui binefăcătoare activitate a fost pe larg relevată de revista „Flacăra”, povestea și el, într-un interviu, că întîmplînd atît de numeroase adversități, încît la un moment dat a hotărît să-și închidă poarta numeroșilor solicitanți, după ce o țineuse deschisă, pentru oricine, ani de zile.

Dar cine sînt adversarii acestor oameni? De ce nu se pronunță și ei, deschis, în presă, să-și expună motivele, să se angajeze în dialog? De ce nu răspund și ei întrebărilor gazetărești și nu-și justifică atîtușimile, care, după cum se vede, nu sînt de natură poetică, ci cit se poate de practică? Dacă medicii citați mai sus — probabil și alții — au reușit, fiecare cu metodele lui, să înlăture maldia unui singur om — cu vindecare probată — atunci orice inamitie agresivă față de ei cade în afara logicii și a omeniei.

Nu tot așa s-au petrecut lucrurile, la început, cu homeopatia, acupunctura, ba chiar cu leacul contra turbării? Sau cu radiologia? N-ar fi normală o discuție deschisă în presă, pe fiecare caz în parte, în asemenea probleme care interesează toată populația?”

VALENTIN SILVESTRU

(Fragment din articolul apărut în ziarul „Informația Bucureștilui” la 14 mai 1983)

Prof. dr. Emil Măgureanu, secretarul Academiei de Științe medicale: „Nu, ați fost greșit informați. Comisia care avizează nu este a Academiei, ea doar funcționează pe lingă ea! Este vorba despre „Comisia de avizare a oportunității cercetării științifice a unor propuneri speciale din domeniul medicinei”, comisie numită de însuși ministrul sănătății, prin Ordin. Ea este deci o comisie consultativă (a ministrului), fără puteri de decizie.”

Bujor Nicolae, București, strada Pajurei nr. 4, bloc 6, scara A, etaj 1, ap. 8, sectorul 1: „In decembrie anul trecut, după decesul tatălui meu, I.C.R.A.L.-ul a întocmit contractul de închiriere pe numele mamei, deși ea — fiind bătrână și cu pensie de urmaș de 628 de lei — le-a explicat tovarășilor de la centru și i-a rugat să treacă pe numele meu contractul, eu fiind acum întreținătorul familiei. I s-a spus să fie liniștită că și așa e bine și nu va avea nici un fel de neazuri. Acum ne-am trezit cu chirie mărită și mi se spune că figurăm cu spațiul excedent, fiindcă soția mea și copiii mei nu fac parte din familie.“ De ce oare unii oameni sînt atît de ciudați înțorși cu spatele la ceea ce este evident și firesc?

Consiliul popular al județului Neamț: Conducerea I.J.G.C.L. Neamț a emis la 8 septembrie a.c. o nouă decizie prin care anulează trecerea pe-tentului — Stan Tudor, din comuna Timișești, n.n. — pe post de muncitor necalificat ca fiind greșită. Acesta a fost încadrat în continuare ca șofer, cu o retribuție tarifară de 2040 lei.

„La 26 mai a.c., mi-a dispărut de acasă fiica de 17 ani, pe nume Șchiopu Neta. Un cunoscut al familiei mi-a spus că a doua zi ar fi văzută-o prin București. Soția mea este bolnavă de inimă. Poate ne ajută cineva să ne găsim fata de care nu știm nimic.“ **Gheorghe Șchiopu, Craiova, strada Albanelor nr. 3.**

Virgil Tolbaru din Brașov, strada 9 Mai, bloc 4, scara C, ap. 7, propune ca în manualele de botanică ale școlărilor să se introducă un capitol despre plantele medicinale și efectele lor asupra organismului uman, și mai propune să se cuprindă în programa școlară, încă de la primele clase, circulația pe drumurile publice. Nu numai că propunerile sînt interesante dar pare de mirare că aceste lucruri nu sînt deja realizate.

Consiliul popular al județului Vâlcea, la scrisoarea Cristinei Gheorghe din satul Popești, comuna Golești, ne confirmă că petiționara are vîrsta de 18 ani și că liceul industrial pe care l-a absolvit în acest an — emis de electrician — i-a emis dispoziție de repartizare la Șchele de foraj Rîmnicu Vâlcea unde n-a fost primită. După care sîntem anunțați că s-a înțimplat și ceea ce trebuia să se întîmple de la început: „conducerea schelei a fost de acord — la intervenția revistei și a oamenilor de bine de la județ, n.n. — să asigure loc de muncă petentului conform pregătirii sale.“

Ministerul Muncii ne răspunde la scrisoarea lui Constantin Ciubuc din Constanța, strada Abrud nr. 14, că a primit „la 29 august dispoziția de repartizare nr. 9669, la Corpul de pază militarizată, pe post de controlor poartă.“

Victor Leu, președintele asociației de locatari din strada Vasile Pârvan nr. 2-4, sector 1: „Deși, din 1981, s-a primit de la D.G.D.A.L. devizul care prevedea repararea generală a blocului nostru — construit acum 23 de ani — în tot acest timp nu s-a făcut nici o reparație generală.“ Nu s-au executat nici măcar acele reparații și lucrări pentru care locatarii au și plătit, de mult timp.

N.R.: Credem că trebuie trecut imediat la fapte. Dacă nu, vom reveni cu detalii.

După sesizarea lui Ion Davidenko din București, strada Radu Bolangiu nr. 8, bloc 38, etajul 9, ap. 38, sectorul 1, conducerea Grupului de șantier nr. 1 din București ne comunică: În urma stabilirii soluției definitive de eliminare a condensului, la Institutul Proiect București, Grupul 1 șantier a atacat lucrările începînd cu 20 septembrie 1983 și vor fi terminate la 15 octombrie 1983.

În vara aceasta, ziarul local a propus schimbarea programului de lucru al magazinului alimentar nr. 53 din Timișoara, cartier Calea Sagului (responsabil — Odobas). O vreme, unitatea a fost deschisă pînă la ora 20. Dar după vreo două săptămîni s-a revenit la vechiul orar care nu trece de ora 17. Or, sînt cetățeni care, datorită programului lor de muncă, vin acasă sistematic după această oră, iar zahăr, ulei, unt nu pot procura de la altă unitate. Responsabilul magazinului nu discută; se infurie. Gh. Vădășan, alea Cinepei nr. 3, scara B, etaj 2, ap. 12.

La scrisoarea orădeanului Lajos Emeric — alea Sulfinei nr. 8, bloc G. 1, scara A, ap. 12

Scrisoare comentată

Feriți-vă de puncte-puncte

Din Caracal, strada Mărului nr. 4, ne scrie Gheorghe Micăciu: „Posed o locuință — cumpărată — în care stau, o casă de valoare, în stil baroc, pe care mă lupt să salvez de la necugetată distrugere. Că este de valoare n-o spun numai eu. La 25 decembrie 1980, cu adresa nr. 16385 de la Consiliul Culturii și Educației Socialiste, cabinetul vicepreședintelui, mi se comunica, printre altele, că „din constatările efectuate la fața locului de către specialiștii Oficiului județean Olt pentru patrimoniul cultural național, a rezultat că respectiva clădire prezintă deosebit interes artistic și arhitectural, din aceste considerente fiind luată în evidențele noastre pentru a fi inclusă în lista adițională a monumentelor istorice și de artă. În consecință, am intervenit la Comitetul Executiv al Consiliului popular al județului Olt, pentru a lua toate măsurile corespunzătoare conservării sale“. La 15 iulie 1983, cu ocazia unei audiențe, președintele consiliului popular județean, în prezența mea, i-a dat indicații tovarășului vicepreședinte Eugen Rădulescu să ia măsuri de conservare a casei, în noul cadru arhitectonic al orașului. Lucru perfect posibil. Cu toate acestea însă, adresa din 3 septembrie, cu nr. 2492/A/83, prin care sînt înștiințat că imobilul va fi demolat, este semnală de chiar tovarășul vicepreședinte Eugen Rădulescu.“

Rugăm respectuos pe cel în drept să lămurească lucrurile în limitele omeniei, înainte de a fi distrus un bun de asemenea valoare. Este vorba de un serviciu care trebuie făcut proprietarului de drept al întregului patrimoniu cultural național: **poporul român.** Care are imprescriptibil drept de a-și respecta și de a-și conserva operele sale complete. Să nu umplem cu puncte-puncte crăterele pe care incompetența ori nepăsarea le-ar mai putea deschide în trupul acestor opere.

Consiliul popular al municipiului Oradea ne răspunde: Pentru perioada cită a lucrat la întreprinderea minieră Voivozi, am intervenit la această unitate, indicînd a i se calcula și a acorda compensația cuvenită. Dar la Cooperativa de producție, achiziții și desfacerea mărfurilor Oradea, unde a avut noul loc de muncă, din verificările noastre a rezultat că i s-au acordat toate drepturile, atît pe anul 1982 cit și pe primele două trimestre ale anului în curs.

Sandu N. Gheorghe din București, alea Straja nr. 3, bloc 66, scara 4, etaj 4, ap. 59, ne asigură că din iunie a.c., la el în bucătărie și în baie, cînd plouă, plouă ca afară. S-a urcat pe bloc și a văzut că izolația este stricată. La 15 iulie a reclamat în scris la I.C.R.A.L. Berceni. La 16 august a înregistrat, tot acolo, a doua reclamație. „La sfîrșitul lui august am primit o adresă de la I.C.R.A.L., semnată de tov. ing. șef Olteanu Mircea, în care se spune că blocul nu are recepția definitivă și să mă duc la constructor. Am fost cu această adresă la constructor — I.C.P.B. — unde mi s-a comunicat că la blocurile 66 și 65 sînt făcute recepțiile definitive din anul 1975 și este datoră I.C.R.A.L.-ului să facă reparațiile acum. Mi s-a spus clar: «Vă poartă pe drumuri!»“

La scrisoarea Ioanei Petre din Găgeni, comuna Păulești, județul Prahova, Direcția sanitară județeană ne răspunde că, „pentru nerealizarea în termen a lucrărilor protetice, fără a avea o justificare, conducerea direcției sanitare a hotărît sancționarea disciplinară a inginerului de tehnică dentară Marin Ștefan, prin retragerea a trei gradații pe luna septembrie a.c.“

Ilie Cernat din Pitești, cartier Găvana II, bloc A 40, scara A, ap. 17, ne scrie că, încă de la preluarea apartamentului, în 1976, în dormitor și în sufragerie avea igrasie. Încercările de remediere au rămas inutile, deși, în 1978, s-au placat pereții acestor încăperi cu panouri B.C.A. După multe demersuri, în 16 iunie 1983 a cerut să i se dea un apartament eliberat într-un bloc vecin. Pe această cerere, ni se spune, primarul municipiului „a adnotat: «Informare — dacă apartamentul este liber, să se repartizeze familiei Cernat». Dar E.G.C.L., neîndînd seama de acest lucru, a repartizat apartamentul unei alte familii, care nu este alcătuită decît din trei membri.“ Iată că nu ajunge singură intenția bună, chiar dacă e semnată de primar. Dar cum un asemenea om de bine este, fără îndoială, și perseverent, sperăm că nu va încetea vremea rea pînă cînd situația familiei Cernat se va schimba în sfîrșit și mai ales în bine.

E. Cornescu, Cluj-Napoca, strada Plopiilor nr. 40, bloc MI, ap. 1: „Paradoxal, deși se scriu multe poezii, compozitorii duc mare lipsă de versuri. În anul viitor vor fi cîteva aniversări importante, prilejuri de a se da la iveală noi și noi compoziții. Așa de exemplu la 24 Ianuarie — 125 ani de la Unirea Principatelor; la 31 oc-

tombrie — 200 ani de la Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan etc. «Flacăra» ar putea să vină în ajutorul compozitorilor. Poate o invitație adresată poezilor consacrați și de ce nu și celor amatori talentați și serioși și a trimite pe adresa Filialei Uniunii Compozitorilor din R.S.R., Cluj-Napoca, strada Dr. Petru Groza nr. 16, versuri pentru muzică — coruri (cuplet și refren), liederuri sau chiar poeme mai mari, ar deschide un filon nou, creator...“

„În august a.c., aflîndu-mă în concediu, am fost într-o drumetie în munții Orăștiei. La Sarmizegetusa, dalele rotunde din piatră neagră, rămase de la coloanele sanctuarelor dacice, sînt înlocuite cu altele prefabricate, din mozaic armat. Originalele sînt aruncate grămadă într-un colț. Dealtfel, lucrările de restaurare erau părăsite. Oare a proiectat cineva asemenea «innoiri» și «consolidări»? Dacă da, cu al cui aviz? «**Dinu Doru Stancu, Craiova, Piața Unirii, bloc M 3, ap. 40.**“

„De mai bine de două luni am solicitat transferul de la C.A.P. Sătmărel, județul Satu Mare, pentru întreprinderea textilă „Ardeleana“ din localitate. Prin adresa nr. 239, din 16 septembrie a.c., mi s-a răspuns afirmativ cererii de transfer. Contabilul șef de la cooperativa agricolă, Balász László, mă amină însă mereu și mă poartă pe drumuri“. **Gheorghe Cormos, Satu Mare, bulevardul Muncii, bloc H 24.** Cu ce drept, tovarășe contabil șef?

Mina Tudorache din cătunul Gagu, comuna Dascălu-Creța, sectorul agricol Ilfov: „Și eu și soțul, pensionari C.A.P., sîntem bolnavi. Începînd din luna mai 1983, gestionarul Gică Apostol refuză să ne mai dea cota de ulei și zahăr pentru că n-avem să-i dăm 3 găini și 100 de ouă. Dar noi n-avem găini în gospodărie și nici bani să cumpărăm de la piață ca să i le dăm lui Gică.“

În urma scrisorii lui Aurel Năstase din Ploiești, ne răspunde primăria municipiului: „Cercetările întreprinse au confirmat încălcarea regulilor generale de comerț de către gestionarul Ionescu Florin, de la magazinul nr. 25 aparținînd I.C.S. Alimentara, motiv pentru care a fost sancționat cu retrogradarea din funcție pe timp de două luni, fiind înlocuit și din funcția de gestionar al magazinului nr. 25“. Deci omul încorect avea funcția de gestionar. A fost retrogradat din funcție. Dar în același timp, a mai pățit ceva: a fost schimbat și din funcția de gestionar. Dragi slujitori ai zeului Mercur, prețuiți cîntea dar și limba maternă.

„În factura nr. 50372 pentru plata telefonului se arată că în perioada 11 iulie — 10 august 1983 am avut, culmea, convorbiri adiționale. Or, eu am fost plecat cu soția din oraș în perioada 20 iulie — 8 august și acasă n-a fost nimeni. Convorbiri interurbane n-am purtat. Dar cei care comit nedreptatea mă sfilează pur și simplu.“ **Radu Chira, București, strada Dreapă nr. 28, sectorul 1.**

Ceea ce în alte împrejurări poate să pară simplă lipsă de atenție, în asemenea cazuri devine o crasă necuviință.

Consiliul popular al municipiului București, în urma scrisorii lui Ioan I. Lecca, strada Valea Argeșului nr. 9, bloc A 7, sector 6, ne anunță că Administrația domeniului public va executa tăierea copacilor care pericolitau conductele de gaz în alea Valea Viilor și strada Valea Argeșului. Vor fi plantați alți arbori la suficientă distanță ca să nu afecteze conductele.

Inspectoratul General al Miștilor: intrucît cu prilejul verificării scrisorii adresate „Flăcării“ de către Szabo Amelia s-a constatat că în cauză nu s-au administrat toate probele sau mijloacele de probă necesare, s-a solicitat Procuraturii locale Cluj-Napoca să restituie dosarul în vederea continuării cercetării. Măsură comunicată, dealtfel, petentii cit și filialei ADAS Cluj-Napoca.

Pentru superficialitatea de care a dat dovadă în efectuarea cercetărilor, lt. maj. Cristea Petru a fost pedepsit disciplinar.

În farmaciă a apărut un îndrumar teoretic și practic deosebit de prețios, semnat de Ovidiu Bojor (colaborator al revistei) și Mircea Alexan. Este vorba de „Plantele medicinale și aromate de la A la Z. (Doina Rodica Săplăcan, Alea Dorului, București).“

Printre profesorii transilvăneni care s-au evidențiat în cadrul Complexului de odihnă și agrement Năvodari (director educativ Nicolae Predescu) în recent încheiatul sezon estival se numără și Maria Domuța, Petru Karacsony, Maria Făcău, Marius Nicoriciu, Segedi Gheorghe, Ianos Tarța, Ileana Prunilă (Ecaterina și Doru Costin, Drumul Carului, bloc C 6/28, Satu Mare).

„Fac un apel fierbinte către toți medicii care m-ar putea ajuta în vreun fel: sufăr de trigemen și am dureri groaznice, insuportabile. Sufăr și sint, iată, fără sprijin și fără pictoare“. (I. Răuță, Șos. Alexandria nr. 1, bloc II, etaj II, ap. 76, sector 5 București).

Președintele CPDAM Dolhasca (Suceava), Vasile Lucilian, a fost amendat, cu vreme-n urmă, cu frumusica sumă de 9025 lei, pentru 48 de miei care și-au dat obștescul sfîrșit. Se insinuează că parte dintre ei au fost hăpăiți de către cîinii prea lăcomiși ai unor ciobani. N-or fi oare cumva din ăștia cu două lăbuțe?

Locuiesc în cartierul „Vasile Alecsandri“ din Baia Mare, cărăma băimărenii îi spun „66“. Despre renumele său nu prea strălucit revista a mai scris. Scandaluri interminabile, hoști, geamuri sparte, mizerie, slabă aprovizionare etc. Din cauza unor răi platnici s-a întrerupt și apa menajeră. (Stancu Zaharia, Baia Mare, str. Republicii, bloc 4, sc. B, etaj II, ap. 3). Conducătorii municipiului de pe Săsar și procuratura locală credem că vor găsi soluții.

Mulți cetățeni ne scriu despre un lucru aparent minor, dar care nici pe departe nu este așa. Arcurile de la broasca de incuiau ușa se defectează foarte repede, iar în comerț pur și simplu nu există acest infam corpusul din corpul broștei... Gospodarul este nevoit să-și cumpere o broască nouă!

Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Argeș: prin adresa nr. 5211, din 16 august curent, cetățeanul Anghelina Ilie din Pitești a fost repartizat ca ospătar la O.J.T. Argeș, unde lucrează în prezent.

Sîntem doi proprietari în aceeași curte. Coproprietara, Cadar Valeria, își construiește o hasna (WC) tocmai lingă surșa mea de apă. Am anunțat factorii de resort și vă trimitem și dumneavoastră copia unui răspuns (Șzilaghi Maria, str. Bica-zului nr. 12, Turda). Laboratorul epidemiologic Turda, în adresă, conchide: „s-a constatat o fosă septică nereglementară pentru colectarea apelor reziduale fecaloid-menajere“. Și mai constata că numita Cadar nu deține aviz de construcție. Pînă a nu ne pierde în terminologie bombastic epidemiologică, cerem ca edilii turdeni să-și facă ordine în propria gospodărie!

● „FLACARA“ nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Nistorescu I. Ion din Bumbești — Jiu, județul Gorj, în etate de 76 de ani, este al doilea cetățean care ne scrie că pe raza comunei în preajma anului 1933 au fost văzute ciudate fărufuri zburătoare și extraterestre. Datele sînt similare celor din literatură de profil. În munții din vecinătate au rămas, pare-se, urme. Cit e adevăr și cită-i fan-tezie?

Cițu Georgeta din București, strada Izvorul Troțușului nr. 5, bloc D 15, ap. 46, rămasă cu patru copii minori în urma divorțului de Turică Vasile, se străduiește de ani de zile să obțină de la acesta banii de întreținere pentru copil. În patru ani, acest așa-zis tată a reușit să le rămînă dator propriilor săi copii aproape 50000 de lei. Fosta soție nu-i mai dă de urmă, iar el se ferește cum poate. Locuiește — ni se spune — în județul Prahova, satul Mărgineni de Jos. Poate se găsește cineva care să-i amintască de obligațiile uitate.

În primăvara acestui an, la întorcerea din spitalul în care intrasem cu al doilea infarct, am găsit un perete al garsonierei ud. Un instalator de la I.C.R.A.L. Vitan, unitatea Macaralei, a zis că nu se vede de unde provine apa și n-a reparat nimic. Dar apa îmi udă perețele în continuare. Am impresia că, fiind bătrînă, pensionară și bolnavă, nu sînt luată în seamă. Stau cu lucrurile în mijlocul camerei, iar doctorii îmi repetă că, la boala mea de inimă și la tensiunea mare pe care o am, să nu cumva să mă nervez. Vă întreb: pot? **Maria Lăzărescu, strada Becatei nr. 6, bloc R 4, scara B, etajul 7, ap. 93, sectorul 3.**

Pagină realizată de DORIN GHERGHINESCU

Poșta redacției

Gheorghe Dumitru — Păulești (Prahova): Da, în Decretul pentru majorarea retribuției personalului muncitor [art. 11 (1)] este prevăzut ca sporul pentru vechimea neîntreruptă în aceeași unitate și sporul de vechime în învățămînt să se includă în baza de calcul a pensiei pentru toate pensiile ce se vor calcula după 1 septembrie a.c. **Iulia Trancu — București a.c.:** Sînteți obligată să predați locuința în stare de curățenie și folosință normală. **Petre Tonci — București:** Scrieți-ne care vă este noul domiciliu. **Dumitru Felea — Fîrtănești (Galați):** Organizarea policinilor cu plată este în curs de desfășurare. **Ion Drăgoș — Valea Mare Pravăț (Argeș):** În situația în care urmați să fiți pensionat pentru limită de vîrstă și doriți să continuați activitatea și după împlinirea acestela, vă puteți adresa cu o cerere conducerii unității, care are latitudinea să decidă menținerea în continuare în muncă pentru o perioadă de cel mult 3 ani. Dacă cererea nu vi se aprobă, puteți să vă adresați organului ierarhic superior, care poate decide menținerea în muncă în aceeași unitate, ori într-o alta, subordonată, sau înscrierea la pensie. **Petruța Dumitrescu — București:** Este corect. S-a inclus în suma de 150 lei. **Gheorghe Șandru — Salcia (Suceava):** Cu o vechime dovedită de numai 6 ani și 10 luni nu vi se poate acorda dreptul la pensie. **Vasile Ambrosia — Sibiu:** Așa este, ați pierdut dreptul. **Dumitru Murgoci — București:** După 5 ani de la data stabilirii în municipiul București. **Constantin Drăgușin — Pitești:** Pentru a vă lămuri situația încadrării, adresați-vă Inspectoratului școlar județean. **Petre Marian — București:** Proprietarul are dreptul să se mute în locuința sa, dar trebuie să vă pună la dispoziție, în condițiile legii, o locuință corespunzătoare.

MARGA NEDELEA

La umbra marilor copaci cresc ades ciuperci otrăvite

(lotul cu pricina — n.n.) eu și cu Zimbru Grigore, unde în urma noastră au semănat Cătălan și un alt tractorist“.

Iată că nu numai cu aceste produse agricole s-au făcut mai mici ori mai mari „mișmașuri“, ci și cu finul. Să nu ne abatem, deocamdată, de la litera scrisă tremurând din declarațiile semnate: „Io, subsemnatul Titian Ion din Turț, str. Joseni nr. 155, declar în scris și semnez că în anul 1981 am cosit fin la consiliul Turț în locul numit Băbiu (altă zonă, se pare, de interes — n.n.) cu procent de 50 la sută. Menționez că partea consiliului am cumpărat-o cu 800 lei“. Fane Ioan (str. Joseni nr. 125), declară că în același an 1981: „am cosit fin la consiliul popular Turț în locul numit Băbiu. Mi-a revenit un procent de 50 la sută. Partea consiliului am cumpărat-o cu 1500 lei“.

Să vedem ce s-a întâmplat cu produsele agricole de pe aceste loturi „fantomă“. Încă o declarație, semnată de data asta de Marița Ioan (str. Vilceleni nr. 108): „Declar că în anul 1982, pe 21 iulie, mă găseam în sat, în preajma bisericii. Era pe la ora 17 și jumătate când l-am văzut pe tovarășul contabil de la consiliul popular Gherța Mare, comună învecinată cu noi, cu o căruță învelită cu pături, încărcată, după cum aveam să aflăm, cu saci de griu. Mergând în urma căruței, am putut constata și vedea că a lăsat 6 saci de griu la Zimbru Vasile, restul de 10 (zece) saci i-a dus acasă la el. Când m-am întors spre casă am văzut o căruță încărcată, de data asta cu circa 24 de saci de griu. Căruța a fost descărcată la numitul Cătălan Vasile, dar numai 10 saci. Restul au fost duși la numitul Berinde Ioan. Transportul a fost efectuat de către căruțașul Dumitru Nicolae de la consiliul popular din Turț. Menționez că la data respectivă am anunțat pe cei doi milițieni din comună și am dat telefon și la județ (în declarație sunt specificați nominal cei pe care i-a anunțat — n.n.). Am stat până la ora 24, sperând că se va lua vreo măsură sau că va veni cineva. N-a venit nimeni nici a doua zi și nici a treia zi“.

Am deținat cercetările și ancheta pe mai multe planuri. Sub numărul 187, din ianuarie curent, iată ce ne răspunde M.A.I.A.: „Se confirmă faptul că la Turț consiliul popular a cultivat în marginea pășunii din trupul GRUI (în 1982 — n.n.), pe 7 ha griu, orz și sfeclă. Conducerea D.G.A.I.A. a dispus recuperarea integrală a întregii cantități de griu și valorificarea ei prin fondul de stat“. Să reținem, se mai confirmă că oamenii de la consiliu „n-au plătit unele taxe pentru deținerea de teren“. Cum se confirmă, iată, nu în ultimă instanță, faptul că „s-au executat lucrări mecanizate pe lotul ajutător al primarului și al socrului acestuia“. De reținut că aceste constatări și aceste recuperări de fonduri și de produse s-au făcut abia după intervenția revistei noastre. Intervenție care s-a materializat în constituirea unei brigăzi complexe deplasate la fața locului. Față de cele reale, față de cele constatate, sigur că s-au luat și unele măsuri. Dar să vedem despre ce anume este vorba. „Tovarășul Chirilă Gherman, primarul comunei, a fost sancționat cu multare, pentru abaterile săvârșite. Vicepreședintele Lucuț Grigore și secretarul consiliului, Ciocășel Florian, au fost puși în discuția Consiliului popular Turț și atenționați pentru cele întâmplate în comuna respectivă“.

Crezusem că lucrurile vor reintra în matca lor firească. Se vor normaliza. N-a fost să fie așa! Să derulăm însă cazul mai departe. Privirile aspre, sfichiuitoare ale bătrînilor din sat l-au făcut pe primarul Chirilă să izbucnească în vorbe, chipurile, sincere: „Eu — a răspuns primarul, fisticindu-se, acelor priviri săgetătoare! — n-am voie să fac nimic fără știrea dumneavoastră. (Sic!). Nu mi-e rușine să recunosc că am greșit, stimați concetățeni!“ (Sic!). Pentru noi, această recunoaștere aduce cu datul din umeri, ori cu vorbele aruncate în vînt, mai ales cînd urmările cazului — veți vedea! — ridică serioase semne de întrebare.

Pentru că lucrurile rele nu s-au curmat, așa cum era de așteptat, ba dimpotrivă. Să vedem în continuare și ce s-a întâmplat cu petiționarii noștri. Inginerul Irime Grigore a fost transferat la Complexul de taurine Livada. Dan Ioan a fost de asemenea transferat ca mecanic de zonă la S.M.A. Negrești-Oaș. Numai celor doi țărani, și mai pe urmă și celui de-al treilea, n-a avut cine și cum să le ia... plugul din mină. În fața instanței bătrînilor satului, aceste măsuri îndreptate tocmai împotriva unora care au avut curajul să ia taurul de coarne au avut un efect dramatic. Unii s-au ascuns în mușenia lor. Alții au pus însă degetul pe rană. Aveam să aflăm că nu Irime Grigore a dus zootehnia din Turț „de ripă“ la vremea respectivă, ci vechea conducere a C.A.P. Turț. Interesant este că, la Livada, acest

tinăr și inteligent inginer dă randament și oamenii sint mulțumiți de el. Copiii mecanizatorului Dan Ioan, zis și D.jboc, nu-și găsesc actualmente de lucru pe raza comunei. Nu sint primiți nicăieri. O umbră nevăzută le iese în cale și le rezolvă ploile numai cu grindină.

Intrebarea noastră rămîne deschisă. ce se va intimpla cu oamenii care au avut curajul să se adreseze revistei, în continuare? În trecut fie zis, ar mai fi de notat și că zeci de tone de fin nu s-au putut justifica, și că „imprumutul“ dat C.A.P.-ului nu s-a justificat nici el. Tot în trecut fie vorba, taurii comunali de la Turț și armăsarii de prăsilă îngurtează fin cit o cireadă întreagă, nemincată de-o săptămînă. Nici măcar cail năzdrăvani din poveste n-ar fi în stare să infulece o cantitate atît de mare de fin, cit a rămas de justificat la Turț. Înainte de toate, însă, gîndul ne este în continuare la soarta oamenilor care au avut demnitatea să semnaleze niște neajunsuri și au avut curajul să se infățiseze la revista cu toate aceste nereguli de pe raza comunei; care nereguli, se vede treaba, nu sint chiar atît de noi și nici atît de neînsemnate nu sint pentru o biată mustare...
Intrebarea noastră persistă: cine se preocupă în acest mod, stăruitor, de soarta celor ce au reclamat neregulile acelea? Despre țărănul Iona Marița am auzit de la bătrînii satului că este unul dintre cei mai buni gospodari din sat. Este la zi cu prețutul produselor către fondul de stat. Dacă în acest an nu a contractat un porc la fondul de stat, n-a făcut-o din rea credință, căci ne spune că-l va preda la stat și fără contract, dar s-a supărat că primăria i-a luat locul de cosit, pe care omul transportase „trezeci și trei de căruciane de gunoi“. Să reținem acest aspect de nuanță gospodărească, deoarece pe teritoriul comunei Turț (excepțind anul din urmă, cînd conducerea C.A.P. s-a schimbat) se găsesc zeci și sute de ha de teren care n-au „văzut“ gram de gunoi de grajd în ultimii 20 de ani!

Ascult Sfatul bătrînilor și notez că: „lui Irime Grigore i-o umblat oarecine în picior“. Îl ascult pe fostul primar, Tirtiu Ioan, care, deși în raporturi mai mult decît amicale cu primarul Chirilă, spune la un moment dat: „are unele ieșiri necontrolate și nu are răbdare cu oameinii“. Bătrînii satului — acești bătrîni frumoși ca niște copaci seculari, neostoți de vreme — i-au mai spus primarului, în multe rînduri și i-au spus și de data asta cit se poate de cuviincios dar și tăios, totodată, că este unul de-al lor, că s-a ridicat dintre ei, dar că în vremea din urmă a cam uitat de unde a plecat!

DORIN SĂLĂJAN ■

Cu timp în urmă, la Turț — căci despre această zonă a Țării Oașului vrem să vorbim —, în „sfatul bătrînilor“, se rezolvau pe loc toate treburile obștii, bune, rele, cum ar fi fost. Acest bun și zdravăn obicei se mai păstrează la Turț. Iar bătrînii satului nu conțeneș să-i învețe pe cei mai tineri că lumea aspră a satelor noastre este durată pe trudă, pe cinste și omenie și, mai cu seamă, pe moralitate.

Văzînd discuțiile libere, deschise, din „sfat“, văzînd conducerea comunei notînd „școlărește“ ceea ce bătrînii spuneau nu fără rost și nu fără un tilc anume, într-un cuvînt, văzînd cum participă comunitatea de bătrîni la mai bunul mers al tuturor treburilor comunei oșenești, am profitat de moment și am supus atenției — firește, cu acordul acceptat al factorilor de conducere și prin ridicarea unanimă a miinilor din partea bătrînilor din sfat —, a unui caz intimplat pe raza comunei. Un caz ca oricare altul; de fapt. În septembrie 1982, 5 consăteni de-ai lor s-au adresat revistei, solicițînd deplasarea la fața locului a unui reporter, pentru a pune astfel capăt unor lucruri fără „căpătii“ (adică fără lege), ce se petrec la ei. Printre altele, numiții Irime Grigore, inginer (șef fermă la C.A.P. Turț), Dan Ioan (responsabil cu brigada FITO Turț de pe lingă S.M.A. Negrești), cooperatorii Marița Ioan, Ignat Vasile (iar mai tirziu și Bota Nicolae) sesizau la acea vreme a toamnei că terenul de pășune deținut de consiliul popular comunal (180 ha) este folosit nejust; și mai sesizau și alte nereguli. Spre pildă, faptul că tocmai consiliul deținea din anul 1977 circa 10 ha teren cultivat, după care urmașii, cu: ovăz 3 ha, floarea-soarelui 1 ha, porumb boabe 1,2 ha, cartofi 0,30 ha, sfeclă furajeră 0,30 ha, griu pentru boabe din soia „Dacia“ 3,5 ha. Nu faptul că erau semămate aceste culturi îi deranja pe săteni, ci faptul că produsele se comercializau după bunul plac al citorva din fruntea comunei. Firește, acuzațiile au fost respinse aproape în corpore de către actuala conducere a comunei. Să dăm mai întii citire nu atît unor pasaje din memorii (căci au fost citeva), ci să dăm citire declarațiilor scrise și semnate tot de citiva cetățeni și consăteni de-ai lor.

Zimbru Nicolae (str. Susani de Jos), mecanizator agricol la S.M.A. Negrești, secția FITO TURȚ: „În perioada anilor 1980—1981 am executat lucrări de arat și semănat în lotul numit GRUI, unde au fost semămate: porumb, sfeclă de zahăr, cartofi, floarea-soarelui, iar în anul 1981 menționez că s-au semănat și 5 ha de griu. Eu știu că pe aceste terenuri s-au înșămîntat culturile de mai sus din anul 1977 și pînă în 1982“. Dan Ioan, mecanizator la aceeași secție FITO, declară și semnează: „În anul 1982 am fost trimis de șeful de secție la discutat în lotul GRUI

De cîțiva ani, Constantin Hangiu, omul despre care cu greu ne-am hotărît să scriem aceste rînduri, a fost schimbat din funcția de șef al unui serviciu din cadrul Direcției sanitare a județului Vilcea și trecut, zice el, în mod cu totul abuziv pe un post de planificator principal, cu diminuarea retribuției, într-un moment cînd treburile îi mergeau destul de bine și încă nu se gîndea la pensionare. De atunci și-a zdrunceat serios încrederea în cinstea și corectitudinea unor oameni și a hotărît să nu se dea învins pînă ce adevărul nu va ieși la iveală.

Afectat profund și, evident, complexat, trăind un sentiment de jenă față de cei din jur, C.H. contestă măsura și pornește pe drumul anevoios al demersurilor pentru a obține reintegrarea în vechea funcție. Primele acțiuni la judecătoria locală și la tribunalul județean îi sint respinse ca nefondate. Contestatarul nu se lasă totuși învins. Solicițînd revizuirea soluției date, arătînd că dispoziția nr. 352 din 29 XI 1975 a direcției sanitare a județului, prin care i s-a schimbat locul de muncă, a fost antedatată, adică, deși a fost emisă la 28 decembrie, s-a menționat intenționat data emiterii de 29 XI 1975. I se respinge și cererea aceasta. Dosarul în cauză este strămutat la Sibiu.

Tribunalul județean a admis recursul declarat de Hangiu și a dispus în consecință reintegrarea lui în funcția avută anterior, cu plata despăgubirilor reprezentînd diferența de retribuție de care fusese samavolnic privat de la data de 3 04 1976 și pînă la reintegrare. Tribunalul Suprem, prin decizia nr. 1525/17 oct 1981, a trimis cauza spre rejudecare instanței de fond, spre a stabili dacă dispoziția nr. 352/1975 de schimbare din funcție s-a făcut în termenul legal, tinîndu-se seama că prin această dispoziție s-a reținut că Hangiu Constantin, prin activitatea sa, a determinat o pagubă de peste o sută de mii lei (sumă care, ulterior, s-a dovedit a fi numai de 10 159 lei! — n.n.), provenită din plata nelegală a unor retribuții. Totodată, s-a dispus verificarea pregătirii profesionale a contestatarului. Judecătoria Sibiu, rejudecînd cauza, a admis cererea de revizuire formulată de Hangiu, a dat și de această dată sentința de reintegrare a contestatarului în vechea funcție, iar Tribunalul județean Sibiu a respins ca nefondat recursul declarat de Direcția sanitară a județului Vilcea.

Sentința părea să rămînă definitivă, însă Direcția sanitară Vilcea nu se lasă nici ea. Prin juristul său, solicițînd Procuraturii Generale recurs extraordinar. Acesta este admis de Procurorul General. Tribunalul Suprem dă, de această dată, o soluție în favoarea Direcției sanitare a județului Vilcea.

Irremediabilul totuși s-a produs...

...Și astfel se credea că, după atîta și atîta tevatură, s-a pus capăt unui litigiu de muncă ce durează de aproape opt ani! Dar, eroare, pentru că Hangiu Constantin continuă și astăzi, perseverent, lupta spre a-și dobîndi funcția de conducere pe care a avut-o. În sprijinul adevărului pe care-l crede numai de partea lui, a insistat să discutăm cu oamenii la fața locului, să luăm în considerație și să analizăm cu discernămint un dosar cu acte, procese verbale și copii după decizii și hotăriri însumînd peste o sută de pagini.

Dînd curs cererii lui C. Hangiu, am consemnat cîteva lucruri. Omul acesta tenace, trecut demult de o jumătate de veac și aflat doar la cîțiva ani înainte de pensie, nu degeaba se zbate ca pește pe uscat. În luarea hotărîrii de către fostul colectiv de conducere operativă a sus-numitei direcții sanitare, s-au manifestat, într-adevăr, unele nereguli de natură formală. Din discuțiile cu actualul contabil șef, cu juristul unității, cu unul din directorii adjuți, dr. Ion Bratu, care și atunci erau în funcțiune, precum și cu biologul Florea Vasilescu, fostul președinte de sindicat, iar în final cu Nicolae Stoica, secretar adjuncț de partid pe direcție, a reieșit că în luarea hotărîrii a trebuit să se voteze de mai multe ori, deoarece nu ieșea... majoritatea statutară. Căzul Hangiu s-ar fi luat și nu s-ar fi luat, la o anumită dată, în discuție... Apoi, așa cum am constatat, procesul verbal al ședinței de atunci conține modificări și adaosuri ulterioare referitoare la hotărîrea ce îl vizează pe Hangiu și care pune serios sub semnul întrebării democratismul deliberării și însăși autenticitatea lui. Dealtfel, consilierul juridic Ion Bădescu, însărcinat la acea ședință de pomină cu întocmirea procesului verbal, își amintește și recunoaște că el a făcut modificările pe ici, pe colo (prin părțile esențiale — n.n.), însă ele au fost dictate imediat după ședința de fostul director al direcției sanitare, dr. Titu Ceapă.

Cît privește termenul de aducere la îndeplinire a deciziei, și aici e o mică hîbă. Dispoziția nr. 352 din 28 decembrie 1975 (data actualui s-a stabilit cu autoritate de lucru judecat) ni se pare realtmente semnată tardiv de directorul direcției sanitare. De bună seamă că data aceasta prea mult controversată îl afectează pe petent. Directorul nu a făcut însă altceva decît să aducă la îndeplinire, în consens cu dispozițiile legale pe atunci în vigoare, hotărîrea luată încă de la 14 noiembrie 1975 în cadrul colectivului de conducere operativă — spune consilierul juridic Ion Bădescu. Instanțele trebuiau să rețină — așa cum corect se motivează în decizia Tribunalului Suprem — că măsura s-a luat la 14 noiembrie 1975 (nu la 28 decembrie 1975, cum pretinde petentul — n.n.), deci în termenul prevăzut de lege. Asta socotind de la 11 noiembrie 1975 cînd, sub nr. 10251, la direcția sanitară a județului s-a înregistrat adresa Consiliului popular județean Vilcea privitoare la remedierea deficiențelor înscrise în procesul verbal de control financiar intern.

În altă ordine de idei, este adevărat că numai Comitetul oamenilor muncii hotărâște schimbarea din funcție a unui șef de serviciu. Cerința Legii, în vigoare și la acea dată, a fost îndeplinită, pentru că la 19 decembrie 1975 comitetul oamenilor muncii din cadrul Direcției sanitare a județului Vilcea a ratificat măsura luată la 14 noiembrie de colectivul de conducere operativă. Ceea ce pare oarecum ciudat e abuzul de decizii, emiteria de decizii la decizii, bilbiliala, ședințele peste ședințe.

Problema de fond însă, care a condus la schimbarea despre care vorbim, rămîne aceea a lipsei de studii, a insuficienței pregătirii profesionale. În această privință, dr. Ion Bratu, juristul Ion Bădescu, contabilul șef Ion Jianu și aproape toți cei cu care am avut prilejul să discutăm, în lipsa directoarei (care n-a binevoit să ne onoreze cu prezența!), ne-au spus, fără nici o reținere, că C. Hangiu are o serie de lacune, că nu s-a învrednicit să urmeze cursurile unei facultăți de profil care l-ar fi scutit de emoții și neplăceri. Părerile tovarășului Ștefan Babu, secretarul comitetului executiv al consiliului popular județean, dealtfel ca și a tovarășei Venerica Pătru, vicepreședintă a consiliului popular județean, în linii mari este aceeași cu cea exprimată de cei sus menționați. Anume că, în privința studiilor, demult sint alte pretenții, schimbarea gradului unității determinînd obligatoriu punerea în funcție de șef serviciu a unui om cu studii superioare, că deindată ce exista o dispoziție obligatorie ea trebuia necondiționat respectată. Or, tocmai aceasta contestă cu vehemență

omul, susținînd, la rîndu-i, și are și el ceva dreptate, că o diplomă nu rezolvă totul, că la momentul acela, el corespunde din punct de vedere al studiilor și al pregătirii profesionale. Toate deficiențele semnalate de control în munca sa el le dă pe seama lipsei sale de exigență, pe seama indiscipliniei și nepriceperii dovedite de anumiți funcționari din subordine și împotriva cărora nu s-a luat nici o măsură. Aici el are perfectă dreptate, în sensul că, vorba ceea, a ieșit singurul tap ispășitor. Recunoaște deschis că a avut unele deficiențe în activitatea sa profesională, însă le consideră nu atît de grave încît să justifice schimbarea lui din funcție. Juristul, contabilul șef, directorul adjuncț de resort, chiar și directorul de atunci al direcției sanitare voru și ei partea lor de vină și nu trebuiau absolviți ușor de răspunderea ce le revenea. Dumnealor l-au sacrificat pe C. Hangiu, dar nu s-au întreat nici o clipă: cum și-au exercitat controlul preventiv?

Nimeni nu-l acuză pe C.H. de vreo abateri de la normele moralele. Însă, cu toată considerația pe care o nutrim față de el, pentru felul său corect de a fi, pentru cunoștințele de cultură generală și chiar profesională pe care, indiscutabil, le are (în pofida faptului că a absolvit doar liceul și un curs postliceal de specialitate), nu putem să-l trecem cu vederea tendința de autoapreciere exagerată. Funcția de conducere nu poate fi revendicată ca un bun personal. Pentru că asupra calității de a fi sau a nu fi bun să conducă hotărâște o colectivitate; aceasta nu-i la latitudinea voinței unui singur om, și încă a celui în cauză.

Într-o atare situație, sigur, omul nu trebuie descurajat, ci lăsat să-și încerce, toate șansele. Trebuie să fie, totuși, și aici un simț al măsurii. Chiar dacă, pe ici, pe colo, mai sint și greșeli de ordin formal (care nici ele n-ar trebui să fie!), chiar dacă ne mai surprinde decizia sau indecizia unor instanțe de judecată, e dăunător să te lupți la infinit pentru o cauză dinainte pierdută. Ca o părere strict personală, autorul acestor rînduri crede că părțile în conflict s-au aventurat într-un proces de uzură prea îndelungat, căruia ar fi cazul și timpul să i se pună capăt. Poate că, la vremea cuvenită, măsura înlocuirii n-ar fi trebuit luată. Poate că mai chibzuită, mai omenească și mai educativă ar fi fost antepenultima sancțiune prevăzută în Codul muncii...

Regretabil, dar acum este și foarte tirziu și imposibil de a mai dezgroapa morții și de a mai căuta la infinit altă și altă soluție.

MIHAI STĂNESCU ■

Ultima noapte pe Atlantida

Poezii de

Am încheiat lucrul la o nouă carte numită „Ultima noapte pe Atlantida” în care sînt incluse poezii dedicate acestei tragice, misterioase și magnetice ultime nopți a continentului care nu mai există, precum și alte poeme din experiența imediată.

Adrian Păunescu

Amnezie corecțională

Au ieșit pe străzi
În duminica de primăvară
Care i-a amăgit
Și dintr-o dată,
Ca-ntr-o amnezie planetară,
Ca-ntr-o ispășire de închisoare

Exprimată în zile de uitare
Nu s-au mai cunoscut.
Se uitau unii la alții
Și nu știau cine sînt,
Pînă ieri se strigau pe nume
Și-și dădeau bună ziua,
Acum uitarea le spusese mințile,
În creierile lor halucina
Ca o luminare regenerată
Semnul de exclamare infrunzit
La infinit în toate pădurile
Și, desigur, această demență a primăverii
S-ar fi sfîrșit rău, tot mai adînc în uitare,
Dacă noaptea n-ar fi căzut brusc
Și frunțile lor nu s-ar fi aplecat
În somn
Căci ei nici noaptea n-o mai recunoșteau,
Uitaseră,
Își uitaseră reflexele de apărare,
Nu mai erau nimic altceva decît bucurie,
O bucurie înlexibilă și ușor de învins,
Și-atît de brusc s-a așezat noaptea între ei

Incît au început să strige că sînt orbi,
Că nu mai văd nimic
Decît niște zgîrțituri luminoase
De care nu mai știau că sînt stelele
Și-au adormit
Hohotînd de plîns
Lîngă muguri enormi
De primăvară mistuitoare.

Și-a doua zi s-au sărutat
Și s-au strigat pe nume
Cu crîmnaia familiaritate
Care a tocit lumea.
Primăvara clinchetea din nou mărunt
Într-o ediție populară
Pe care toți o știau pe dinafară.

Motive bacoviene

Nervii mei ca și al tăi mă dor,
Hai și trage barca de la mal,
Pururea mărșăluitor
Se prefacă-ntr-un prezent banal.

Picură din streșini. Zvonuri mari,
Cad pe lume corbii lui Tradem.
S-au sculat ai lumii proletari,
Dar bogății nici nu se mai tem.

Și Decembrie ninge și în Mai,
Ninge pe asfaltul tău suspect,
Domnule Bacovia, mai hai,
Spune versuri fără subiect.

Lasă-n lume ga'bene scinteie,
Pivnița te cheamă în adine.
Zaful trist a' veacului să-l bei
Și să rizi cu toți cei care plîng.

Și femeia cum cînta barbar,
Singur, singur, nimeni, numai tu,
Plouă, ninge, abatoare, rar,
O monedă-n geam la noi bătut.

Nervii mei ca și al tăi mă dor,
Bangăte de arme au căzut,
Pururea mărșăluitor
Se prefacă într-un trist trecut.

Bei și rizi în hi, în hi, în ha,
Domnule Bacovia, ia loc,
Vrem să auzim viara ta
Cum își cîntă arderea în foc.

Ți-ai îndeplinit, ce profeții?
Cum poți spune tu ce tu nu crezi?
Corbii lui Tradem vor mai veni
Să conștie oblice zăpezi.

Cioburi de Bacovia uitat,
Zdrencă dintr-un rege mort pe ring,
Mă apropii obosit de pat,
Lampa suflă-n mine să mă sting.

Viața mea

O! viața mea!
Frază cu toate consoanele căzute
Viața mea,
Bilei al desertăciunii
Și capitol închis
Eu mie îmi las testament
Eu pe mine conștindu-mă,
O, viața mea,
Sălbatică mea pornire spre aventură
Și cuminența nulului de vrăbie
Într-o palmă de copil
Și viața mea la cules
Și viața mea la demolări
Și viața mea ins'tituție publică
Și viața mea cu dependențe comune
Și viața mea risipită ca o cenușă
Prin hoteluri,
Și pe unde a trecut rugul meu,
O, viața mea,
Literatura mea

Nicotodată egală cu sine,
Totdeauna egală cu viața mea
Și plouă versuri de Bacovia
Din nori unversali

Și viața mea la capătul puterilor
Scriind în fiecare zi un testament
În care-l anulează pe cel dinainte,
Viața mea mizerabilă
Între femeia altar și femeia noroi
Și neștiind vidul în care să mă arunc
O, viața mea, cit ești tu de a mea
Cit sînt eu de al tău?
În această permanentă conspirație
A noroiului împotriva templului
Și-a mea împotriva tuturor
O, viața mea, viața mea,
Permanent braconaj
Acolo unde aveam voie să fiu vinător legal

Permanentă împiedicare
Acolo unde aveam voie să fiu liber
O, viața mea, Salonul numărul 6
De William Allan Cehov
Viața mea, între dragostea față de o
singură femeie

Și dăruirea față de toate celelalte
Și remușcarea mea
Podidindu-mi violaceu pleoapele
Și faptul că de atîta timp mi-e rău
Și nimeni nu-mi găsește motivul,
Rău de epocă, rău de mare, rău de mine
insumi,

Viața mea cu toate ferestrele deschise
Și cu toate ușile închise,
Fierăric unde se fac potcoave
Și unde se fac cătușe
Zac și scriu,
Sînt ca un violoncel strîns în brațe de
un urs

O, viața mea
Netrebnică mea contribuție
La menținerea în stare de funcționare
A felinarului din Piața mare,
Măcar s-apuc să-mi termin volumul de
opere complete
Cartea mea de testament contrarii
Doamne ajută și apără.

Vinătoarea din urmă

Sfîrșit de vinătoare de giganti!
E-o seară roșie ca remușcarea
De dinainte de-a ne prinde marea,
La berării e muzică de danț.

Ce amintiri aduce inserarea
Parcă-i suflarea trîștilor amanți,
În Atlantida nu mai sînt atlanti,
Doar sculptori, negustori și disperarea.

Ultima noapte. Parcă-i foc în ierbi;
Cei care azi se mai împerechează
Mai bine-ar fi pînă la capăt sterpi.

Dinspre fîntini e-un sîsiit de șerpi,
Iar dinspre larg, zădud ca de amiază,
Deodată cade singele din cerbi.

Războiul convențional

— Domnilor, mă scuzați, zise el
ridicîndu-se,
Masa dumneavoastră este excelentă,
Este idealul în materie de masă de pace,
Însă eu trebuie să plec,
Nu că nu mi-e foame, nu că nu mi-e sete,
Dar am de continuat războiul
Împotriva dumneavoastră,
Ne-am înțeles doar,
Mai sînt douăzeci de minute și trebuie
reinceput,

Eu sînt un om punctual,
Nu vreau să mă dezonorez întîrziînd
De la importanta noastră întîlnire.
— O, nu vă faceți probleme, zise gazda,
Sînteți invitatul nostru, de ce să vă
grăbiți așa?
Vom călători în aceeași trăsură,
Nu vă grăbiți, plecăm împreună pe front,
Dar nu refuzați pe nevastă-mea
Care a pregătit pe toată perioada cit noi
ne-am luptat

Aceste gustoase plăcinte
Din floare fragedă
De ramură de măsline,
...Afară birjarul țesăla calii,
Și musca bătea amețită
La granița dintre pace și război.

Grădinarul culegea cu foarfeca
Flori de măsline.
Și parcă nici nu-ți mai venea să pleci
La servicii pe o vreme ca aceea.

Gînd despre Pămînt

Condiția umană e-n pericol deci,
Cînd se sfîrșește veacul douăzeci,
Nu numai armele care ne-au podidit
Ci faptul-ngrozitor că le-am gîndit.

Inseamnă că primejdia-l aici în noi,
Degeaba aminăm acest război,
Pericolul va trece numa-n clipa cînd,
Ne vom spăla pe creier de-acest gînd.

Nu mai luptați cu fumul, că tot n-aveți
poroc

Întoarceți-vă gîndul către foc
Nu blocuri, țări sau oameni, ci priviți
lucid,

Condiția umană e la zid.

Și omul însuși moare, cit e el de om,
Și parcă nu avea nici un simptom
Civilizațiile ne-amăgeau mereu
Și omu-n cer părea un ultim zeu.

Ce bine poartă, lată, ca pe-un dulce dar
Gioconda, azi, vestonul militar
Pămîntul are un miros de glonte tras
Și surdomuții se întrec la glas.

Natura e bolnavă de împrejurări
Și lumea-i numai ierarhii și scări
Pămîntul nostru însuși este tuns chilug
Și-l duc inchizitorii către rug.

Lalele pot muri și pot și învia,
Dar nu-mpușcați ideea de lălea
Ce-i grav, nu-l răul meu sau răul tău
Ci că ne-am învățat cu acest rău.

Nu ne mai revoltăm decît avînd permis
Visăm cu aprobare cite-un vis
De-atîtea surogate apetitul laș
O să se simtă-n oase de urmași.

Tot encervăm pămîntul de atîția ani
Și ne mirăm că ne răspund vulcani
O să cădem cîndva în Univers, în bot,
Cu scări, cu măști, cu scaune cu tot.

Condiția umană-i seosă la mezat
Destul cu toate, ne-am cam săturat
Ne trebuie și nouă un final cîștit
Pentru un veac așa cum l-am trăit.

Războaie mondiale am făcut tot noi,
Și dacă ne-am întors din vre-un război
Am fost certați, ce-am căutat la orizont,
Din pensie ni s-a scăzut un front.

De parcă noi am vrut să mergem în război,
Cîți am putut să mai venim-napoi.

Tot noi am dat impozite la perceptori
Trimisi la gherla pentru trei culori
Tot nouă ni s-a luat pămînt și-acum e gol
Tot noi cerșim nevastei cite-un pol.

Am fost țărani și am ajuns și muncitori
Ne-am nimerit să fim nemuritori.

Tot noi, ce v-am umplut cămară și pătul,
Vă spunem, oameni mari, că e destul,
Ne-am săturat de înarmare pînă-n git
Cu-atîta moarte-n noi ne e urît.

Chemați salvarea pe planeta de pămînt
Să vadă oamenii care mai sînt,
Chemați salvarea și pe niște doctori buni
S-aleagă sânțoșii, de nebuni.

Noi mai avem destule pe-aci de rezolvat
Noi încă rolul nostru nu ni l-am terminat,
Vrem s-auzim cocoșii, vestind cum știu
doar ei,

Întîia dimineață din mileniul trei.

Să înțelegem înainte

Sarbădă sarea pe rările noastre,
Pe rările noastre ca niște iscălituri,
Ne uscăm întinși pe firele de telegraf
Care coboară către Atlantida.
La ce oră a căzut Atlantida?
De ce a căzut Atlantida?
Ce rude avem în Atlantida?
Vai, imputite ape au oceanele
În care s-a-necat un continent
Cu mari dosare.

Și firele de telegraf mai merg
spre Atlantida,

Mai bate semne aparatul nostru,
Și-nținși cum stăm pe-aceste sirme
Ce leagă continentul existent
de continentul scufundat,

Punct-linie-punct, punct-linie
Și trimbele de sare searbădă
În rările acestui inutil semnal.
Telegrafisti, anunțați și în Atlantida
Timpul probabil.

Averse locale de ploaie,
Vînt ușor dinspre miază-zi,
Temperatura în scădere ușoară.
Vai, mama noastră, tragedie planetară,
Privește sirmele de telegraf
Plecînd de pretutîndeni
Către continentul scufundat.

Și fă socoteala
Ce te-asteapla.
Nici nu-i așa de greu să fii întîns
ca rufele

Pe sirmele de telegraf care coboară
halucinant

Spre Atlantida.
Cum o fi fost ultima seară pe Atlantida?
Ce discurs o fi ținut primarul?
Dar ce zic eu primarul? Prefectul.
Dar ce zic eu prefectul? Împăratul.
Poate că respectivul a fost mărînimos,
În acea seară.

Poate că a și comutat pedepse,
Poate că s-a zbatut pentru dreptate,
Poate că sufocat era de motivele
Unei satisfacții lăuntrice,
Poate că primise mesaje de simpatie,
De la celelalte continente.

Poate că trimisese un om în Lună,
Poate că, uite-acum îmi dau seama,
Celelalte continente nu erau
continentele-acestea,

Poate că lui îi plăceau acvariiile
cu pești colorați,

Poate că visa,
Poate că nu visa,
Poate că-avea nave puternice
Și marinari devotați,
Poate că-avea o ideologie înaintată,
Poate că n-avea o ideologie înaintată,

Poate că scumpise carnea,
Poate că nici nu se minca pe-acei
continent carne,

Poate că era o zi obișnuită,
O zi care nu prevestea nimic
Și, deodată, incredibil,
Pentru cine incredibil cînd n-a scăpat
nimeni

A început să cadă Atlantida,
Să se scufunde, să se lase la fund,
Să se-nece,

Cu toate iluziile,
Cu toate iertările,
Cu toate intrigile,
Cu toate bogățiile,
Cu toate denunțurile,
Cu toate relațiile,
Cu toate orgoliile,
Cu toate înțelepciunile,
Cu tot, tot, tot.

Mai puneți urechea pe telegraf,
Vai, băieții mei risipiți pe sirmele
Ce duc în Atlantida,
N-auziți un vuiet,
Vuietul cimitirului comun,
Vuietul neprecupețit al morții?
Luați aminte!

Nici un continent nu știe ce-l așteaptă.
Oricit de luminoasă suprafață ar avea,
Oricit de grea civilizație ar înălța
deasupra.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Dilema e situația lăuntrică.
Dilema e ce se întîmplă înăuntru.
Dilema e cum poți afla ce e în Atlantida
cînd ești în Atlantida.

Cum poți să spui ce află,
Cui poți să spui ce află
Și cine te va crede cînd încă
Nu s-a scufundat de tot,
Cu tine și cu cei ce-ar trebui să te-audă,
Nevinovatul continent?
Doamne, apără sirmele de telegraf
Care mai duc spre Atlantida
Și-nvătă-ne pe noi să înțelegem
Filozofia scufundării
Măcar cu o oră înainte de a se petrece.

Geneza

Această carte am s-o scriu în tren, cu litere nesigure și strimbe, ea niște tulburi și hilare trimbe asupra continentului obscur.

Atit, din Atlantida mi-a rămas : plăcerea de a-i fi la fel de-a pururi, vers similar la duhnet și contururi, poem purtindu-i inecatul glas.

Sint străbătut de pești dezastroși, din lacrimă o molimă se naște : un continent întreg răpus de broaște, o țară ce se-ascunde-n doi galoși.

Această carte pare-a-i fi magnet, așa de tare drama i-o absoarbe, întreagă țară a privirii oarbe, mă ai în apa ta, îți sint poet.

Călătorește cu trenul tău final, la roți se simte apa în giroaie și lumul nostru iată-l cum se-ndoaie îngreuiat de apă, la semnal.

Această carte e în sol minor, și poate n-are nici o calitate decât că e compusă pe luptate în orele când trebuia să mor.

Cu ea și fără ea sintem la fel, un far bolnav agonizează-n lume, dar continentul nostru prea postum e ea să mai creadă cineva în el.

De nicăieri, de ajutor nu-i semn, ne scufundăm în marșuri triumfale, ne-am proiectat chiar noi această cale și ne-necăm entuziaști și demn.

Dar nici măcar nu recunoaștem noi că ne-necăm, că nu mai e vreo șansă, intrăm într-o visare și-ntr-o transă, nici impușcați nu vrem să dăm-napoi.

Orgoliul e mai mare decât toți, ne înecăm, dar provocăm elogiul, plutesc pe continent ideologii eu frac și papion, dar în chiloți.

Și apele sint rele și sint mari, dar ei comandă cintece uscate, un val pină sub guri acum le bate dar ei se mai răstesc la lăutari :

„Cintați cel mai puternic continent, acela unde nu-i nici fir de apă, cintați voios magnifica etapă în care am intrat incandescent“.

Iar nouă ni s-a stins și-un ultim foc cind lăudăm o flacără eternă, un putred val ni-i piine și ni-i pernă, dar noi omagiem acest noroc.

Trăiască Atlantida de uscat ! Și Atlantida leopăde de valuri, pământul ud răsare prin canaluri și apele pină spre lacrimi bat.

Această carte-i tot ce-am mai ales dintr-un noroi pornit absurd spre lună, o scriu în tren, plutirea încă-i bună și aburi toxici din plămîni ne ies.

Atlantii, în ședințe și acum, mai moaie, aplaudă, dorm iarăși, își sint prieteni și își sint tovarăși, dar apa i-a zvirlit pe-același drum.

Noi, cei mai mulți, sintem deja răpuși, o baltă e întreaga Atlantidă, și bate apa-n ușă s-o deschidă, inecu-nvirte cheile la uși.

Și-n acest timp distinsul parlament discută cu o dragoste mioapă că-n alte părți e azi prea multă apă de-i secetă la noi pe continent.

Și deputații ar vorbi ceva, dar milul și bulboanele îi fură, în apă în urechi și apă-n gură și-n miini, de nu mai pot aplauda.

Primul drum

AMINTIRI DIN COPILĂRIE

Am fost fătat într-un pământ curat, Dintr-o Moldovă sfișiată pururi. Olteancă mama și al ei bărbat, Ei în Ardeal mi-au năzărit contururi.

Din Dolj și Vilcea vine firea mea Sfințită în Ardealul fără moarte, Moldova din ea însăși mă naște De nu aveam de intrupare parte.

Două contrarii sint și-au fost cei doi Contrară e și firea mea întreagă, Am fost fătat la vreme de război Și un război ființa-n vezi mi-o leagă

Și cind venea spre noi pierdutul front Și mama a luat-o încotrova, Atunci se legănau în spicul blond Valahia, Ardealul și Moldova

N-aveam un an, cind am fugit eu-un tren, Cărat de mama mea spre orișunde, Mai am în oase un bolnav refren De roți ca vechi zădărnicii rotunde.

Și, dintr-o dată, trenul a ajuns Și-n imbulzeala numai militară, Cu vaerul de roți ca un răspuns Sărmana mamă s-a trezit în gară.

Dar mă pierduse printre-acel soldați În haosul infringerii și morții, Și ce e un copil cu ochi mirați La scara zădărniceilor proporții ?

Unde mergea intiiul meu vagon ? Puteam să plec din gara cenușie Să plec cu-ntr-un mușuroi eazon Spre-o altă viață și biografie.

Puteam rămîne fiul altcuiva, Războiul prea le-amesteca pe toate, Dar pe peron măicuța mea plîngea Spre vultul ferestrelor armate.

Plîngea dup-un copil ca un bagaj Ca un bagaj pierdut într-o pustie Și printr-un zid de dolii și bandaj Soldații s-au întors la duioșie.

Și pe deasupra capetelor lor, Uscate de capriciile foamei, M-au dat din mină-n mină plutitor Și am ajuns din nou la sinul mamei.

Și trenul a plecat și nici nu știu În calea lui istorică și lungă De n-a plecat atuncea prea firziu Și-a mai ajuns unde avea să-ajungă

Dar eu acum, eu pielea ca un act, Pe care scriu notarii stări frecvente, Consacru, constințese și due în veac Bătrînele soldaților amprente.

Că ei s-au iscălit pe carnea mea Analfabeții mei din veșnicie ; Sint botezat în trenul ce ducea Acasă pătimita Românie.

Să fie traiul meu oricît de bun Și circulat al meu poetic nume, Ca pe-un afet botezător de tun O mină de soldat mă ține-n lume.

Acum acei soldați poate-au murit, Acum nici mama nu mai știe bine Dacă sint eu copilul regăsit Sau alt copil i-au dat în loc de mine.

Oricum, mă simt un act original, Capabil încă viața să-și trăiască Rebotezat în tren la un sermal De tragica armată românească.

Indreptar

Deschid sfinta carte A mintuirii prin refuz, Las vouă Toate plăcerile, Oameni !

Dar vă cer să renunțați La bucuria de a avea copii, Pământul nu e al vostru, Casele nu sint ale voastre, Numele nu vă aparțin, Sinteți datori vinuții, Sinteți generația-camătă, Vă vind și vă cumpără Plutonierii și plutonierisimii, Căpitanii și căpitanisimii, Maresalii și maresalissimii, Sinteți imprumutați.

Oameni, refuzați Continuitatea imorală, Pentru cine faceți copii, Pentru cine construiți iluzii ?

Gravidele lumii sint amenințate, Sint numărate, numerotate, Gravidele lumii sint inventariate Ca animalele de povară, Ca animalele de hrană, Gravidele lumii sint cercetate Indecent, imprudent, Cu ochiune ce singerează Adinci complexe sexuale, Gravidele lumii sint exploatate Mai cumplit decât pământul Peste gravidele lumii Sună goarna militară, Care-i așteaptă pe feți, Goarna cazarmii Insingerează eu țipătul ei Carnea gravidelor.

Gravidele lumii sint recrutate, Cind nase ele nase De-a dreptul în garnizoană, Tunurile sint unse cu Lichid Scutecele Impart vechi pinze de cort, Leagănele, cărucioarele Au șenile și tureți, Încă-nainte de-a vorbi, Încă-nainte de-a zimbi, Copilul e recrut, Și mama e trimisă Iar la montă, Să fie încărcată, Să fie reamenațată, Să fie gata de-a mai trage Înc-un copil în lume, Să fie gata de-a mai da Recruți armatelor flămînde.

Deschid sfinta carte A civiliei celei mai încăpăținate.

Declar pace ireversibilă Domnului general Și domnului plutonier.

Și mă adresez Civilior și gravidelor Și le cer grevă ! Grevă absolută ! Refuzați să mai faceți copii, Refuzați să mai nașteți, Refuzați-vă dragostea Exploatată de militari.

Pace, pace și Grevă ! Amin. Citiți sfinta carte !

Plajă cu tineri atlanți

Pe nlaia continentului ce se va scufunda S-au mîncat de tineri și se-mbrățișează, Uitărea e scuza lor, salvarea lor, pavăza lor. Cind oceanul îi va cotroni, ei vor crede că sint nădușiți.

Pe nlaia continentului condamnat, Scotește moarte vultea a întarcare, Se-nțarare oceanul în scotele sale, Crucile de pe morminte inverzesc și dau muguri.

Industria atlantă e nuîn contrariată, Dar, în fine, toate sint cum sint.

Și pe plaja cu nisip de rumeguș de verighetă, Pîlcuiri de tineri intră pe nesimțite în spinzurătoarea de apă.

Aceasta e ultima zi dinaintea ultimei seri, Cine-a murit pină azi a murit pe cont propriu, Și la Mica publicitate s-a ținut seama de numele lui, Miine, agențiile de știri ale lumii încă nescufundate

Vor anunța că un continent întreg a murit De un cosmic infareț și nimeni nu va putea plînge destul

Aceste pîlcuiri de tineri cărora soarele A nimic prevestitor le dublează orgoliul

Cu umbrele neperechi tolănite și ele pe nisip. Doamne, aceste energii elementare Cum se vor descompune, cum se vor rețopi în sarea mării ?

Din veac în veac oceanele planetei fi-vo bintuite De tineri strigoii ai pîlcușilor ce se imbrățișează acum pe plajă Și niciodată omenirea nu va fi destul de fericită

Ca să nu audă mările plîngînd De mila sărutărilor strivite.

S-au scufundat în apă flote Purtînd odoarele neprețuite ale vremurilor, Însă un înțeles a existat, chiar dacă Unul cînic și inacceptabil, și aural de pe corăbii

S-a-ntors pe fundul mării Și-acolo va rămîne pină la marea cutremur.

Dar scufundarea unei plăji cu oameni tineri E un coșmar al tuturor apelor lumii. Cit va fi apă în Univers, cit hidrogenul și oxigenul

Se vor imblîzni într-o picătură de apă, De la Cercul Polar, pin-la lacrima mamei, Apa Planetei Pămînt va fi vinovată.

Din fîntînile celorlalte continente vor răsări duhuri Și asupra mării în furtună vor pluti Epavele nebiruite ale imbrățișărilor.

Doamne, pe plaja luminată de propriul ei nisip, Aici, într-o periferie a Universului, pe Atlantida,

Se va muri. Deocamdată pîlcușile de tineri mai cred în amorul lor. Mai cred că nădușesc din pricina aceasta.

Ploaie pe clinică

Plouînd pe plaga celui operat, Plouînd de n-are loc măcar amurgul, Plouînd infect, și lumea a plecat, Se depărtează neurochirurgul.

Plouînd pe cusătura de pe os, Plouînd pe o calotă-n alpire, Plouînd mărunt, mai plouă voluptuos Și toți nebunii iar își ies din fire.

Plouînd, plouînd, un elei ca pentru rană, Plouînd total, se simte nefiresc O ploaie ce-i aproape suverană Pe-al clinicii molatec arabese.

Și plouă ea o lacrimă-n prigoană Și neurochirurgii ațipesc.

Găleata cu apă Ce simțămînt ciudat, să simți deodată Că-ntr-un cer în ochii tăi se-ngină Să-ți vină să-ngenunchi la tine-n țară Și apă să îți scoți dintr-o fîntină.

Atita tot, din cind în cind, ajunge Cind frica dinspre lume te cuprinde Să simți că ai fîntina ta acasă Și-n suflet să te ningă vechi colinde.

Ce mici pretenții, tristă bucurie, O sabie din teacă iat-o scoasă Și tu te amăgești cu adjective Și cu fîntina dulce de acasă.

Au decăzut plăcerile moderne Trifoi eu patru foi se mai cultivă Din ciutura fîntinii liorpăi apă Aprins de-o bucurie primitivă.

Pămînt netot, imi vine să te huidul, De boala cariată nu-ți mai trece Să bag găleata grabnic în fîntină Și să-ți-o torn în cap cu apă rece.

Armuri Mi-e dor de in și cinepă, mi-e dor. Un luciu de metal pe mine saltă Și carnea ba-i prea rece, ba-i prea caldă, M-am infășat în martipan și mor.

Și mina dreaptă plînge spre cealaltă, Cu lacrimi mici, de toxic cositor... Și-aud pe maica, toarce în ușor Și tot ea bate cinepa la baltă.

Atita tot de-ar fi și-ar fi cumplit, Ne-am învălit în plastic și metale, O parte din cătușe le-am topit Ca să ne facem haine nupțiale

Și, vai, ce lan de cinepă pe vale Și-n amintire — îi de in topit.

Pieri-va timp

Pieri-va timp și timp din nou veni-va, Uscate-vo și limbile la ceasuri, Plămîni bolnavi sui-vo împotriva Prea limpezilor, sănătoase, glasuri.

Toți-se-vo arcadele de piatră, Cădea-vo semnalmentele de piele, Spuzi-se-va cenușa de pe vatră, Spuzi-se-va cenușa dintre stele.

Pieri-va timp, veni-va timp într-una, Cădea-ne-vo din umeri aste brațe, Pătrunde-s-ar de viciul nostru luna, Omoară-se în zbor migrînde rațe.

Întimplă-se orice aici, pe cale, Din mări ridică-și turnuri sugative, Răsune-n ploaie clopote de jale, Pieri-va timp și timp din nou veni-va !

Noi să rămînem ultimii apatici, Necunoscuți de birtioarea moarte, Ca două cifre-n triste matematici, Ca doi afoni scăzuți din șapte arte.

Suficiența-n ea să ne închidă, Să ne-mbrăcăm în frunze, nu în nume, Plecînd din scufundata Atlantidă Înot, ca dintr-un ștrand cu mută lume.

Pieri-va timp, astfel cum timp veni-va, Urca-va marea-ncet această pantă, Reinflorască-și cărțile arhiva, Atlant voi fi, cu draga mea atlantă.

Și n-am să dau la nimeni socoteală De ce ne-a fost această soartă dată, Că-n marea ce picioarele ne spală Aceste lacrimi ale noastre-noată.

Leția de ecologie

Atunci, profesorul nostru de ecologie Incepu să strige : — Fiecare să-și ia partea lui de Atlantidă Și să-și-o ducă degrabă acasă !

— Domnule profesor, domnule profesor, Săriră cițiva, Dar partea fiecăruia e casa fiecăruia, Cum o să ducem casa acasă ?

— Grăbiți-vă, strigă profesorul, Atlantida se scufundă ! Dacă nu vă salvați fiecare partea de Atlantidă,

O să ajungeți niște orfani, Niște naufragiați, Niște pensionari ai furtunilor de gradul opt.

Luați-vă Atlantida și plecați. Puterea noastră a stat în uncea noastră, Acum puterea noastră stă în felul cum vom ști

Să dezbinăm Atlantida, S-o demonțăm, Să ne-o însușim. Luați exemplu de la melci ! Trăiască Atlantida, proprietatea personală !

Mai apucă să zică profesorul În timp ce catedra îi năvălea în spinare, Căci asta era proprietatea lui Și noi pluteam pe valurile tulburi, Agățați de ghiozdanele noastre Și, vai, în ghiozdane, Ce cărți frumoase erau Despre stabilitatea Atlantidei.

Vinătoreea de folclor

În toată Atlantida, în țara care cade, În țara, altădată frumoasă și profundă, În țara care astăzi în mare se scufundă, Se-arată vinătorii ce caută balade.

Ei caută balade și doine să le stingă, La impușcat de doine ies, veseli, vinătorii Și peste Atlantida nici nu mai vrea să ningă

De-atita sterpeze de sonuri provizorii. Ce tristă este țara cu cintece ucise, Baladele-mpușcate pe țarm agonizează Și doinele sint date cu farduri în culise Și-apoi sint epigrame, pe-a scenei oarbă oază.

La ora cind atlantii trecutul și-l impușcă Și din statui bătrine fac ziduri de closete, Gramatica atlantă miroase-a praf de pușcă

Și urcă-n scări persoane cu creiere incete. O doină fuge-n cucul ce cîntă pe colină, O alta se înecă în lacrima de mamă, Balade-ngheață-n cerbii cu fruntea lor divină, Spre cerul fără milă în aburi se destramă.

Sint flutere și naiuri care-au fugit în plante, Reabsorbite parcă de mătă și origini, Întreaga sănătate a muzicii atlante Decade-n marș funebru și-au moare fără pricini

Cu nările umflate și puștile-ncărcate, Prin codrul fără margini ai muzicii eterne,

Se-arată vinătorii, sături de libertate, Și totul un delir e și totul un infern e.

Alcargă toată noaptea să implinească moartea, Hipnoza animală îi poartă sub frunzișuri, Au demontat plane și-au ars în piețe cartea

Și-acum se string să scoată folclor din ascunzișuri.

E cea din urmă noapte, urmează inecarea, Ei nici nu simt că apa le-a și trecut de glezne,

Ei toți vinează suflet, dar îi vinează marea, Asa setoși de forță că-ngenunchiază lesne.

Și ei, ce fae atitea, în goana lor neroadă Voind să se sustragă condiției umane. Nu simt că după dinșii rămîne o baladă Și hăituiud o doină, nase doina tristei goane.

Tot ce-au ucis invie, ca să-i eternizeze, Și cintece ciudate stau gata să înceapă, Dar ude instrumente pornese spre metereze

Și puștile sint pline, pedepsitor, de apa. Pe Munții Atlantidei se cerne-uz fel de moină, În zori, din vinătoree, nimic n-o să se vadă, Doar peste tulburi ape va mai pluti o doină Și toată vinătoreea va trece-ntr-o baladă.

Sfătuitorul

- fabulă -

O precizare n-are rost,
Destul că lucrul s-a nîmplat, a fost...
Deci : Boul a aflat că-l prost.
Și, moț peste prea trista bucurie,
A mai aflat că

LUMEA ȘTIE !...

Cum că demult, încet, încet,
S-a divulgat acest secret
Și cum că tot ce suflă în poiană,
De la măgar pin-la joiană,
Chiar păsări, iepuri gură-cască
Vin în livadă să-l cunoască,
Și-l vede cum, întorsi cu spatele,
Pufnesc în ris, de el, pe infundatele.
De-aceea-i trist... Nu-i place larba,
soarele,
Nici apa... Se topește d-a-npicioarele...

Dar vîntul, bun prieten tuturor,
Indușoșat l-a mingiat ușor
Și cum e pus mereu pe pozne șugubețe,
S-a apucat să-l dădăcească, să-l învețe :
„De ce ești trist amice ? N-are rost !
Nu ești nici mai deștept ca el,
dar nici mai prost.
E drept, ești cam apatic, tont puțin,
Aciă, vreau să spun, ești prea blajin.
Ia mi te-neruntă, fii mai arogant,
Mai ne-ngăduitor, mai important,
Privește-n jur la tot ce-ți place
Și mai ales la tot ce nu poți face,
La flori, la fluturi, licărit de stele.
Aplecă bleaga și spre păsărele,
La tot re alții cuvioși se-nclină,
Privește dur și cată-le o vină
Activă fie fruntea ta posacă, —
Nu sta indiferent cum stă o vacă !
Totul să-ți pută și nimic să-ți placă !
Și cînd ideile-ntr-o coarne ti se-ncalecă
Ridică coada și trîntește-o balegă !
Fă cum îți sun, și dacă n-o fi bine,
Vorbești cu mine...”

Asa grăit-a vîntul și s-a dus
Lăsînd pe bou de-un nou destin sedus.

A doua zi, cînd intră în poiană,
Privi sîngeros, stacojiu ca o rană,
Pe lîngă flori nu mai trecu, pe lîngă
Nu mai știa ce-i partea dreaptă, stîngă.
Umbră copacului avea un gust prost,
Nimic nu mai era cum a fost.
Chiar vîntul cînd venea
Înspre partea sa
Îi puțea...
Iar el, cu copita despicată călca,
Cu ea înainta, gîndea.
Și din virf de coarne grele cugeta...
Dar, istovit de-atîta cuget,
Bou... stă peste lume un muget.

Și atunci, de la floare la jolană
Toți au înlemnit, impietrit, în poiană.
E... în crîng.

„Asta e un dur, dar
ea un casap...”

E UN CAP !

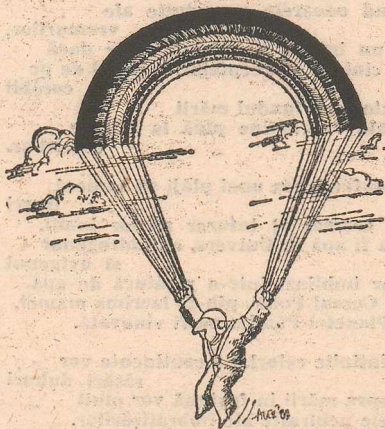
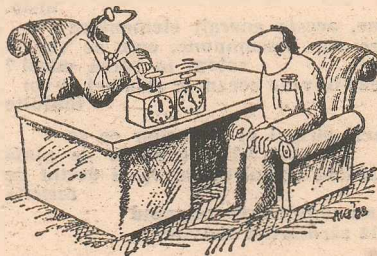
Chiar vîntul, bunul lui sfătuitor,
Înspăimîntat ca Ucenicul Vrăjitor
S... unze :
„Poate-ai cea scap...”
C... asta un CAP...”

O singură morală propun :
Discerneți sfatul rău de sfatul bun !

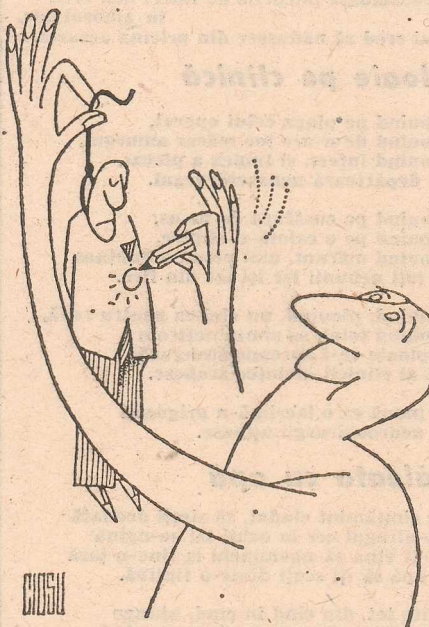
TUDOR PICĂ ■

SORIN TRUȘCĂ ■

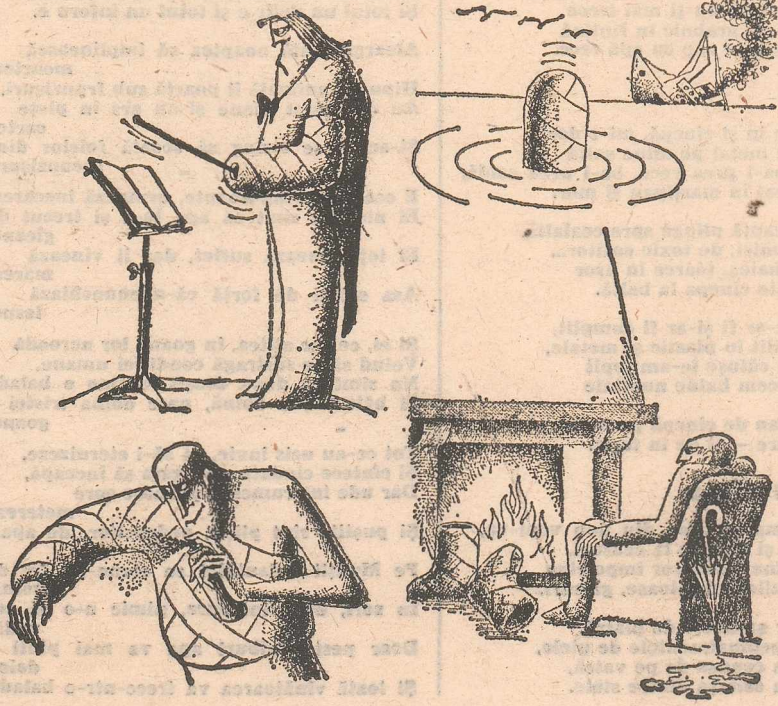
AUREL ȘTEFAN ALEXANDRESCU ■

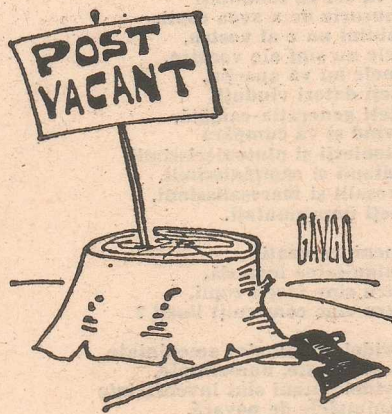
C. CIOSU ■

ANTON DRAGOȘ ■

ATENȚIE.... LA GHIPS

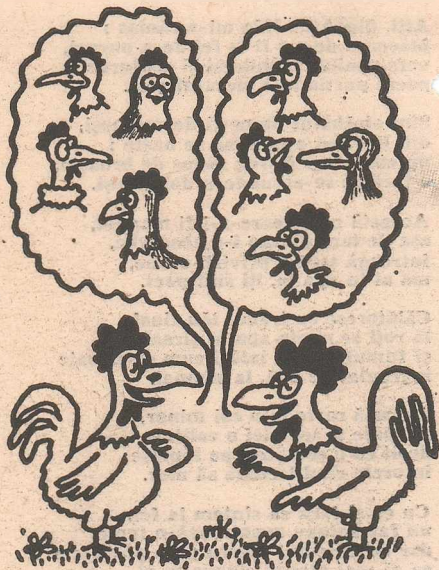
CRISTIAN MIHAILESCU ■

GAVCO ■

MIHAI PINZARU-PIM ■

MATEI MIHAI ■

Uneori natura este perfectă în ingratitudinea ei.

Nu totdeauna timpul este un zeu blind.

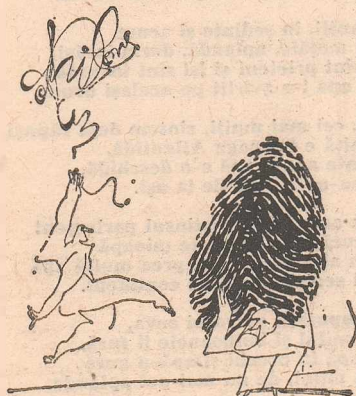
Nu-mi place dulcele pur, ci numai dulcele amar.

Ca și în cazul romanelor, sînt citate ale autorilor și autori ai citatelor.

Zgîrcenia îmi repugnă deoarece traduce stupiditate și meschinărie, dar tot așa de mult resping generozitatea ostentativă și cu atît mai mult pe cea selectivă, țintită.

Îmi place, cînd o constat, demnitatea subalternului. Aceasta pentru că există șefi cu comportament și psihologie de subalterni.

VICTOR LOTREANU ■

HORAȚIU MĂLELE ■

Cite brațe are Olguța?

Olguța nu este, nici artistă, nici o bună amică, și nici o admiratoare. Nu este nici măcar o fostă colegă de clasă. Olguța noastră este o „biată” garnitură de mobilă. Creată la fabrica de mobilă din Mizil. Și această Olguța a noastră (de fapt sînt mai multe tipuri în funcție de stofa cu care este „îmbrăcată” : F, G, K, E și H) a ajuns și în Capitală. Ea poate fi admirată și chiar cumpărată de la magazinul de prezentare și desfacere a mobilei din șoseaua Pantelimon numărul 138. Mai trebuie spus că magazinul aparține Întreprinderii de casete, radio și televizoare. Desigur acest fapt are o mai mică importanță. Și, cuiva l-a plăcut și s-a decis să cumpere o garnitură de mobilă Olguța de la magazinul amintit. Tipul H. S-au cumpărat un fotoliu colț, 6 fotolii elemente și o canapea. S-a întocmit chitanța cu numărul 00317 din 27.08.83. Totul a costat 14.194 lei. Pînă aici toate bune. S-au dat bănuții și chiar în aceeași zi garnitura de mobilă a fost adusă cumpărătorului. Dar, după ce a fost descărcată și confruntate elementele aduse cu cele scrise în factură s-a constatat că, aici, în acte, mai erau trecute și 6 brațe care costau nici mai mult și nici mai puțin decît : 1320 lei. Dar, brațele nu existau. Și cumpărătorii s-au dus înapoi la magazin ca să afle și să dezlege misterul brațelor. Și ce s-a aflat ? În primul rînd că aceste brațe practic nici nu există. Nu există în magazie dar, culmea, ele există în scripte. Cum ? Fotoliile respective, cum o știe

toată lumea, au și două brațe. Fiindcă, spun specialiștii, dacă nu ar exista brațele nu s-ar numi fotolii. Ei bine, numai că Olguța noastră este mai capricioasă și ieșită din comun. Scaunele sînt fotolii chiar și fără brațe. Ele se vind și separat. Și brațele Olguței noastre costă 220 lei. Dar și așa privind lucrurile, la un fotoliu și la o canapea existau doar 4 brațe și nicidecum 6 cite au fost în factură... Vasile Lazăr primitorul și distribuitorul mobilei de la Mizil, cit și responsabilul magazinului, Marin Anton, ne-au spus că brațele Olguței le-au adus numai necazuri. Și, ar fi bine ca în prețul fotoliului să fie inclus și prețul brațelor cum dealtfel se întilnește la toate celelalte garnituri de mobilă. Este, desigur, un lucru adevărat care ar trebui rezolvat de urgență de către respectiva fabrică. Mai rămîne de dat un singur răspuns la întrebarea : Unde sînt cele două brațe ? S-a greșit în factură. S-au incasat în plus 440 lei. Acum, fiindcă banii au fost facturați și trecuți prin casierie, adică, nimeni, nu i-a băgat în buzunar, sînt două soluții. Ele au fost date de către Vasile Lazăr : ori să se descompleteze singura garnitură de același tip care mai există în depozit, să se ia două brațe, ori să se dea banii din buzunarul celui care a greșit întocmirea respectivei facturi. Desigur, nici una și nici alta nu sînt soluții demne pentru un comerț civilizată. Așa că, pînă una alta, cel în cauză trebuie să se decidă : cite brațe are Olguța și, bineînțeles, cit costă ele ?!

SORIN POSTOLACHE ■

Marile colectivități muncitorești au nevoie de bucuria sportului de performanță

Mai mult curaj, Dunărea C.S.U.!

După 6 etape de campionat, echipa gălățeană Dunărea C.S.U. este pe cale de a stabili un mic record: nici măcar o singură victorie obținută, un singur gol marcat, de trei ori 0-0 pe teren propriu (cu Politehnica Iași, F.C. Olt și Dinamo); mai figurează în acest „palmares” și trei înfringeri: 1-2 la Petroșani, 0-3 la București, cu Sportul studentesc și, de curind, 0-1 la Tîrgoviște... Adunînd, iese locul 17 în clasamentul oficial și -3 în cel al „adevărului”, o situație deloc roză, care evident îi îngrijorează pe foarte numeroșii suporteri ai echipei. Și totuși, aveam să aflăm, jucătorii și conducătorii tehnici ai echipei gălățene nu disperă, ei chiar promișind pe foarte curînd zile frumoase și pe malul Dunării: **Leonid Antohi, antrenorul principal**: „Nu jucăm, totuși, rău... Se simte desigur lipsa de experiență, numai astfel îmi pot explica de ce, deși jucăm destul de bine, rezultatele nu sînt nici pe departe pe aceeași măsură. În jocurile disputate pe teren propriu am dominat uneori categoric, cu fundașii la centru, dar șansa nu ne-a ajutat și n-am izbutit să marcăm. Programul nu ne-a avantajat, avînd de înfrînt echipe „grele”, bine așezate. Am pierdut apoi la Petroșani, după ce am condus cu 1-0 (gol Bejenaru) pînă în minutul 60, iar la Tîrgoviște, simbăta trecută, ne-am... bătut singuri! C.S.-ul n-a avut practic decît o singură ocazie de gol, cea pe care dealtfel Burleanu a și transformat-o, în minutul 84! Iar noi am avut patru ocazii clare, în două rînduri Antohi scîpînd singur de la centru și neizbutind să înscrie, față în față doar cu portarul!! În fine, nu vreau să

insist prea mult, ce-a fost a trecut, acum este cu adevărat un moment psihologic pentru noi, urmează două partide acasă, cu A.S.A. și F.C. Bihor, sperăm să „le cîștigăm și apoi vom răsufli mai ușurați”. **Grigore Buhacă, președintele clubului**: „Am început greu, dar nu uitați că revenim după doi ani de absență în prima divizie. L-am pierdut pe Diaconescu, cel mai bun jucător al nostru, plecat la Steaua, iar Ralea, deși a devenit student la Galați, nu are încă toate formele rezolvate. Momentul este al seriozității, lucrăm pe care l-au înțeles atît jucătorii, cît și antrenorii și gîndim că trebuie să ne iasă și nouă mai bine, pînă la urmă. Campionatul e lung... Avem o mare datorie față de publicul nostru, care nu ne-a părăsit, tribunele stadionului, Dunărea fiind mereu aproape pline. Sperăm să-i recompensăm curînd pe susținătorii noștri.”

Sigur, conturile sînt departe de a fi încheiate, într-un campionat care mai are de disputat 28 de etape. Deocamdată să reținem că în „clasamentul adevărului” Petrolul și Rapid au -4, iar C.S. Tîrgoviște și Dunărea C.S.U. -3. Surprinzător, tocmai echipele avînd cei mai înfocați suporteri (în afara Craiovei, bineînțeles!), aici referindu-ne la Rapid, Petrolul și Dunărea C.S.U. au ajuns în coada clasamentului. Despre Rapid și Petrolul vom mai avea, fără îndoială, ocazia să vorbim. În ce privește publicul gălățean, și el a probat că merită, cu adevărat, o echipă în prima divizie a țării. Așadar, mai mult curaj, Dunărea C.S.U.!

DUMITRU GRAUR ■

Rapid, Rapid, luptă dacă ne iubești!

Rapid n-are zile ușoare în divizia A! Cînd se părea, după punctul obținut la Vileca, că și-a regăsit cadența, echipa Giuleștiului muncitor, una dintre cele mai iubite din fotbalul nostru, a cedat simbătă în fața lui F.C. Bihor, coborînd la -4 în clasamentul adevărului. Ea a pierdut, e adevărat, o bătălie, dar încă n-a pierdut războiul. Campionatul abia a început și galeria Podului Grant, fidelă și fierbinte ca nici o alta, n-a dezarmat. Merceu alături de culorile vișinii, care au dat fotbalului românesc atîția și atîția jucători de valoare, ea continuă să rămînă increzătoare, cîntînd „Rapid, Rapid, luptă dacă ne iubești / Rapid, Rapid, haida, hai Rapid Giulești!”. Ca unii care, am mai spus-o, considerăm Rapidul o pată de culoare necesară pe tabloul mai degrabă cenușiu al diviziei A, le ținem lui Ion Ion și celorlalți (nu lui Iordănescu, despre care s-a scris, fără temei, că va juca în Giulești, ex-stelistul fiind bine merți în Grecia) pumnii strînși, urîndu-le mult succes!

FAIR PLAY

Nu numai medaliile și gloria

O renumită echipă românească de handbal a fost invitată într-un oraș din țară pentru o întîlnire demonstrativă cu echipa locală care joacă într-o divizie inferioară. Animatorii sportului din acest oraș au încercat astfel să aducă în mica lor arenă cîteva din fostele și actualele „nume celebre” din handbalul mondial. Invitația a fost acceptată imediat, dovedindu-se astfel încă o dată că o echipă valoroasă nu cunoaște îngîmfarea, nu-și inchipuie că știe DESTUL, că știe TOTUL, chiar și de la cei „mici” fiind totdeauna cîte ceva de învățat. Gestul sportiv al consacraților a fost apreciat cum se cuvine. Dacă tribunele erau mai încăpătoare, probabil numărul spectatorilor ar fi fost în jur de 3000! La cîte meciuri din prima divizie de handbal vin atîția oameni?

Ca și în teatru sau în film, vedetele în afișul, aduc spectatori, asigură valoarea și succesul spectacolului. Dar, ca orice vedetă și cea sportivă este nu numai talent, ci și capriciu, nu numai măiestrie, ci și orgoliu. O vedetă poate fi magnifică — așa ca Nadia, Pelé, Năstase, Borg, Dobrin — sau increzută, inegală, mult prea sigură de sine. De ce l-am iubit todeauna pe bravii noștri handbaliști? Tocmai pentru talentul și modestia lor, pentru inteligență, caracter, patriotism.

L-am revăzut pe teren cu această

ocazie pe conducătorul de joc fără egal al campionilor lumii din 1974, pe argintul viu care prin comparație cu uriașii ce au invadat în ultimii ani handbalul, părea o mină de om. Acest model din sportul românesc, unul dintre marii sportivi ai lumii, și-a permis din nou, ca în zilele sale de glorie, unele fantezii în maniera jucătorilor de la Harlem Globe-trotters, reușind cîteva pase de vrăjitor, lăsînd marea mîngea suspendată în aer în urma unei fente de șut pentru a-i permite unui coechipier să arunce la poartă imediat din spatele lui, nefăcînd din asta un spectacol în sine, o clovnerie, ci împingînd tehnica de joc pînă în apropierea artei.

L-am revăzut și pe golgeterul campionatului mondial din '74, cel denumit atunci de ziaristi „tunarul”, „bombardierul”, „aruncătorul de ghiulele”. Un mare (la propriu și la figurat) handbalist, vesnic bine dispus, prietenos, uncori chiar copilăros, dar care se încrunță teribil și acum, la 35 de ani, atunci cînd trebuie să execute o aruncare de la 7 metri.

Alături de ei, actualii campioni ai handbalului românesc, între mîinile cărora totul devine foarte simplu, deși acest joc solicită absolut toate facultățile impuse de acțiunea în sine: precizia, viteza, forța, inteligența, ingeniozitatea.

A fost o sîrbătoare sportivă în urmă cu cîteva zile într-un oraș transilvan. Farmecul oaspeților s-a extins și dincolo de limitele terenului, pentru că și la reuniunea de după meci, tot ei au fost în vedetă impresionînd prin buna dispoziție, veselia, glumele și cîntecele lor, toate provenite dintr-o colegialitate exemplară la fel ca în dreptunghiul de joc, unde spiritul de echipă este cel care de multe ori decide învingătorul. Acel spirit de echipă care înseamnă (chiar dacă am oroare de definiții) o stare de spirit, un climat, o ambianță, încredere reci-

procă, modestie, sacrificiu în momentele grele ale luptei sportive, valorificarea celui mai bun, prietenie. (Întrebat pe ce criterii alege o echipă de alpinisti care asaltează un „optmiar”, în Himalaya, generalul englez Hunt, conducătorul unei expediții învingătoare pe Everest, a spus: „Mai întîi și mai întîi de toate să fie prieteni, să poată dovedi în clipele neprevăzute și grele ale luptei, care nu lipsesc niciodată, încredere unul în altul, spirit de echipă. Fără acestea este inutil să pleci la drum și zadarnic să încerci să învingi imposibilul!”).

Marii sportivi ai României în mijlocul celor care-i admiră — o idee deloc nouă, dar de multe ori neglijată. Și acesta este un mijloc de a trezi în tineri pasiunea pentru sport, dorința de a se pregăti, de a face ceea ce au făcut campionii, cei mai buni dintre cei buni. Cunoșcîndu-i îndeaproape pe Cristian Gațu, Iolanda Balaș, Ivan Patzaichin, Cornel Penu, Dan Grecu, Aurel Drăgan, Eduard Derzsi, Valeriu Irimescu, Olga Szabo, Mihai Biră, Aurel Vernescu, Ion Voinescu (lista celor pe care tinerii muncitori, elevi, studenți, militari și i-ar dori ca oaspeții ar putea continua, dacă spațiul ne-ar permite), mulți aspiranți la medaliile aducătoare de glorie vor înțelege de ce o adevărată VIAȚĂ SPORTIVĂ — dincolo de calități, de muncă, de perseverență — înseamnă spirit fair play față de tine, de adversar, de spectator, de lumea sportului. Vor înțelege că prietenii sportive rămîn frumoase cînd trec și dincolo de zbuciumul stadionului și al luptei sportive. Vor înțelege că în sport, cu cit ești mai bun, mai valoros, cu atît se cade să fii mai modest. În sfîrșit, vor înțelege că sportul este „vîrsta de aur a tinereții”, răsplata talentului și a muncii, prilej de cunoaștere și prietenie.

CRISTIAN ȚOPESCU ■

La peluză

Irimescu

Irimescu are astăzi în fotbal o situație rară: este titular de doi ani, fără post. Este indispensabil echipei, în principiu. Concret, nu. Concret linia de mijloc este alcătuită din Balaci, Donose, Țicleanu, Concret, înaintașii sînt Cămătaru, Crișan, Cirtu, Geolău. Concret linia ultimă îl numără pe Negriță, Tilihoi, Ștefănescu, Ungureanu. Irimescu n-are loc. N-are loc și joacă de doi ani fără întrerupere și este indispensabil, tot mai indispensabil, dacă se poate spune așa, omul de gol al echipei, jucătorul stabil, echilibrat, sigur, dar fără post. Așa e soarta acestui harnic și vînjos luptător: să fie cooptat în echipa olimpică de pe nici un post, pe nici un post, în principiu. Dacă n-ar mai apărea în formație nu s-ar mira nimeni. Echipa, fără el, ar fi completă. Aiuritor dar asta-i realitatea. Cînd Beckenbauer a jucat cu capul spart, toată Europa a aplaudat, s-a vorbit. Dacă Irimescu joacă cu capul îmbibat de singe și dă unicul gol din penalti, este normal. Este normal ca el să joace accidentat la Bordeaux, este normal să moară la Split de cîteva ori în teren, este normal să joace nerestabilit cu Steaua. Este normal, pentru că n-are post. Dacă ar avea post, la prima accidentare n-ar mai juca. Postul rămîne asigurată. Eroism fără post, pare-se, nu există. Dacă Balaci și-ar scîrîni un picior, ar fi nenorocire. El are post. Dacă Irimescu duce un meci în spinare la Split și moare, hm, ce e deosebit în chestia asta?

Vreau să spun, tovarăși, că jucătorul acesta timid, drapat în „dur”, este un copil silitor și bun și are nevoie ca toată lumea de laude și tandrețe, cînd le merită. Să fim doar drepiți.

NICOLAE CRISTACHE ■

Cu tact și perseverență

Cînd a luat-o prima dată razna — cum se spune — SANDOR S. din Luduș, județul Mureș, nu avea încă cincizece ani. La o asemenea vîrstă nu ne surprinde tentația unei devieri de la comportamentul moral, mai ales în cazul unor minori care nu au în familie un mediu propice dezvoltării firești. Și, adevărul este că atunci, Sandor S. nu prea avea un asemenea mediu, deși, trebuie să adăugăm, sînt și destule situații cînd copiii sau minorii, nu urmează neapărat exemplul negativ al părinților, dacă au un astfel de exemplu în familie.

Din păcate, în familia minorului Sandor se crease o situație neprietnică educării și formării lui în spiritul demnității și al corectitudinii, cum sînt educații și îndrumații, în general, copiii la o asemenea vîrstă. Datorită consumului excesiv de băuturi alcoolice de către tatăl minorului, familia sa, ajunsese în pragul destrămării iar el, dezorientat de acest

iminent naufragiu, s-a lăsat atras într-un anturaj nociv.

Așa se face că împreună cu alți minori lipsiți de supravegherea părintească, porniți pe căi greșite și, evident, periculoase, participă la săvîrșirea unei tîlhării asupra unui bătrîn dintr-o comună apropiată de Luduș. Grupul este prins, fiecare participant își primește pedeapsa în raport de vinovăție și astfel Sandor ajunge pentru trei ani într-o școală de reeducare.

La eliberarea lui în 1982 se putea, ar trebui să se pună de altfel, pentru toți asemenea minori și tineri în derivă, fireasca întrebare: ce se va întîmpla mai departe? În astfel de cazuri unii dintre factorii responsabili sînt sceptici. „A apucat-o pe drumul acesta, slabe speranțe să mai faci om din el!”

Așa cum este omenește și obligatoriu din punct de vedere profesional, la venirea lui Sandor în localitatea de domiciliu, primii care s-au interesat de el au fost cei care știau mai bine decît alții ce se întîmplase cu trei ani în urmă, și nu

doreau ca asemenea fapte să se repete. Cînd el s-a prezentat la miliție să-și reprimească buletinul de identitate, nu numai sectoristul și ofiterul de la judiciar care cercetaseră „cazul”, ci și șeful unității, căpitanul Pariente Rujoi, au ținut să-i cunoască gîndurile, păsurile, să-i dea sfaturi și chiar o mîină de ajutor pentru încadrarea lui într-o activitate utilă.

Preocuparea celor de la miliție nu s-a oprit însă aici. Sistematic și cu discreție, sectoristul și ofiterul de la judiciar s-au interesat de comportarea lui Sandor, la domiciliului și locul de muncă. N-a trecut mult și apare un nou semnal de alarmă. Băiatul începe să se întîlnească cu vechii „prieteni”, să hoinărească împreună cu ei, unii dintre aceștia nerenunțînd la intențiile infracționale.

Șeful miliției orașului Luduș s-a deplasat personal la întreprinderea în care lucra Sandor și a discutat îndelung cu secretarul organizației de bază U.T.C. tovarășul Ioan Veres, despre ceea ce ar trebui întreprins în comun pentru ca bă-

iatul respectiv să renunțe la anturajul și tentațiile de mai înainte.

Sandor începe astfel să fie antrenat la diverse activități: responsabil cu recuperarea materialelor refolosibile în secția în care lucrează, membru în echipa de ordine și disciplină, în cea de organizarea unor competiții sportive și acțiuni turistice etc., activități care îi plac, dar și îl solicită din plin, iar el le consacră o bună parte din timpul liber.

Treptat, aproape fără să-și dea seama, uită de cei care avuseseră cîndva asupra lui o influență nocivă și încercău să-l atragă din nou spre prăpastia incorectitudinii.

A trecut aproape un an de cînd Sandor s-a reintors acasă și grație tactului și perseverenței cu care s-au preocupat de el, atît oamenii în uniformă azurie, cît și colectivul din care face parte, încoșebî organizația U.T.C., el este considerat acum unul dintre tinerii fruntași în muncă și cu o comportare ireproșabilă.

MIHAI GROZAVU ■

0-0 cu Olanda în preliminariile J.O.

Miercuri seara, pe stadionul „Galgenwaard” din Utrecht, reprezentativa olimpică de fotbal a țării noastre, pregătită de Mircea Lucescu și Gheorghe Stăicu, a terminat la egalitate, 0-0, cu Olanda. În alcătuirea Lung — Ungureanu, Stancu, Iovan, Bogdan, Bărbulescu, Muțescu, Irimescu, Coraș, Cîrțu (min. 54 Șoiman), Hagi (min. 74 Balint), fotbalistii români au avut o prestație bună, în mod special remarcându-se craiovenii Lung (excelent pe toată durata partidei) și Ungureanu (cel mai periculos dintre „atacanții” tricolori). Deși întâlnirea a fost, în general, echilibrată, gazdele au deținut inițiativa, dar jocul exact al defensivei noastre și intervențiile inspirate ale portarului Lung i-au împiedicat să înscrie. În câteva rânduri, „olimpicii” români s-au aflat în imediata apropiere a golului, cea mai mare ocazie a lor fiind consemnată în minutul 46 când, la un șut violent al lui

Ungureanu, numai bara l-a salvat pe portarul Van Ede!

Firește, o victorie la Utrecht ar fi netezit drumul jucătorilor noștri spre Los Angeles. Această egalitate îi menține însă în cursa calificării, urcându-i la +1 în așa-zisul clasament al adevărului, situație în care se mai află și formația Italiei (2-2 în Iugoslavia). Oricum, e prematur de dat un verdict, bătălia pentru un loc la J.O. abia a început și multe se mai pot întâmpla. La jumătatea întrecerii (din punctul nostru de vedere), configurația grupei arată astfel:

1. Iugoslavia	2	1	1	0	6-3	3	(-1)
2. România	3	1	1	1	4-4	3	(+1)
3. Italia	1	0	1	0	2-2	1	(+1)
4. Olanda	2	0	1	1	0-3	1	(-1)

Următorul meci din grupă: România — Italia la 26 octombrie. Celelalte partide ale tricolorilor: Italia — România la 23 martie 1984 și România — Iugoslavia la 18 aprilie 1984. Vom reveni.

O situație care nu poate să nu ne alarmeze:

Prea multe discipline ale sportului în declin

Sezonul sportiv de vară-toamnă al acestui an, programând multe competiții de anvergură (campionate mondiale și europene), a servit C.N.E.F.S. o lecție dintre cele mai aspre. Alte câteva discipline altădată frumuse, bine cotate pe plan internațional, au înregistrat eșecuri usturătoare, unele fără precedent, demonstrând limpede, fără putință de tăgadă, că sportul românesc se găsește în impas, angajat pe tobogan.

Trecind în revistă 5 dintre aceste discipline, prezente recent în întreceri internaționale majore, să ne fie permis, spre a nu fi bănuți de partizanat, să înlocuim comentariile cu cifre și comparații, acestea din urmă fiind, nu-i așa, imposibil de răstălmăcit.

În coada ierarhiei

Să începem analiza cu baschetul feminin, nu demult revenit de la campionatele europene. La ultimele 4 ediții ale C.E., fetele noastre s-au comportat după cum urmează:

1978 (Polonia):	locul 8
1980 (Iugoslavia):	locul 8
1981 (Italia):	locul 8
1983 (Ungaria):	locul 9

Asta în condițiile în care, reamintim, băieții încă n-au acces la marile competiții. În 1982, de pildă, ei au participat în Portugalia, la așa-zisul Challenge Round, clasându-se (în grupa B) pe locul 7!

Tot mai slab

Iată un grafic, care ne scutește de comentarii, al prezenței poloștilor noștri în marile competiții ale ultimilor ani:

1977, J.M.U. (Bulgaria):	locul 1
1978, C.M. (Berlinul occ.):	locul 6
1980, J.O. (U.R.S.S.):	locul 9
1981, J.M.U. (România):	locul 3
1981, C.E. (Iugoslavia):	locul 7
1983, C.E. (Italia):	locul 8

Așadar, comportări tot mai slabe, locul 9 de la Olimpiada de la Moscova (cu participare mondială, Cuba, S.U.A. etc.) fiind superior pozițiilor ocupate la europene.

Nici o prezență în finale

Să continuăm cu scrima, și ea, va veți lămuri, în marcată scădere a performanțelor și, implicit, a prestigiului:

1981, C.M. (Franța):	o medalie de argint, realizată de Petru Kuki la floretă; de remarcă că n-au avut loc întreceri pe echipe;
1982, C.M. (Italia):	nici o medalie, dar mai multe prezențe în finalele de 8;

Comportarea echipelor de club subliniază, și ea, regresul scrimii românești. Dacă, în 1982, Steaua a deținut, la spadă și, respectiv, la sabie, Cupa Europei, în 1983 doar Clubul sportiv școlar Satu Mare a izbutit o performanță notabilă, ocupând (la floretă fete) locul 2 la C.E.

Problema e mai veche. Am mai spus-o și o repetăm: locul ce le e rezervat, de regulă, observatorilor federali, pe pistă, la linia de centru și sub nivelul gazonului, îi împiedică pe aceștia să vadă bine și, implicit, să aprecieze mare parte din momentele jocului. Ei sînt, citeodată, competenți și loiali, dar poziția pe care o ocupă le îngreunează misiunea. De aici, ca o consecință logică, din moment ce Comisia de disciplină se sprijină (de cele mai multe ori) decisiv pe depozitia observatorului federal, tot felul de contradicții și interpretări. Să mai fim iertați o dată: cum putea să observe, de pildă, Kevor Ghemigean faultul comis asupra lui Cămătaru, când se afla la mare distanță de atacantul craiovean, sub orizontul acestuia, ba încă „mască” de alți 10-12 fotbaliști din cele două formații?! Nu că n-ar fi vrut, să fim bine înțeleși, ci n-ar fi putut, din motive obiective.

Ciuca bătailor

Situația participării românești la ultimele 3 ediții ale europenilor de volei:

1979 (Franța):	locul 7 (masculin),	locul 5 (femenin)
1981 (Bulgaria):	locul 5, locul 7	
1983 (R.D.G.):	locul 8, locul 6	

Dacă se poate vorbi, în privința fetelor, de un statu-quo, băieții sînt, evident, în regres. Atît pe plan european, cit și mondial:

1978 (Italia):	locul 13
1982 (Argentina):	locul 15

Cîndva, România era considerată printre marile puteri ale voleiului, Rapid și Dinamo fiind, pe rînd, deținătoare ale Cupei campionilor europeni. Azi, voleibaliștii noștri au ajuns ciuca bătailor!

După 21 de ani!?

Pentru prima dată, după 21 de ani de succese, luptătorii noștri de greco-romane s-au întors acasă, săptămîna trecută, fără nici o medalie de la o mare întrecere! Faptul e cu atît mai îngrijorător cu cit se afirmă (pe bază de dovezi) că greco-romane sînt disciplina care, în ansamblul sportului românesc, oferă „pulsul” Jocurilor Olimpice, al comportării tricolorilor la cea mai grandioasă manifestare a sportului contemporan. Comparațiile ne obligă la meditații:

1980, J.O. (U.R.S.S.):	4 medalii, aur prin Ștefan Rusu, argint prin Constantin Alexandru, bronz prin Petre Dicu și Vasile Andrei;
1981, C.M. (Norvegia):	două medalii de bronz (Ștefan Rusu și Ion Draica);
1982, C.M. (Polonia):	5 medalii: Ștefan Rusu (aur), Nicolae Zamfir, Ion Draica și Vasile Andrei (argint), Ștefan Negrîșan (bronz);
1983, C.M. (U.R.S.S.):	nici o medalie!?

Acesta ar fi, fără a mai lungi vorba, tabloul sportului românesc la ora de față. Un tablou, veți fi de acord cu noi, în tonuri cenușii. Ceea ce trebuia să se întimplă s-a întimplat, poate chiar mai repede decît am prezis: alte și alte poziții internaționale (după handbal, atletism etc.) au fost pierdute, plătindu-se tribut lipsei de pricepere, pregătirii „pe picior”, toleranței (sau, dimpotrivă, intransigenței fără acoperire), atitudinii „șovăitoare, favorizantă” etc. etc. Nu mai insistăm. Avem convingerea că ceea ce era de demonstrat, s-a demonstrat.

Joaca de-a regulamentul

Ne-a fost dat să asistăm, joia trecută, la o ședință a Comisiei de disciplină a F.R.F. Am apreciat obiectivitatea cu care se judecă acolo, modul corect, imparțial, în care se pun problemele. Dar dezbaterile acelea, conduse cu tact și inteligență de Gheorghe Prodea, a readus în discuție, firește involuntar, o lacună mai veche a fotbalului românesc. Cea a observatorului federal. La meciul Sportul studentesc—Universitatea Craiova a figurat, ca observator al F.R.F., fostul arbitru internațional Kevor Ghemigean, om distins și integru, deosebit de respectat. Numai că, spre surprinderea noastră, raportul semnat de Kevor Ghemigean, explicînd fără părtinire întîmplările din teren, a conținut și citeva inexactități. Că, bunăoară, Iorgulescu l-a lovit fără balon pe Cămătaru, cînd intervenția violentă a buceștanului (pentru care ar fi meritat cartonașul roșu) s-a produs asupra lui Beldeanu?! Că, alt exemplu, Beldeanu ar fi provocat lovitura de la 11 metri (sesizată doar de arbitru Mustăța și de Vasile Căbulea de la „Știința line-retului”), cu toate că, la faza respectivă, în duel (reglamentar) cu Hagi s-a aflat Donose?!

Problema e mai veche. Am mai spus-o și o repetăm: locul ce le e rezervat, de regulă, observatorilor federali, pe pistă, la linia de centru și sub nivelul gazonului, îi împiedică pe aceștia să vadă bine și, implicit, să aprecieze mare parte din momentele jocului. Ei sînt, citeodată, competenți și loiali, dar poziția pe care o ocupă le îngreunează misiunea. De aici, ca o consecință logică, din moment ce Comisia de disciplină se sprijină (de cele mai multe ori) decisiv pe depozitia observatorului federal, tot felul de contradicții și interpretări. Să mai fim iertați o dată: cum putea să observe, de pildă, Kevor Ghemigean faultul comis asupra lui Cămătaru, cînd se afla la mare distanță de atacantul craiovean, sub orizontul acestuia, ba încă „mască” de alți 10-12 fotbaliști din cele două formații?! Nu că n-ar fi vrut, să fim bine înțeleși, ci n-ar fi putut, din motive obiective.

IVIDIU IOANIȚOIA

Rugby

O etapă bucureșteană

Ce-a de-a șaptea etapă a campionatului divizionar — A de rugby a coincis cu un mult așteptat cuplaj al celor patru importante echipe bucureștene (Dinamo, Steaua, R.C. Grivița Roșie și Sportul Studentesc) desfășurat, parcă în chip simbolic, sub auspiciile recoltei autumnale, pe stadionul din Parcul Copilului. Mecurile aveau o semnificație deosebită și pentru determinarea treptelor ierarhice în clasament, primele două detașându-se simțitor și ex aequo (21 puncte) față de celelalte concurențe, iar celelalte două (R.C. Grivița Roșie și Sportul Studentesc) fiind împinse în coada clasamentului, sub nivelul „provinciei”, unde Știința Cemin Baia-Mare avea să confirme ultimele sale comportări bune învingînd Farul cu 13-9 (10-9).

În primul joc din cuplaj, Dinamo învinge pe Sportul Studentesc cu 20-6 (7-3), deși a întîmpinat o vie și plăcută replică pe treisferturi și ceea ce pare mai bizar, chiar în jocul la țușe, unde jucătorul Gurămare s-a impus ca un prinzător de elită și excelent organizator al atacului studentesc. La Dinamo s-a resimțit absența lui Gică Dărăban și o subliniem încă o dată pe aceea a înaintașului Dumitru, „componentul lotului național, a cărui transferare nu a fost încă rezolvată de F.R. Rugby!!! Jocul echipei Dinamo a fost mult înviorat prin acțiunile lui Mircea Paraschiv, care s-a dovedit inspirat și pe postul de centru-treisferturi. Spre regretul nostru, trebuie să spunem că formația dinamovistă nu are o formă ascendentă și nici nu-și joacă meciurile cu un tonus susținut. O anumită trenare, poate oboseală sau insu-

ficient antrenament, prejudiciază prestigiului și siguranței sale.

Veritabilul derby, cu care ne-au obișnuit în trecut steliștii și grivițenii, nu s-a dezmințit nici de data aceasta, iar victoria Stelei cu 12-9 (6-6) reflectă întocmai îndrîjirea partidei, disputată sub semnul egalității pînă la repriza și după aceea cu un aport crescendo. O partidă fără nici un eseu, în care D. Alexandru și Codoi de la Steaua, prin trei lovituri de pedeapsă și un drop, l-au înfrînt pe T. Radu, de la R.C. Grivița Roșie, beneficiar a numai două lovituri de pedeapsă transformate și un drop! Dacă ne reamintim că în etapa trecută Steaua a învins Farul tot prin lovituri de picior (cinci, la număr, executate de aceeași uvertură D. Alexandru), înțelegem că tactica generală de joc a echipelor noastre frunțase tinde să elimine total jocul deschis și tehnica individuală a pasel, ceea ce constituie o gravă eroare, favorizînd o reîntoarcere spre strategia primitivă și anti-joc.

Aceasta e cu atît mai grav cu cit o asemenea concepție e împrăștiată la club de către unul din antrenorii naționali! Jocul s-a desfășurat febril și datorită prezenței incompetent și neautoritate a arbitrilor C. Costăchescu (la centru) și T. Ioniță (la margine), fiind amputat cu aproximativ cinci minute (plus prelungirile) și în urma unei busculade colective a celor două formații, fapte care trebuie să determine federația respectivă întru aplicarea unor sancțiuni drastice pe toate planurile, așa cum a făcut-o și în cazul echipei Farul. Este necesar de a se impune și antrenorilor respectivi atenționări grave în legătură cu munca educativă.

Ca, dealtfel, și în legătură cu cea tehnică, de pură specialitate. Este necesar ca viitorul rugbyului nostru să fie privit cu un ochi ager și fără optica victoriei cu orice preț, neglijîndu-se, din păcate, însăși virtutea specifică acestui sport — fair-playul!

TUDOR GEORGE

Topul Cenaclului Flacăra

Configurația topului nostru din această săptămînă, realizat din scrisori, este următoarea:

1. Da, da, da (Andrei Păunescu)	— 2 815 puncte
2. La nunta ta (Ștefan Hrușcă)	— 2 081 „
3. Antiprimăvara (Vasile Șeicaru)	— 1 643 „
4. Partaj (Ecoul)	— 1 393 „
5. Maria (Costas Caracostas)	— 1 207 „
6. Totuși iubirea (Májay Gyözö)	— 1 114 „
7. Totuși (Totuși)	— 1 083 „
8. Elegie II (Poesis)	— 839 „
9. Moartea căprioarei (Frații Chiriac)	— 770 „
10. Te salut generație-n blugi (Pro Musica)	— 652 „

Așteptăm în continuare, pe adresa redacției, propunerile dumneavoastră.

Programul Cenaclului Flacăra

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu intenționează să întreprindă, în perioada următoare, un nou turneu prin țară, avînd în prima sa parte următorul program:

Vineri, 7 octombrie	— PLOIEȘTI
Sîmbătă, 8 octombrie	— BUCUREȘTI, Stadionul Republicii
Duminică, 9 octombrie	— PITEȘTI
Luni, 10 octombrie	— CÎMPULUNG
Marți, 11 octombrie	— CURTEA DE ARGEȘ
Joi, 13 octombrie	— ALEXANDRIA
Vineri, 14 octombrie	— ZIMNICEA

Toate spectacolele vor începe de la orele 17. Intenționăm ca toate spectacolele să aibă loc pe stadioane. Așteptăm în continuare propunerile pentru manifestările Cenaclului Flacăra.

Trofeul „Oscar“

La Barcelona, în sediul „DIAGONAL“ din cadrul clădirii comerciale EL CORTE INGLES, la 20 septembrie orele 17, așezati ca în băncile de școală, un șir de 20 de adolescenți, sahiști ce urmează cursurile noului Institut de șah din Catalonia (I.E.C.), așteptau cu nerăbdare ca ceasurile de control să marcheze prin ticăitul lor mecanic pulsul trăirilor nevăzute. Emoția era generală. Cu piesele negre aveau de înfruntat un nume, un palmares, o voință, pe Nona Gaprindașvili, știind să pretuiască șansa întâlnirii într-un simultan cu deținătoarea a cinci titluri mondiale de șah, cu singura mare maestră absolută (titlu obținut și în competițiile masculine), cu proaspata câștigătoare a turneului internațional de la Playa de Aro, dedicat zilei naționale a Cataloniei.

Prezența excampioanei mondiale în Spania devenise un punct de atracție sportivă pentru numeroșii spectatori dornici să obțină un autograf gruzin de rezonanță mondială, prin faptul că, în urma scrutinului de voturi primite la 21 februarie 1983, Nona Gaprindașvili a fost desemnată drept câștigătoare premiului OSCAR MUNDIAL FEMENINO DEL AJEDRES. Este pentru prima oară când Premiul OSCAR se atribuie și în șahul feminin, știut fiind faptul că în șahul masculin există tradiția unui deceniu. El Corte

Ingles este colectivitatea care patronează „Oscarul“ mondial avind ca reprezentanți pe Francisco Salamanca (director) și Jorge Pintó (relații publice).

Scrutinul de la 21 februarie a fost condus de către Juan Julio Colominas, asistat de Monica Cabre, secretară I.E.C., în prezența lui Joan Garcia Domingo, directorul tehnic al sporturilor din Catalonia și a lui Florencio Campomanes, președintele Federației internaționale de șah, și a constat din aprecierea globală și individuală a valorii rezultatelor sahiște pe anul 1982, prin puncte, de către membrii afiliați la Asociația internațională de presă sahiștă (A.I.P.E.), și din alegerea, prin vot, a celor mai bune 10 jucătoare din lume. În total s-au dat 88 de voturi de către reprezentanții de presă din 32 de țări (România nu este afiliată). Rezultatele scrutinului de voturi valide au fost: 1. Nona Gaprindașvili — U.R.S.S. — 793 puncte. 2. Maia Ciburdanidze — U.R.S.S. — 683 puncte. 3. Pia Cramling — Suedia — 632 puncte. 4. N. Alexandria — U.R.S.S. — 591 puncte. 5. I. Levitina — U.R.S.S. — 578 puncte. 6. N. Ioseliani — U.R.S.S. — 410 puncte. 7. M. Mureșan — România — 395 puncte. 8. E. Ahmilovskaia — U.R.S.S. — 369 puncte. 9. Liu She Lan — China — 264 puncte. 10. L. Semenova — U.R.S.S. — 206 puncte. Ca urmare a victoriei în toate competițiile la care a participat în anul 1982, fosta campioană mondială a fost proclamată întitul OSCAR MUNDIAL FEMENINO DEL AJEDRES — 1982.

Imediat după încheierea simultanului, câștigat de marea maestră sovietică printr-un scor record, în seara zilei de 20 septembrie 1983 la orele 20, președintele de onoare al A.I.P.E., Jordi Puig, în prezența reprezentanților de la El Corte Ingles și de la F.I.D.E., a conferit Nonei Gaprindașvili primul trofeu „Oscar“ în aplauzele a numeroși spectatori. Trofeul constă într-o figurină din argint „LA FUENTE DE LA DAMA DEL PARAGUAS“ simbolizând grașul Barcelona.

Se așteaptă ca la începutul lunii octombrie, înainte de desfășurarea lucrărilor Congresului F.I.D.E. de la Manila, să fie conferit tot la Barcelona același trofeu sahiștului nr. 1 al lumii, marelui maestru sovietic Garri Kasparov.

O adevărată partidă „școală“ a realizat marea maestră sovietică la turneul de la Playa de Aro. Iată desfășurarea ei:

APĂRAREA SICILIANA

FERRER — GAPRINDAȘVILI

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 cxd4 4.Cxd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 e5 7.Cb3 Ne7 8.00 9.f4 b5 10.a3 Nb7 11.N13 Cbd7 12.De1 Tc3 13.Ne3 Te8. S-a jucat Apărarea Naidorf, o variantă mult practică de fosta campioană mondială. Albul prin mutarea 9.f4! ? alege o linie de joc considerată de teoria modernă a deschiderilor drept ușor de egalat pentru negru. A urmat: 14.f5 d5 15.exd5 e4

Albul închide centrul de pioni pentru a putea de lînga atacul pe flancul regelui, Negrul combate activ planul de joc al adversarei oferind sacrificiul a doi pioni centrali pentru a obține inițiativa. Această poziție s-a mai întilnit într-una dintre partidele Nonei Gaprindașvili în finala Campionatului U.R.S.S. din 1982, finală câștigată de a.easta la egalitate de puncte cu N. Ioseliani.

16.Ne2 Cb5 17.Nd4 Cfxd5 18.Dg3 Nf6 19.Tad1 De7 20.Dxc7 Txc7 21.Cxd5 Cxd5 22.Nxf6 gxf6 23.Tc1 Ce3 24.Tf2 Te5 25.Cd4 Td5.

Albul are dificultăți. După schimbarea damelor negrul joacă sistematic pentru obținerea de avantaj material într-un final mai bun. 26.Cb3 Txc2 27.Txc2 Cxc2 28.Ca5 e3 29.Tf4 Td2 30.Tg4 Rf3 31.Rf1 Nd5 (2h29 — 1h45). Și albul a cedat într-o poziție fără speranță în care slăbiciunile pionilor de pe flancul damei deveniseră imposibil de apărare de piesele albe lipsite de cooperare.

Tot la începutul lunii octombrie, deci la prima deplasare după primirea trofeului „Oscar“, Nona Gaprindașvili va face a vizită în România, în cadrul zilelor culturale gruzine, vizită mult așteptată de către toți aceia care au aplaudat succesul absolut al mării maestre la prima sa participare în România, la turneul internațional de la Timișoara în anul 1974.

MARGARETA MUREȘAN ■

N-avem de ales: trebuie să câștigăm în Cipru!

Miercuri, 19 septembrie, la Stockholm, într-un meci continuând în cadrul grupei a V-a a preliminariilor Campionatului european, reprezentativa de fotbal a Suediei a învins-o pe cea a Cehoslovaciei cu 1-0. N-am aflat prea multe amănunte, golul a fost marcat de Corneliusson în minutul 13, gazdele au avut și o bară etc., doar Gheorghe Prodea, președintele Comisiei de disciplină a F.R.F., ne-a spus, după ce a văzut meciul la televizor (la Praga), că „apărarea cehoslovacă a jucat sub așteptări, lăsând mari spații neacoperite. A doua zi, presa pragueză afirma că naționala lui Havranek a făcut cel mai slab meci din ultimii 4-5 ani“. Dar ratarea călătoriei n-a însemnat cine știe ce pierdere deoarece naționala Cehoslovaciei, pe care Lucescu o viza în mod special, în perspectiva întilnirii din 30 noiembrie (Cehoslovacia-România), va putea fi urmărită în 16 noiembrie, cînd va juca, chiar pe teren propriu, cu Italia. Pînă una, alta, să vedem ce schimbări a adus victoria Suediei în economia grupei. Ea a modificat, de drept, clasamentul la zi, dîndu-i înfățișarea

1. Suedia	7 4 1 2	11-59 p
2. România	6 4 1 1	7-29
3. Cehoslovacia	6 2 3 1	12-67
4. Italia	5 0 3 2	3-63
5. Cipru	6 0 2 4	3-172

dar n-a influențat, înregistrîndu-se un succes pe teren propriu, așa-zisul clasament al adevărului (calculat pe baza diferenței dintre punctele câștigate în deplasare și cele cedate acasă), cel mai în măsură să exprime șansele echipelor de a ocupa locul 1 în grupă și, implicit, de a participa la turneul final al europenilor. Acesta arată după cum urmează

1. Cehoslovacia	+3	+6
2. Suedia	+1	+6
3. România	+1	+5
4. Italia	-1	-3
5. Cipru	-4	-14

(pe coloana a doua situația golaverajului)

Asta într-un moment în care au mai rămas de disputat 5 jocuri: Italia-Suedia (15 octombrie), Cipru-România (12 noiembrie), Cehoslovacia-Italia (16 noiembrie), Cehoslovacia-România (30 noiembrie), Italia-Cipru (22 decembrie). O echipă, Cipru, este teoretic și practic în afara luptei pentru șefie, dar celelalte 4 au, ne vom lămuri imediat, șanse mai mari sau mai mici de a ajunge la Paris. Deși într-o poziție favorabilă (vezi clasamentele), Suedia nu poate spera la prea mult, doar un concurs de împrejurări foarte fericit avînd posibilitatea de a-i înlesni calificarea. Victorie în Italia, în singurul meci pe care-l mai are de susținut, ar fi o condiție obligatorie, dar nu suficientă. Ca să ocupe locul 1, Suedia ar mai avea nevoie, câștigînd în Italia, ca: a) Cehoslovacia să piardă măcar un punct pe teren propriu; b) România să nu termine învingătoare în Cipru. În cazul în care România ar face meciuri egale în Cipru și Cehoslovacia, Suedia, după ce va fi întrecut Italia, ar obține

calificarea la golaveraj. Variante, veți fi de acord cu noi, greu de îndeplinit, fiind de așteptat ca Italia, cu orgoliul ei de campioană a lumii adînc rînit, să încerce să realizeze, în 15 octombrie, prima izbîndă în grupă, doar o victorie în fața Suediei putînd menține squadra azzurra, fie mai mult teoretic, în bălălia pentru europene. Pentru că, deși într-o situație precară (fără nici un meci câștigat, cu -3 la golaveraj etc.), Italia se mai agată încă de un pai?! După calculul hîrtiei, ea mai poate ajunge la Paris dacă: a) învinge Suedia (acasă), Cehoslovacia (în deplasare) și Cipru (acasă); b) Cipru întrece România; c) Cehoslovacia bate România. Dacă toate acestea se vor întimpla, greu de crezut, dar posibil, Italia ar acumula, ca și Suedia, România și Cehoslovacia, 9 puncte, calificarea urmînd să fie decisă la golaveraj. Dacă, să acceptăm, în toate partidele de pînă la Italia-Cipru s-ar realiza victorii de 1-0, squadrei azzurra i-ar fi necesară o izbîndă (acasă) la 8 goluri diferență (dac-ar bate Suedia cu 3-0, numai 6), și ea, firește, posibilă.

În aceste condiții, lesne de dedus, cele mai mari șanse aparțin, în continuare, reprezentativelor Cehoslovaciei și României. Acel 1-0 pentru Suedia, de miercuri trecută, i-a ținut pe loc pe elevii lui Havranek, dar nu-i mai puțin adevărat că, învingînd în ambele întilniri pe care le mai au acasă, ei ar totaliza 11 puncte și, indiferent de restul rezultatelor, s-ar califica pentru Paris. Formația Cehoslovaciei ar putea chiar ceda un punct acasă României și tot s-ar califica (la golaveraj, cite 10 puncte fiecare), dacă tricolorii vor fi pierdut, între timp, meciul din Cipru. E limpede, credem, că

partida Cipru-România, ce se va disputa la Larnaca, reprezintă „cheia“ grupei. O victorie a echipei noastre naționale, pe deplin posibilă și dorită din tot sufletul, ar păstra-o cu șanse considerabile în lupta pentru calificare. Din punctul de vedere al jucătorilor antrenati de Mircea Lucescu, varianta ideală ar fi victorie în Cipru și (măcar) meci egal la Praga, situație în care ei ar aduna 12 puncte și ar intra în posesia biletelor pentru Paris indiferent de restul rezultatelor grupei.

Ce va fi, vom mai vedea. Sigur e, repetăm, că întilnirea din 12 noiembrie va reprezenta pentru fotbalistii români o adevărată „piatră de încercare“. În Cipru, unde numai suedezii au câștigat (cu mult noroc, insularii irosind cîteva ocazii uriașe), nu va fi ușor. Ar fi o eroare să mai credem că, azi, ciprioții mai sînt diletanți de altădată. Dovezi? Larnaca n-a cedat, pe teren propriu, decît cu 1-0 în fața lui Bayern (învîngătoare la München cu 10-0!), iar Omonia Nicosia a întrecut clar, cu 4-1, pe T.S.K.A. Sofia! Și comportarea naționalei cipriote, prestația de la Hunedoara (cînd au pierdut cu 3-1), ca și rezultatele egale realizate (acasă) cu Italia și Cehoslovacia, pledează în acest sens. De aceea meciul din 12 noiembrie trebuie tratat cu maximum de seriozitate și realism. O victorie este absolut necesară, iar băieții noștri vor face totul, sîntem siguri, pentru a o obține. Valoarea și experiența lor, net superioare, reprezintă cele dintîi garanții pe drumul izbînzii, o izbîndă obligatorie, sine qua non, în tentativa fotbalului românesc de a avea acces la faza finală a Campionatului european. Vom reveni.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Un virf de atac care poate îngenunchea apărarea cipriotă: Cămătaru

Cronica șoselei

Față în față: un om și un neom

Biziitul insistent al soneriei îl trezește pe paznic, care, încă buimac de somn, descuie ușa de intrare a spitalului. „Stai dom-le, doar nu vrei să intri înăuntru cu bicicleta?“ Amuțește, însă, cînd vede că, de fapt, bicicleta a fost transformată într-un fel de targă pe care e transportat un om, cu hainele făcute ferfeniță, pline de singe, care geme încet. Cel care duce bicicleta de ghidon, o împinge mai bine zis, desface brațul drept al rînitului înclăștat în jurul gîtului său, apoi, ajutat de paznic, cu mișcări lente, precaute, culcă victima cu fața în sus, pe bancheta din hol. Între timp, apare medicul de gardă cu ajutoarele sale, asistente, brancardieri. „Ce s-a întimplat, cum a ajuns omul în halul ăsta? Cine l-a adus la spital?“ „Eu domn' doctor“. „Cu ce l-ai adus?“ „Pai cu ce... cu bicicleta“. „Unde l-ai găsit?“ „Unde? La vreo 15 km de aici“. „Cum așa? Și l-ai adus cu bicicleta? Asta n-o mai cred. Pentru prima oară în viață aud că un rînit grav e adus așa o distanță pe două roți“. Medicul începe examinarea sumară a rînitului. „Fracturi peste tot, o tăietură puternică mai sus de cot. La cap două răni superficiale, din ce se vede cu ochiul liber. Dumneata l-ai legat la mină? Ai făcut bine. I-ai oprit hemoragia. Cine te-a învățat?“ „Pai... am făcut și eu cum m-am priceput“. „Văd că ești galben rău la față. Cred și eu după atîta chin. Intinde-te aici puțin, odihnește-te, noi mergem să-l operăm“. „Scapă domn' doctor, ce ziceți?“ „Știu eu, să sperăm!“

„Mergem la fabrică, noaptea tirziu, știți, noi lucrăm numai 6 ore, avem o muncă grea. De la 2 la 8 dimineața. Mă gîndeam la ale mele, la ce mai e de făcut prin gospodărie, la copii cînd observ din spate niște lumini care se apropiau de mine foarte repede. „O fi vreo mașină care merge cu mare viteză“ îmi zic eu. Nici nu apuc să-mi termin gîndul, cînd nebunul trece pe lîngă mine mai, mai să mă doboare la pămînt, deși trecusem, de cum am zărit lumina, pe cărarea de pămînt. Mașina n-a mai făcut decît vreo două, trei sute de metri și am auzit o bubuitură. „O fi lovit pe cineva zănatecul ăsta“. Între timp, autoturismul reduce mult viteza și dă semne că ar vrea să oprească. Dar nu, lașul stînge luminile și fuge cu viteză parcă mai mare ca pînă atunci. Pedalez iute către locul cu pricina. Ce văd? Tovarășul meu de serviciu Pătru căzut jos și plin de singe. Lîngă el bicicleta făcută covrig, cu farul spart și niște cobouri, probabil de la mașina care l-a lovit pe om. Bietul de el aruncat în șanț, gemea. Nu putea să vorbească. Singele șiroia puternic la un braț. M-am apucat așa, cum m-am priceput, să-l pansez. Am reușit să opresc sîngele. „Cum să-l duc la spital? mă tot întrebam. Era tirziu. La ora asta nu prea trec mașini. Totuși trebuie să fac ceva, nu pot lăsa omul fără ajutor, îmi spuneam. Nimic, nimic, nici o mașină nu se zărea, nici măcar o căruță și ea bună în lipsă de altceva. Ce să mai aștept? L-am suit pe cadrul bicicletei, i-am petrecut brațul drept în jurul mijlocului meu, m-am urcat apoi și eu și am început cu greu, ce-l drept, să pedalez. Așa am ajuns la spital“.

Mihai Amariei a pedalat nici mai mult nici mai puțin de 15 kilometri cu eforturi ieșite din comun. Vă imaginați, să transportați pe bicicletă un om în toată firea. Din cînd în cînd oprea și-și trecea batista pe față.

„Chinul cel mai mare a fost de la intrarea în oraș pînă la spital. Acești ultimi kilometri au fost pentru mine un calvar. Să reușesc — mă gîndeam — să-l aduc viu la spital, că pe urmă l-or ajuta doctorii“.

După ce s-a odihnit cîteva minute pe banca din holul spitalului, Mihai s-a dus la miliție, a povestit întîmplarea apoi a intrat în schimb, ca și cum nu s-ar fi întimplat nimic, și a muncit la secția luf de sticlărie pînă la ora 8. După care n-a plecat acasă ci a pornit-o iarăși spre spital.

„A reușit operația, domn' doctor?“ „Cred că putem să-l considerăm salvat. Te poți duce liniștit acasă. Dumneata ești însă adevăratul lui salvator. Dacă nu-l aduceai la noi astă noapte, nu mai era în viață acum. Bravo! Ești un om de omenie“. Mihai lasă capul în jos. Nu-i plac laudele. E mulțumit în sufletul lui, că a avut puterea necesară să-l ducă pe rînit la spital. „Mă gîndeam mereu la cei cinci copii ai lui Pătru. Toți mici ca ulcelele și nevastă-sa mereu bolnavă, prin spitale. Adevărata lor mamă e de fapt fata cea mai mare. Dacă poți s-o numești așa, cînd ea are doar 12 ani“.

Făptașul a fost descoperit în persoana lui V. Bratu, șofer profesionist la o unitate de transporturi auto agricole. Același refren: „Eram băut și d-aia n-am oprit“. „Bratul e și tu folosești bicicleta cînd mergi la muncă, căci mașina care o conduce era imprumutată. Și tu ai 5 copii la fel de mici ca ai lui Pătru, consăteanul tău, pe care în mod sigur l-ai recunoscut acolo în șanț, noaptea. Ce-ai zice, dacă și pe dumneata te-ar doborî la pămînt o mașină și după aceea șoferul ar fugi. Să simți așa cum se scurge viața din tine și să nu poți face nimic!“ „Aș spune că-i un nemernic, un ticălos, un neom!“ „Ți-al zugrăvit singur portretul, Vasile“.

VICTOR BEDA ■

Spectacolul informației

Pînă unde privim?

Facem ce facem și ne întorcem la anii de școală. Între învățătorii mei din sat, între numele de la catedră cu care ne-am împodobit inimile a existat parcă un pact al sfertării soroare. Satul aparținea unui ieri de care nu se putea rupe. Noi existam într-un prezent unde păream a rămâne tot timpul. Mîna și gîndul lor frumos ne mîna spre fereastra de mai departe. Nume furate uitării. Ciobănescu, Turcuș, Ștefanescu, Florescu, Stănescu, Boroi. Cînd mergeam dimineața spre școală, înceam a ne zbugui, cu zîmbet pe buze: „Ne vede don' Boroi”. Venea înalt și alb pe partea din marginea drumului; ca o statuie. Sint oameni care nu-și saltă ochii din pămînt chiar dacă ar merge o zi întreagă. Nu-mi amintesc ca don' Boroi să stea cu privirea altfel decît înscrisă cu boltă, mers de săgeată, pînă departe. Vedea sus și vedea departe.

Mi-au atras atenția de curînd, două manifestări organizate simultan — la Tokio și Osaka — fără vreo legătură — aparentă — între ele. Ziarele le-au prezentat pe larg iar televizorul din camera mea de la „Tokyo Prince Hotel” mi-a oferit

destule imagini. Semn, vreau să spun, că lucrurile nu păreau făcute doar de dragul și spre plăcerea celor care au încăput în respectivele săli de conferințe.

La hotel „Okura” în Tokio, a avut loc o întîlnire, ca atîtea organizate pe glob, cu gîndul de a permite schimbul de păreri îndeosebi, de astă dată, în marketing. Așa cum s-a subliniat, conferința a fost convocată într-o perioadă de violente schimbări în sfera producției industriale, de fricțiuni în comerțul internațional. Mi-au reținut atenția citeva lucruri. Akio Morita, președintele corporației Sony, s-a referit la „Managementul zilei de mîine”. Între altele a ținut să precizeze: noi nu putem să ne bazăm doar pe citeva genii ci pe un mare număr de specialiști. Succesul corporațiilor japoneze trebuie înțeles și prin faptul că inginerii au preluat importante funcții de management urmărind profitul pe termen lung și nu pe termen scurt așa cum — spunea el critic — prea adesea pretind încă din anii de școală americanii și (vest) europenii. Tehnologia singură nu înseamnă business, declara vorbitorul. Un produs nu este vîndut pînă cînd valoarea sa nu a fost recunoscută de cumpărător, „educația clientului” fiind un principiu de bază în marketing. Hisanori Isomura, președintele televiziunii NHK, a exprimat opinia că de obicei japonezii sint supraestimați de către străini și subestimați în Japonia. Japonezii, în viitor, trebuie să încerce să ciștige mai degrabă mințile decît piețele externe, sublinia el.

Inventivitatea reprezintă explicația puterii economice japoneze și ea va continua să se dezvolte puternic, afirma și prezicea Hisao Kanamori, președintele Centrului național de cercetări economice. Dr. E. Wilkinson, autor al unei cărți „Înțelegere greșită, Europa contra Japoniei” este de părere că japonezii au ceva ce au pierdut europenii și asta explică succesele țării lor: marea importanță acordată îndeplinirii cu scrupulozitate a oricărei sarcini primite. Japonezul, continua el, pare a-și fi găsit împlinirea prin muncă și este tentat să considere compania unde lucrează „vehiculul pentru autorealizare individuală”. Shinjiro Torii, fondatorul companiei „Suntory Ltd” (ah, berea Suntory!), și-a intitulat intervenția pur și simplu „Încearcă și vezi!” provocîndu-ne să sîrîm în... viitor și să... vedem ce va fi atunci.

Dincolo, la Osaka, simpozionul a avut o temă formulată și mai explicit: „Cu înțelepciune către secolul XXI”. Și pentru a fi convingi că nu se va pierde timpul degeaba, organizatorii au adus cinci laureați Nobel, fiecare aruncînd tot atîtea pietre în apa nu foarte limpezită a viitorului.

Notez toate acestea doritor să subliniez convingerea că una este, chiar și în viața personală, să mergi pe drum privindu-ți la nesfîrșit virful bocancului și alta să-ți alegi drept cel mai apropiat semn de reper linia orizontului.

NEAGU UDROIU

Falsul e în altă parte

În timp ce luările de poziție împotriva fumatului cunosc o intensificare fără precedent, o autoritate a lumii medicale explodează: totul este un fals colosal, un tragic fals. Falsă s'aristicele și concluziile, false datele provocate organismului uman de fum, care... „face bine”. Sub provocatorul titlu „Fumatul vă face bine” medicul australian William T. Whitby, președinte al Societății de medicină din Sydney și al Asociației medicale britanice pentru Australia, și-a făcut publică revolta la adresa defumătorilor țigaretelor, trabucelor și altor surse de scos fum. Argumentîndu-și poziția prin imposibilitatea de a putea susține „lipsa de onestitate a campaniei antifabnic”, el consideră că atacul furibund asupra fumatului ascunde „diferite tipuri de interese”. Fumatul, spune el, este făcut culpabil de toate maladiile pămîntului cînd vinovății de prejudiciile cauzate sănătății oamenilor sint radioactivitatea, degradarea mediului, stress-ul muncii. Pe de altă parte, incriminînd tutunul, medicii nu fac altceva decît să-și apere uriașele fonduri de care dispun pentru cercetare.

Oare ce interese apără medicul australian făcînd astfel fumatul, din moment ce totul se învîrte în jurul unor diverse sfere de interese?

Primele dubii asupra efectelor nocive ale tutunului au apărut cînd Whitby a observat că pacienții săi bolnavi de cancer pulmonar nu fusese ră fumători. Pentru a aduce în fața opiniei publice „această înșelăciune de prooportii”, el a publicat în „Sydney Daily Telegraph” din mai 1979 următorul anunț: „Ofer 10 000 dolari celui

care va putea dovedi după criteriile științifice că fumatul a cauzat un singur caz de deces prin cancer pulmonar, cardiopatie sau alte boli”. Nici unul din medicii care s-au prezentat pentru obținerea premiului nu a putut îndeplini condițiile cerute. Medicul australian utilizează raportul lui Royal College of physicians și al lui Surgeon General din S.U.A. care afirmă că „doar o minoritate dintre fumători cad pradă cancerului”. Probabilitatea de îmbolnăvire este egală cu aceea de a fi lovit de un automobil, sustine cu convingere Whitby. În sprijinul aserțiunilor sale, el îl citează pe prof. Rosenblatt de la New York Medical College care spunea că „este vorba de o extrapolație fantazistă de date statistice. Întîi a fost declarat fumatul drept cauză a cancerului pulmonar și apoi s-a încercat să se demonstreze această prin speculații statistice”. La rîndul său P. Burch, profesor la Universitatea din Leeds, declara: „corelația dintre fumat și carcinomul pulmonar a fost obținută datorită unor elementare erori de logică științifică. În zelul lor excesiv, adversarii fumatului au utilizat surtături metodologice, argumentații false, concluzii greșite, renunțînd la adevar”. Fumatul nu poartă nici o responsabilitate în cancerul pulmonar”. Iar Hiram Langston, profesor de chirurgie la Universitatea din Illinois, sublinia că „observațiile clinice contrazic ipotezele emise asupra fumatului, atîta vreme cît cancerul pulmonar este în regres, iar numărul fumătorilor constant”. (Se spune că 80 la sută din medicii americani fumează.)

În continuare dr. Whitby atacă o altă maladie de care este făcut răspunzător tutunul: cardiopatia. El îl citează pe prof. Schnauzer de la Universitatea din San Diego care afirma în fața Congresului

S.U.A. în 1982 că nicotina exercită o acțiune protectoare asupra inimii, prevenind ateroscleroza, care este asociată maladiilor cardiace. Fumatul produce efecte benefice asupra stress-ului, diminuîndu-i intensitatea și scăzînd astfel cantitatea de adrenalină eliberată în sânge care, la rîndul ei, influențează colesterolul, cel care se face vinovat de debutul maladiilor cardiace. În plus, afirmă medicul australian, tutunul este un protector al organismului! El îl imunizează împotriva tumorilor infestîndului gros, scade incidența apariției bolii lui Parkinson și, culmea, domolește colitele ulcerose!

Bineînțeles, argumentele lui Whitby nu se opresc aici. Extrem de prolix, el ignoră o cazuistică bogată în urma căreia tutunul a fost de mult dovedit că dăunător. Așa cum spunea Umberto Veronesi, directorul general al Institutului național pentru tumori din Milano, „adevarul este cu măiestrie eludat în paginile acestei cărți care, în fond, face o reclamă consumului de țigări. Cifrele folosite în carte sint reale dar autorul „altă” să precizeze că diminuarea incidentelor cancerului pulmonar și a infarctului în S.U.A. și alte state industrializate s-a datorat diminuării masive a numărului fumătorilor de vîrstă medie. Constanta numărului total al fumătorilor este ușor explicabilă prin apariția generațiilor noi de fumători. Așadar, există un fals, dar el nu consistă în cele susținute de promotorii campaniilor contra fumatului, ci exact în „demonstrația” lui Whitby. În ceea ce privește interesele pe care le apără acest medic, lucrurile sint clare: e vorba de beneficiile marilor companii producătoare de țigări. Și se poate deduce ușor că nu pe gratis...

IOAN ROȘCA

Afaceri cu speranța

„Trebuie să fac o călătorie, să iau o decizie de afaceri, să încerc o nouă rețetă de prăjitură, să închei un contract, să merg la coafar sau vreau să aflu cînd voi întîlni pe bărbatul sau femeia vieții mele? Nici o problemă, scuzați doar o clipă să consult astrologul”. Cu aceste cuvinte își începea recent agenția italiană A.N.S.A. un comentariu consacrat unei incredibile înfloriri a „artei” de a exploata credulitatea și speranța de către tot felul de astrologi, ghicitori și chiar... vrăjtoare. 18 milioane de italieni consultă zilnic horoscopul sau cer sfaturi personal sau prin telefon unui „tehnician al stelelor”. Horoscoapele au invadat presa cotidiană și revistele săptămînale; posturile particulare de televiziune și chiar cele de stat au rubrici de astrologie.

În plus, dacă cineva nu poate, nu știe sau nu vrea să citească, există un număr de telefon unde o voce suavă „dezleagă toate tainele în fața celui ce dorește să afle ce i se va întîmpla în următoarele 24 de ore.

„Fenomenul este vast, generalizat și semnificativ și nu este nevoie de sociologi, psihologi pentru a arăta că într-o epocă de insecuritate galoantă, de pierdere a punctelor tradiționale de referință, de criză economică, «ghicitorii» prosperă, fac avere și se înmulțesc”, explică A.N.S.A. „Nu cred, dar îl consult pentru că mă amuză”. „Vreau să văd dacă nime- rește” etc., iată doar citeva din frazele ce sint pronunțate pentru a ascunde slăbiciunea și curiozitatea aproape rituală de a citi în fiecare dimineață horoscopul din ziare. Aceasta este, dealtfel, varianta cea mai ieftină, pentru că o oră la un „ghicitor” foarte la modă costă între 30 și 150 dolari și multă răbdare, uneori așteptarea fiind chiar de citeva luni.

Firește, „satisfacția” este mai mare: îi ai pe vrăjitor la dispoziția ta pentru cel puțin o oră, te bucuri de solidaritatea lui, de compasiunea lui, pe lingă faptul că primești, după tarif, previziuni roze pentru viitor. Îți ești în palmă, îți calculează ascendența, îți află soarta privind în hipnotic glob de cristal. Și între timp cifra de afaceri a acestui „privitor” în

viitor” atinge în medie circa 50 milioane de lire anual.

Evident, credibilitatea acestor preziceri este extrem de controversată. În urmă cu citeva ani, cînd criza nu atinsese încă actualele dimensiuni și deci nici afacerile șarlatanești cu pretinsa aflare și chiar influențare a viitorului nu ajunseseră încă la actualele cote, în fața tendințelor obscurantiste propagate cu mare tam-tam de diferiți vrăjitori, ghicitori, astrologi sau cum s-or mai autointitula acești speculanți la „bursa speranței”, un grup de 186 de savanți, printre care și 18 laureați ai Premiului Nobel, au condamnat vehement astrologia și celelalte variante ale ei.

Însă fenomenul nu este tipic italian deoarece și în alte țări occidentale „citierea viitorului” a devenit o afacere extrem de rentabilă, ba chiar mai profitabilă decît în Italia. Potrivit unor son-

daje, în Marea Britanie, de pildă, un britanic din doi citește cu regularitate horoscopul, iar în Franța 60 la sută din populație începe ziua de muncă cu o privire aruncată pe horoscop. Și situația cunoaște o continuă evoluție. Însăpămintati de perspectiva zilei de mîine, de veștile privind evoluția ascendentă a șomajului, de știrile privind acumularea unor arse-nale de arme tot mai periculoase și mai ucigătoare, oamenii din multe țări apuse-nne apelează tot mai frecvent la acești ghicitori care știu să vîndă o speranță pentru ziua de mîine într-un ambalaj atrăgător. Și iată cum se face că afacerile cu speranța au ajuns, în Occident, să fie cele mai prospere afaceri într-o vreme de criză, cînd tocmai motivele de speranță lipsesc.

ROMEO NĂDĂȘAN

Mondo umano?

„Împăratul”
și impozitul

O glumă în pur stil italian. Dar cu ce urmări! Unora, ele li se vor părea tot cu specific italianesc, iar altora de-a dreptul leșite din obișnuit. Să nu mă îndepărtez însă prea mult de la subiect. Omul se numește Ilario Vercelli are exact 34 de ani, este nici mai mult nici mai puțin decît viticultor și domiciliază în Asti, localitate din vestita regiune italiană Piemont. Fac toate aceste precizări pentru că ele reliefează și mai mult năstrușnicia ideii care i-a venit acestui tinăr. Cum se știe, pe acele meleaguri, fiecare cetățean major este obligat, prin lege, să declare, sub semnătură, ciștigurile realizate în anul precedent, astfel încît fiscal să-și exercite drepturile (sau obligațiile) de a percepe taxa pe valoarea adăugată.

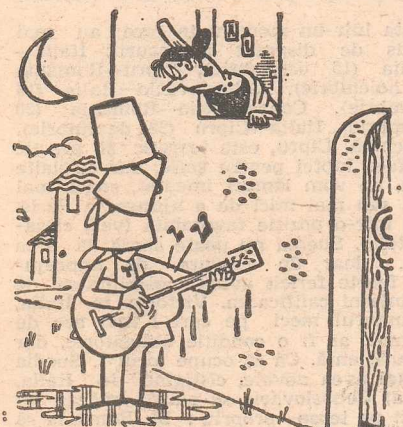
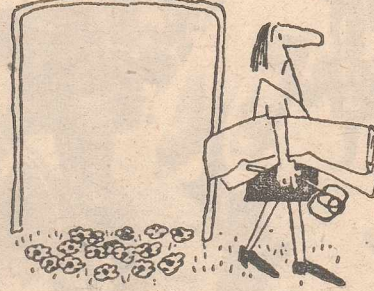
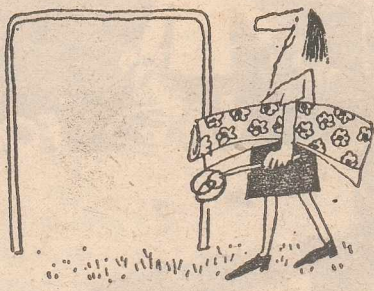
Aflat într-o asemenea situație, Ilario Vercelli, poate sub influența lecturii comentariilor politice din ziare, poate determinat de un alt context, încă necunoscut azi de alții, a completat cu calm foaia de impozit scriînd negru pe alb că, în 1982, ciștigurile sale nete s-au cifrat la 2 (două) miliarde lire italiene intru-it a reușit o mediere între doi șefi de mari state din lumea de azi. Asta n-a fost suficient pentru că, așa cum spune o vorbă de-a noastră, colac peste pupăză, în dreptul semnăturii sale s-a mai putut citi „Ilario I, împăratul Italiei”. Consecințele sint pe măsura glumei numai că împun și prin seriozitatea lor. Să-l acuzăm pe cel de la fisc că nu știe istoria italiană de azi intrucat nici vorbă ca, în peninsula, să existe, în prezent, un rege în funcțiune? Mai mult, dacă acest răsfațat birocrat al cifrelor nu cunoaște elemente de bază ale structurii politice din țara sa, îl putem condamna ca fiind depășit de evenimente și că, în consecință, a susține că a avut loc întîlnirea la nivel înalt respectivă, ca urmare a medierii unui concetățean de-al său, ar fi prea de tot?

Retică, retică, cel de la fisc și-a văzut de meserie cu o conștiințozitate de om supus mereu grijii bolnăvicioase de a nu greși, de a nu scăpa de cineva cu o liră pentru că atunci își pierde el lirele din leafă. Și-a făcut corect ancheta fiscală, descoperînd deci că Ilario I nu și-a achitat la timp taxa pe valoarea adăugată din suma (exorbitantă) ciștigată în urma neașteptatei sale medieri și că ar fi trebuit să plătească 330 milioane de lire. La atît se stabilise impozitul pentru cele 2 (două) miliarde lire italiene și dacă tot nu l-a achitat viticultorul nostru, s-a trecut la sechestrarea unor lucruri de valoare din gospodăria lui: tractorul, vacile și, desigur, casa.

Ilario Vercelli din acte oficiale, Ilario I pentru agenții fiscali din Asti, s-a chinat mult și bine să explice că e vorba de o glumă și, desigur, de urmărire ei, fiindcă nici pe departe n-a ajuns să ciștige cele două miliarde de lire și nu este nici marele încoronat, cum a semnat pe foaia de impozit. N-a reușit și mi se pare firesc. Ca și cu dragostea, cu fiscalul nu se glumește! Săptămîna trecută, în favoarea lui a intervenit cu succes primarul din Asti, avocat, care a reușit să suspende (doar atît, însă!) vînzarea la licitație a „imperului” lui Ilario. Gest frumos din partea unui primar pentru un posibil alegător al său, dar eu cred că marele erou al acestei întîmplări este totuși agentul fiscal respectiv pentru că nu oricare dintre exigenții săi colegi a avut parte de o asemenea problemă de rezolvat. Însă tocmai lui nu i se știe numele. Ce păcat!

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

A fost descifrat mecanismul apariției cancerului?

Din perspectiva unui schimb larg de informații și a unei concluzii pe plan internațional în vederea luptei generale împotriva cancerului, publicăm mai jos un articol care se ocupă, pe baza relațiilor apărute în presa engleză, de o recentă descoperire legată de descifrarea mecanismului apariției cancerului.

În lupta împotriva cancerului, lumea medicală a înregistrat anul acesta unul din evenimentele de senzație, datorat de mari speranțe pentru numeroșii suferinzi de pe tot globul. Este vorba de o descoperire potrivit căreia cancerul este o boală care apare ca rezultat al dereglării activității genelor celulare. În legătură cu aceasta, perspective de importanță excepțională are studiarea tumorilor maligne din organismul uman, a activității diferitelor gene din aceste tumori, activitate legată nemijlocit de transformarea malignă a celulelor, precum și a legăturii reciproce dintre activitățile diferitelor gene.

PDGF

Cum s-a ajuns la această descoperire, considerată de savanți ca un mare pas în direcția descifrării mecanismului apariției și înmulțirii celulelor canceroase? Totul s-a petrecut la începutul lunii mai a.c. în unul din laboratoarele londoneze. Specialistul în tehnică de calcul P. Stockwell, din Noua Zeelandă — relatează revista „Sunday Times”, — pretucind un set obișnuit de date la calculatorul electronic, a observat o mare asemănare între substanța din care era alcătuit virusul ce provoacă boala canceroasă la maimuțe și unul din factorii de înmulțire a celulelor sanguine, factor notat prescurtat PDGF. Dându-și seama că a făcut o descoperire importantă, Stockwell a pus în dreptul acestor materiale un mare semn al mirării. Pe urmă a prezentat datele doctorului P. Waterfield, conducătorul grupului de cercetători care s-a ocupat de descifrarea structurii chimice a PDGF. Și iată că datele respective au permis pentru prima dată să se explice în ce mod celulele normale se transformă în celule canceroase și în cele din urmă formează tumora malignă. „Am fost foarte emoționat — își amintește Waterfield —, căci mulți presupuneau că așa stau lucrurile, dar noi am fost primii care am și constatat aceasta. O astfel de supraunere nu poate fi întimplătoare. A reieșit că trebuie să existe o legătură reciprocă evolutivă între acest virus și PDGF”.

Substanța despre care este vorba se formează în organismul uman în răni, prin încheierea singelui. Ea dobîndeste posibilitatea de a stimula celulele să se înmulțească în jurul rănii și s-o vindece. Ocupându-se cu studiarea factorilor care fac să se înmulțească celulele normale, Waterfield și colegii lui nădăjduiau să afle mai multe și despre înmulțirea celulelor canceroase. Totuși ei nu-și imaginau defel că tocmai PDGF este acea substanță care provoacă înmulțirea necontrolată a celulelor canceroase. Mai înainte, oncologii făcuseră o observație de mare importanță: celulele canceroase din culturile de laborator pot să se înmulțească simplu pe substanțele nutritive, în timp ce pentru înmulțirea celulelor normale e necesar să se adauge plasmă sanguină. Specialiștii au presupus că celulele canceroase își elaborează singure „factorul de creștere”, dar nu aveau nici o idee despre natura lui. Unicul factor de acest fel, aflat în cantități cit de cit îndestulătoare pentru analiză, era PDGF, care determină înmulțirea celulelor normale. La acțiunea de obținere a lui — din sine de la donatori — au luat parte savanți americani și suedezi. Pentru extragerea citorva milioane de gram de PDGF, cercetătorii au prelucrat mii de litri de sine. Ei au stabilit că PDGF este o albumină cu totul neobișnuită, care se deosebește de cele din care se compun pielea, mușchii, continu-

tu celulelor. Această albumină poate fi încălzită timp de zece minute într-un acid concentrat fără ca ea să-și schimbe însușirile. În timp ce majoritatea albuminelor obișnuite se modifică după numai trei minute de încălzire în apă (de exemplu, albumina de ou). Și după 18 luni de muncă, în luna mai a acestui an, Waterfield a stabilit dispunerea exactă a 104 aminoacizi. „particulele elementare” din care este alcătuită molecula de PDGF.

Descoperirea

Acum trebuia răspuns la întrebarea dacă această substanță este în vreun fel legată de alte albumine cu structuri deja cunoscute. În acest scop savantul englez a cerut și a primit de la biochimistul californian R. Doolittle cel mai recent nomenclator de albumine. Și tocmai în timpul operației de comparare a structurii, acum descifrate, a PDGF, cu albuminele din această listă, Stockwell a observat extraordinara asemănare, de peste 90 la sută, a PDGF cu structura genei virusului care face să apară cancerul la maimuțe. Mai înainte Waterfield credea că PDGF ar avea o structură asemănătoare cu insulina sau cu veninul de șarpe.

A apărut iarăși o întrebare: în ce mod virusul poate să elaboreze o albumină așa de strins legată de una din albuminele singelui uman? Răspunsul la această întrebare a dus la teoria apariției bolilor canceroase. Potrivit acestei teorii, în fiecare celulă normală a organismului se află un întreg „cod genetic” în care se cuprinde „planul” fiecărei celule a organismului. Astfel, celulele țesutului muscular sau ale pielii posedă cite un exemplar al genei care „poartă” răspunderea „pentru elaborearea PDGF în trombocite”. În mod obișnuit, în mușchi sau în piele această genă trebuie să se afle într-o stare normală de „deconectare”. Dar, ca rezultat al unei mutații întimplătoare, gena poate să se „conecteze” și să intre în acțiune. Și atunci ea va acționa nenormal și necontrolat.

Radiația sau anumite substanțe chimice (de pildă, fumul de tutun) pot să provoace astfel de mutații. Celula poate atunci să înceapă să producă PDGF. Și dacă orice trombocit care produce această albumină este sortită pieirii, o altă celulă va crește. Altfel spus, celula va reacționa la acțiunea PDGF, pe care ea însăși îl produce. În felul acesta apare tumora malignă. Pentru cercetători, subliniază revista amintită, se desprinde o concluzie de cea mai mare importanță, și anume faptul că procesul descris nu este una din o mie de căi care duc la cancer, ci el este mecanismul fundamental al producerii cancerului.

Confirmări

Proba că așa stau lucrurile a venit din alt laborator, al Institutului național al cancerului din Washington, unde s-au efectuat experiențe cu culturi de celule canceroase umane, spre a se vedea dacă există în ele gene ce produc activ substanțe asemănătoare cu PDGF. Savanții americani au constatat că opt din unsprezece celule canceroase diferite (extrase din tumori ale oaselor, mușchilor, țesutului conjunctiv și creierului) dispun de asemenea gene active.

Multe alte fapte asemănătoare au venit între timp în sprijinul teoriei apariției cancerului, susținută în prezent de Waterfield și de colegii săi. Unele din aceste fapte sînt cunoscute de mai mulți ani, dar numai acum au devenit pe deplin explicabile. De-abia acum a devenit posibil să

se explice cum, provoacă virusii cancerul. Ei contaminează celulele organismului, se înmulțesc pe seama lor și în cele din urmă le distrug. Uneori însă se întimplă ca virusii să se introducă în structura acidului nucleic al celulei și să-și continue dezvoltarea — dăunătoare organismului — împreună cu celula, pînă cînd o altă influență provoacă activizarea lor. Și cînd virusul se desprinde din acidul nucleic celular, el poate lua cu sine și o mică particulă, care poate fi tocmai o genă (acizii nucleici sînt purtătorii informației cu privire la ereditate). E de presupus că tocmai în felul acesta virusul care provoacă boala canceroasă la maimuțe cuprinde și gena care „răspunde” de producerea de PDGF.

Consecințe în domeniul medicației anticanceroase

Ocupîndu-se de toate aceste probleme, „Sunday Times” arată că aceste gene, purtătoare ale virusului cancerului și care seamănă mult cu cele ce eliberează PDGF se numesc oncogene. Pînă în prezent au fost studiate cel puțin 15 oncogene diferite. Se presupune că ele îndeplinesc funcții importante în organism, căci altfel evoluția și selecția naturală le-ar fi eliminat sau le-ar fi transformat în rarități. Este posibil ca unele oncogene să exercite o influență excepțională asupra proceselor vitale ale dezvoltării fătului. În organismul matur normal, oncogenele se află într-o stare de „deconectare”. Cînd ele se „conectează” la voia întimplării, în celulă se declanșează o activitate febrilă. Și dacă forțele de apărare ale organismului nu le fac față, atunci dintr-o asemenea celulă se dezvoltă tumora.

Cunoscînd aceste lucruri, specialiștii pot acum să elaboreze noi medicamente. Există metode de obținere în laborator a unor substanțe care amintesc foarte mult de PDGF, dar care nu sînt active. Cu astfel de substanțe s-ar putea bloca activitatea PDGF, împiedicîndu-se astfel apariția și dezvoltarea tumorilor. Referitor la aceasta, doctorul Waterfield a spus: „În prezent avem metode pentru a produce o întreagă familie de albumine sintetice, capabile să blocheze creșterea celulelor canceroase. Pe viitor ele pot fi obținute la scară industrială prin metoda ingineriei genetice”. Revista londoneză consideră că a sosit deja timpul cînd pot intra în acțiune companiile farmaceutice. Pentru a realiza producția la scară industrială, vor fi necesari 8—10 ani, adică intervalul de timp obișnuit pentru elaborarea în principiu a medicamentelor noi.

Fată cu descoperirea făcută de oamenii de știință englezi și față cu perspectivele pe care ea le deschide, în lumea științifică s-a manifestat și satisfacție, dar și prudență. S-a exprimat ideea că poate vor fi necesari mulți ani pînă cînd noile medicamente vor fi puse la punct, că poate, viitorul va rezerva cercetătorilor din acest domeniu lecții dure. Chiar dacă toate descoperirile amintite se confirmă, în întregime, căile de luptă împotriva bolii tumorale se anunță deosebit de anevoioase, fiind vorba de o luptă pe tărîm genetic.

ION D. GOIA ■

P.S. Redacția Flacăra face apel la toți oamenii de bine să-și unească eforturile pentru a găsi și a valorifica orice posibilități, orice căi și mijloace de combatere a cancerului. Redacția solicită pe toți cei care cunosc metode de tratament sau dețin orice informații referitoare la cancer să se adreseze revistei noastre.

Arta sfîrșitului

Mă îndoiesc, din motive pe care nu mai trebuie să le enumăr, că spleenul a bîntuit prin grottele preistoriei cu rigurozitate perfidă pe care au trăit-o britanii în perioada lor insulară de virf. Mă îndoiesc, la fel, că stressul a măcinat evul mediu cu turbarea anctoașă pe care contemporanii noștri o recunosc atît de neechivoc.

De la un veac la altul apar boli noi, dispar (vai, cu cită prudență) boli vechi, s-a instalat un du-te-vino de sindromuri șmechere și printre cele care au sosit boala de a nota șagălnic grozăvii adevărate mi se pare demnă de meditație. Taifunuri grozave care au rupt case și au zvrilit camioane în copaci se numesc „Lola”, „Sandra”, „Pamella”. Războaie de o feroacitate incredibilă sînt trecute la capitolul „mini-confirații”. Bombe în stare să facă harcea-parcea sute de mii de hectare de civilizație istorică se numesc „Boby”, „Little John” etc. În sfîrșit, rachete promovate pe scara distrugerii pînă la potența incredibilă de a dezarticula un continent preiau numele acestuia, sec și triumfător: eurorachetele. Promenada lor aeriană care nu este altceva decît o fantastică năpustire împotriva a tot ce înseamnă creație este descrisă, conform bolii amintite, ca o „croazieră”. Sau părerea că după o sălătorie de plăcere prin cerul Europei nimic nu mai merită să urmeze decît năruirea continentului însuși. Eurosfișitul și Mondosfișitul ne stau la dispoziție, onoratele cifentele nemalrămîindu-și

decît să se obișnuiască cu ideea că ori-cînd în istoria umanității, atît de șifonată de peri-ole, nu s-a inventat un sfîrșit mai colosal, mai eficient și ireparabil ca acesta asigurat de bombe glumețe pînă la garantata probă contrarie.

Desigur, sfîrșitul lumii — spre care se țintește — nu s-a ochit încă. Studii docte nu eludează „principiul abaterii”. Dar nu de la sfîrșit în sine, ci în interiorul său. Citesc în „Defense Nationale”:

Cum în calculele teoretice nu poate fi luată în considerare valoarea absolută a abaterii între impact și obiectiv, se utilizează termenul de abatere circulară probabilă. Aceasta este definită ca un cerc, centrat pe obiectivul ce trebuie atins și în interiorul căruia probabilitatea de impact a proiectilului este de 50%.

Privită din punct de vedere contrar, această înseamnă că 50% din proiectilele trase asupra acestei ținte vor cădea în afara cercului.

Traectoria balistică a unei rachete este într-adevăr determinată de orientarea în spațiu, și valoarea absolută a vectorului vitezei al dispozitivului de lansare în momentul în care focosul se desprinde de dispozitivul de transport.

Orice eroare (chiar de o sutime de grad de lovire a țintei sau de 1/1000 secundă, la timpul de desprindere, adică de citiva centimetri pe secundă în raport cu o valoare teoretică care se cifrează în mii de metri pe secundă) în momentul desprinderii creează o abatere ce nu poate fi neglijată. Or, indiferent cit de precise ar fi dispozitivele care provoacă această desprindere, ele pot genera astfel de erori.

Eroarea este însă relativă. Pentru a ne

scuti de speranțe revista continuă cu unele detalii tehnice:

În cazul rachetelor „Pershing-2”

— Raza de acțiune de 1300 km permite ca, pornind de la actualele platforme de lansare ale rachetelor „Pershing-1 A”, să asigure lovirea unor ținte aflate pe o porțiune însemnată a teritoriului inamic. Precizia programată este corelată cu distanța pînă la obiectiv în funcție de sistemul de ghidaj și cu puterea încărcăturii, ținîndu-se seama de efectul de distrugere scontat. Numărul prevăzut de „Pershing-2” este de 108, ceea ce înseamnă că numai bateriile de rachete „Pershing 1 A”, deservite de personal exclusiv american, sînt prevăzute pentru a fi echipate cu noile rachete „Pershing-2”. Costul lor — 10 milioane dolari — face ca cele 108 rachete „Pershing-2” să coste mai ieftin decît șapte rachete „MX”.

În cazul rachetelor „Cruise”.

— Altitudinea de zbor (30 aproximativ, 100 metri deasupra nivelului mării, circa 30 metri deasupra solului, 100 metri în regiune muntoasă) combinată cu o suprafață foarte mică de detectare prin radar (mai mică decît 0,2 metri pătrați) vor face ca depistarea lor să fie deosebit de dificilă, în pofida vitezei relativ scăzute (0,8 Mach). Precizia rachetelor de croazieră de data aceasta a adevărat „chirurgicală” este obținută grație sistemului de navigație „TERCOM”.

Ne-am liniștit. Sfîrșitul poate fi abordat și în manieră chirurgicală. Pansa-mentele nu mai folosesc, reciproc, nimă-nui.

RADU BUDEANU ■

Roza vînturilor

ROSE AUSLANDER (Austria)

Colivii

Odaia mea
plină de colivii goale

Moarte-s
cinteele canarilor
Le-au ucis barbarii

Ele sălășluiesc în inimile
clădirilor blindate

Vîntul îmi deschide fereastra
leagănă
coliviile

Spațiu II

Mai există spațiu
pentru-o poezie

Mai este poezia
un spațiu

în care poți respira

Fintina

În ograda pirjolită
fintina-i încă
revărsată de lacrimi

Cine le-a plins

Cine o goleşte
cu setea

MANUEL BANDEIRA (Brazilia)

Mărul

Pe o parte-mi aparî ca un sîn vestejît
Pe alta ca un pîntec de-al cărui burîe
mai atîrnă cordonul ombilical

Estî roșie asemenea divînei iubîri

În tîne zvîcnesc sîmburi mărunți
Miraculoasă viață
Ce n-are sfîrșit

Și stai atît de fîrese
Lîngă cuțitul și furculița
Dintr-o umilă odaie de hotel

Noapte moartă

Noapte moartă.
Lîngă stîlpul felinarului
Broaștele înghit țînțari.

Nimeni nu umblă pe stradă.
Nici măcar vreun bețiv.

Cu toate astea presimt o procesiune de
umbre.
Umbrele tuturor celor plecați.
Ale tuturor încă în viață și-ale celor
ce-au fost.

Plînge pîriul.
Glasul nopții...
(Nu al nopții ăsteia, al alteia, mai mari.)

BERTOLT BRECHT (R.D.G.)

Ciinele

Grădinarul meu îmi spune: ciinele
e viguros și puternic și-i curăță
să păzească grădinile. Dar ei
l-au crescut ca iubitor de oameni.
Pentru ce
își primește mîncarea!

Cîntîndu-l pe Horațiu

Nici potopul
n-a durat o veșnicie.
Dintr-o dată s-au retras
apele negre.
Bineînțeles că puține
au durat mai mult.

MIODRAG PAVLOVIC (Iugoslavia)

Începutul cîntecului

O femeie a străbătut cu mine riul
pe ceată și raze de lună,
a străbătut alături de mine riul
și nu știu cine-i ea.

Ne-am dus în munți.
Păru-i lung și bălai
lipit de solduri, în mers.

Am lăsat în urmă datina și neamurile,
am uitat aromele mesei părintești,
deodată ne îmbrățișăm
și nu știu cine-i ea.

Nu mai revenim la acoperișurile orașului,
sus vietuim, aici, printre stele.
N-or să mai dea de noi ostrile,
nici vulturii,
un urlaș va cobori printre noi
pingărînd-o pe ea
cînd voi fi la vîntoarea de mistreți.

Și-n cîntece lungi copiii noștri
vor povesti despre începutul acestei
seminții
proslăvind fuga-i și zeii
care străbătuseră riul.

În românește de PETRE STOICA ■

O ȘANSA VIETII! O ȘANSA PĂCII!

Sute de mii de tineri depun mărturie

Problema numărul unu a planetei

Pe această pagină, cu un montaj de fotografii ale publicului din Brăila, Alba, Tebea, Blaj și Năvodari, cuprinde imagini de la Cenaclul Flacăra, în care fotoreporterul nostru Elena Ghera, montaj care nu-și rezervă decât meritul că a pus unul lângă altul chipuri din toate colțurile țării, o singură ființă a tinerimii române, care iubește pacea și pe apărătorii ei.

Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: secția reportaj, social-politic și economic (Ilie Purcaru, Constantin Nistorescu, Cornel Nistorescu - 26 00, Ion D. Goia - 25 66); secția cultură-învățămînt (George Arion, Adrian Dohotaru, Victor Niță, Horia Pătrașcu, - 14 57); secția probleme cetățenești, scrisori (Răzvan Bărbulescu, Marșa Nedelea, Emanuel Valeriu - 25 42, Dorin Sălăjan, Mihai Stănescu, Dorin Gherghinescu, Ștefan Ștefănescu, Alexandru Șerban - 21 30); audiențe - 25 58; sector știință-istorie (N. Grigore Mărășanu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Cici Iordache-Adam - 25 66); sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanitoaia, Oprea Georgeșcu, Constantin Balacciu, Margareta Mureșan - 21 28, Sorin Postolache, Elena Ghera - 14 53, Constantin Dragomir, Dumitru Graur, Radu G. Teșosu - 21 23, Mircea Popp - 25 69, 20 72, Vasile Minecan - 25 28); Flacăra-REBUS (Tudor Octavian, responsabil de redacție, Alexandru Pășărin, Adrian Mitu, Maria Bogdan, Victor Rădulescu - 20 36); secretar responsabil de redacție - Nicolae Cristache - 21 22; redactor șef adjunct - Nicolae Arsenie - 21 24; redactor șef - 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresindu-se ILEXIM - Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 1 1226, București, strada 13 Decembrie

Redactor-șef: **ADRIAN PĂUNESCU**